

አግዐዚ።

ወደ ውጭ አገር ሔጄ ነበር።

ልብ ወለደና ታሪክ ወለድ።

የአግዐዚ እናት አባት ወንድምና እህት ቄሱ መነኩሴ ሳይቀር አትሒድ ብለው ሲለምኑት።

ተዳፈ።

ከወለደ ጊዮርጊስ ወለደ ዮሐንስ።

ትኅትመ ዝንቱ መጽሐፍ በ፴ በ፰ መንግሥቱ

ለቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ንጉሠ ነገሥት ዘኢዮጵያ።

አዲስ አበባ ፲፱፻፷፩ ዓመተ ምሕረት።

በቅዱስ ጊዮርጊስ ማተሚያ ቤት ታተመ።

ግርማዊ ቀዳማዊ ዐፄ ኃይለ ሥላሴ ንጉሠ ነገሥት ዘኢዮጵያ።

ማውጫ

መግቢያ፡፡	1
አግዐዚ የአሳብ መነሻ ያደረገው መቅድም፡፡	2
አንደኛ ክፍል፡፡	4
የማየት ፍሬ፡፡	4
ሁለተኛ ክፍል፡፡	12
ልሒድ አትሔድም፡፡	12
ሦስተኛ ክፍል፡፡	23
የእናቴ የወይዘሮ ያዳንቁሽና የአባቴ አቶ አደገኛ ንግግር፡፡	23
አራተኛ ክፍል፡፡	30
ደህና ሁን ደህና ይመልስህ፡፡	30
ደህና ሰንብቱ ደህና ቆዩኝ፡፡	30
አምስተኛ ክፍል፡፡	32
የባሕር ላይ ጉዞ፡፡	32
ስድስተኛ ክፍል፡፡	36
የሀገሬ ትዝታ፡፡	36
ሰባተኛ ክፍል፡፡	44
በኢትዮጵያ ተራራ የሥልጣኔ ጮራ፡፡	44
ስምንተኛ ክፍል፡፡	49
በእንደዚህ ያለ አለኝታ ስኖር፡፡	49
ዘጠነኛ ክፍል፡፡	53
ግርማዊነታቸው በኤውሮፓ፡፡	53
ዓሥረኛ ክፍል፡፡	55
አፍሮ አይገቤ፡፡	55
አሥራ አንደኛ ክፍል፡፡	62
እኔው ሙቼ እኔው አልቃሽ አለ መሆኔ፡፡	62
አሥራ ሁለተኛ ክፍል፡፡	66
ስለ አበርኞች ብርታት፡፡	66
አሥራ ሦስተኛ ክፍል፡፡	69

ጸሎተ ንዋም.....	69
አሥራ አራተኛ ክፍል.....	80
በትግሉ ሞጬረሻ የተገኘው ድል።.....	80
አሥራ አምስተኛ ክፍል።.....	84
አዲሱ ዘመን ኑሮአችን።.....	84

መግቢያ።

ዓለም እንድትስቅልህ ሳቅላት አለዚያ ግን በጎዘን እንደ ተከራመትህ ወደ መቃብር ትወርዳለህ ይባላል።

ይሁን እንጂ እየሳቀ ኃጢአት የሚሠራ፤ እያለቀሰ ወደ ሲኦል ይወርዳል የተባለውን አለማስታወስ ከጉዳት መጣሉ የታወቀ ነው። ስለዚህ ለመምከርም ለመመከርም ለማወቅም ለማሳወቅም ፤ብዙ ጽሑፎችን መመልከት ተጠቃሚ ማድረጉን የሚጠራጠር እጅግ የተሳሳተ ነው።

ዛሬ በዓለም ላይ በልብ ወለድነትና በታሪክ ወለድነት የተከናወነውንና የሚከናወነውን ጥበባዊ ተግባርና ረቂቃዊ ፍልስፍና ሁሉ በረቂቅ አስተያየት ለመመልከትና ለትውልድ ልብ ወለዳዊ አሳብ ለመስጠት እንደሚገባው አድርጎ የመረቅ ፍትፍት በሆነ አማርኛ መግለጽ ያስፈልጋል። ምግብ ካልጣፈጠ እንደማይዋጥ ጽሑፍም ካልጣፈጠ አይደመጥም።

ጌታ የጌታ ልጅ ነፃ የነፃ ሀገር ተወላጅ የኔ ዘመድና ወዳጅ አግዐዚ» የሚባል «ኢትዮጵያዊ ወጣት» የሥልጣኔው ጊዜ አስረግዞ የዕውቀት ዘመን የወለዳቸው የትምህርት ቤት ኩትኩቶ ያሳደጋቸው የኤሮፖ ሕዝቦች ተምረው ከተቋቋሙበት ደረጃ፤ ሠልጥነው ከደረሱበት እርምጃ ደርሶ ውዲቱን አገሩንና ተወዳጅ ንጉሠ ነገሥቱን ስመ ጥሩ የሆነውን ወገኑን ለማገልገል በዚህ ፱፻፳፮ ዓ.ም ለትምህርት ወደ ውጭ አገር ለመሔድ ከተነሣበት ቀን ጀምሮ፤ እስከ ተመለሰበት ጊዜ፤ በጉዞውና ያየውን አገር በኖረበት መንደርና በረገጠው ምድር ሁሉ ያየውን ልዩ ልዩ ታሪክና የደረሰበትን ዘመናዊ ትግል አንድ፤ በአንድ በቃል ነግሮኝ ነበር።

እኔም እሱው እንዳየው እሱው ጽፎ እሱው ያሳትመዋል በማለት፤ ተስፋ አድርጌ ሳለ በልዩ ምክንያት ሊጽፈው ሳይቻለው ቀረ ማለትን ስለሰማሁ ያሰበው እንዳይቀርበት፤ እሱን ሁኔ በሱ ተገብኜ ከብዙ በጥቂቱ ተገልጾ ሐሳቡ በጽሑፍ ጌልቶ በማጎተም ተራብቶ ለሁሉ ይደርስ ዘንድ በማለት ይህን ትንሽ መጽሐፍ አሰናድኜ ሳቀርብ፤ ተመልካቾች በውስጡ ባለው ፍሬ ነገር እንዲጠቀሙበት እየተማመንሁ ነው።

መግቢያ

ይህ መጽሐፍ ከዚህ ቀደም በ፲፱፻፴፰ ዓ.ም ከሙሉ በክፍሉ ባዲስ ዘመን ጋዜጣ እየተከፋፈለ ይቀጥላል እየተባለ ታትሞ ስለ ነበረ፤ ሑረተ ቃሉንና ሐሣብ ፍኖቱን የተከታተሉ ከቶውንም ስለ ባሕረ በር አከፋፈት ብዙ የትንቢት ቃል ስለ ነበረበትና ይህም ዛሬ ስለ ተፈጸመ ለምን በመጽሐፍነት መልክ አሳትመውም፤ እያሉ ስለጠየቁኝ ከዚህ ቀደም በጋዜጣም የወጣውንና ከጋዜጣ ተቆርጦ የቀረውን አንድነት ሰብስቤ ለግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ለቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ለ፳፩ኛው ዓመት የልደት በዓል መታሰቢያ እንዲሆን ታተመ።

አግዐዚ የአሳብ መነሻ ያደረገው መቅድም።

በዚች በምታስገርም ዓለም በአስገራሚነቷ ላይ አስገራሚ ነገር ሲደረግ ከመኖሩ የተነሣ ከመንገድ ላይ ቁሞ ፍጥረትን በሚያስተላልፈው በዓለም ፖሊስነት የሚዘዋወረውን የደቂቀ አዳምን መንገድ ሲመረምሩት፤ ደንና ጥሻ፤ ገደልና ዋሻ ወጣ ገባና ስርጉጥጉጥም ሆኖ ይገኛል።

እንደ መንገዱም የመንገደኝኖቹ ታሪክ የዚያን ያህል ነው። ቢሆንም የቀድሞው ትውልድ ብዙውን ሺህ ዓመት ያህል ዘዴ ካለፈው በኋላ መሻሻል ምን እንደ ሆነ ለመሞከር ጀመረ። ከል ማድረግ ነፃ ለመውጣት ታገለ። ልማድም አልወድቅም ብሎ በብርቱ ተከላከለ።

ይሁን እንጂ ልማድ በግድም በውድም መሸነፉ ስላልቀረ ሥልጣኔ በአዲስ አክምሮ እንጂ በዘር በሩካቤ የሚገኝ አለመሆኑ ታወቀ።

ዓለምም የቀድሞውን ዕድፋምነት ትታ መኳከልና መዋዋብ ራሷን መሠራራትና መታሸም ጠጉሯንም ማሰማመርና በሚያንፀባርቅ መልክ መታየት ፈቀደች። ከዚህ የተነሣ ልማድን ዘወር በል ብላ አፍንጫውን ለማለት በትር ብትመዝበት ካንቺ ጋራ ምን አታገለኝ በማለት እልም ብሎ ጠፋ። ከዚህ ወዲያ ዓይኑ አልታየም። ድምፁም አልተሰማም።

በዚህ ምክንያት ከላይ እንዳልሁት ሥልጣኔ እግሩን ለመግባት ሥር ለመስደድ የሕዝቡን ልብ ለማግኘት ተመቸው። አገር ዕልል ብሎ ተቀበለው። ልጅ ተወልዶ ወደ ተማሪ ቤት ተማሪ ተምሮ ወደ ሠራተኛነት ሠራተኛ ሠርቶ ወደ ከበርቴነት ለመድረስ የሥልጣኔ መንገድ በሰፊው ተጠረገ።

እኛም አንማር ልጆቻችንንም እናስተምር ሲሉ የነበሩ ሰዎች ያ የጠሉት የሥልጣኔ ትምህርት ዛሬ ጠቃሚ መሆኑን በወጣቶቻቸው ተረዱት። ጣዕሙን ቀመሱት። ጥቅሙን ዐወቁት።

የታሪኩ ዚቅ ከዚህ ላይ ነው። ክረምት ሲጠሉት እንዲያከብር ያ የጠሉት አዲስ ልማድ ሽማግሌዎችን በልጆቻቸው እስከበራቸው። ለማናቸውም ነገር ምክንያት አለው። ያለምክንያት ሊጀመርም፤ ሊጨረስም የሚቻል ነገር የለም። በምክንያትም ለሚፈሙት ዋና ዋና ነገሮች ዋና ሰው ያስፈልጋቸዋል። ለዋናውም ሰው የሙብትና ጊዜ ይኖረው ዘንድ አስፈላጊ ነው። ነገር ግን ጊዜውም ሳይደርስ፤ ውናውም ሰው ሳይገኝ ይፈጽሙ ዘንድ ሊያስፈልጉት ጉዳዮች ምክንያት አይገኝላቸውም። ስለዚህ ኢትዮጵያ ከፍ ከፍ እንድትል ወጣቶቿም የዕውቀት ተካፋይዮች እንዲሆኑ፤ በገሪቱም በሥልጣኔ እንድታብብ በጥበብ ጌጥ እንድትዋብ እግዚአብሔር ምክንያት ሲፈጥር ለዚህ ችሎታ ያለው ሰው ፈለገ። ፈልጎም ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴን አገኘ። ጊዜና ሙብት ሰጣቸው። ዕድልና ድልንም አደላቸው።

ኢትዮጵያም እንድትለማ የሚቻልበትን መንገድ እንዲዘረጉ ረዳቸው። ቀኛቸውን በቀኙ ይዞ ይገፋቸው።

ይህን ሙብትና አምላካዊ አደራ የተቀበሉ ንጉሠ ነገሥታችንም የሀገር መብራት ትምህርት፤ የትምህትም መቅረዝ የወጣቶች አእምሮ መሆኑን ተገነዘበው፤ ትምህርትን ከነአስተማሪው ከኤሮፓ ቀጥረው አስመጥተው ባቋቋሙት ትምህርት ቤቶች የዕውቀት ሥልጣኔ እንዲገኝ አደረጉ።

ይሁን እንጂ ያ ዘመን ገና ሙሉ ብርሃን አልነበረውም። ለግል ጉዳያቸው ሲሉ ልማድ እንዳይሻሻልና ሥልጣኔ በር እንዳይከፈት ወደ ኋላ የሚገቡት አንዳንድ የዱሮ ሰዎች ስለአልታጡ ልማድ ለምን ይለውጣል። ኑሮስ ለምን ይሻሻላል። ኑሮ ሲባል ያው ኑሮ ነው። መሻሻልስ መሰልጠንስ ምንድን ነው። ካባት ያልቆየንን ለልጅ አናቆይም ለማለት መገበዛቸውን ስላልቀረ ሕይወትነት ያለው ነገር ሁሉ ሞት መስሎ ይታያቸው ነበር።

ግርማዊነታቸውም ቀን ሊሠራ ሲደለድል ሲያመቻችና መሠረቱን ሲጥል የዋለውን ሥራ ሌሊት የልማድ ድጅኖአቸውን እየያዙ እናፍርስ በማለት ሲታገሉ ለማፍረስ ሳይችሉ ያ የተተገኑበት

ጨለማ እየነጋና ጎሕ እየቀደደ ስለ ሔደ አሳባቸው ሁሉ ይገባ ዘንድ ከበር የደረሰውን ሥልጣኔ ሊያግደው አልቻለም።

ስኳን ጠርተውትና ሳይጠፋትም የመጣ ከበር ከደረሰ በኋላ ተመለስ ሲሉት ማስቸገሩ አይቀርም። በግርማዊነታቸው ንጉሣዊ ቃል ለወጣቶች መልካም ዕድል ለኢትዮጵያ የደስታ በዓል ተጠርቶ የመጣው ሥልጣኔ የዱሮ ሰዎች ምንም ቢከላከሉት። ወደ ኋላ አላለም። እየገፋ መጣ። ከደጃፍ ደረሰ። መድረኩን ተራምዶ ከውስጥ ገባ። ሕፃናትም እንደሆሣዕና ዕልል ብለው ተቀበሉት። የትምህርት ጡት አስጣይ ለመሆን የታሰበው ልማድም እንደ መሸነፍ አለ።

ነገር ግን የዱሮ ልማድ ምንም ቢሸነፍ ውሥጥ ውሥጡን ገና ነበር። ምነው እናንተ በቀራችሁና በቃሪያችን በበላን የማለት መንፈስ ባንዳንድ ሽማግሌ አሳብ ነበር። ከልጅነት፤ እስከ ሽበት ያጠራቀምሁትን የልማድ ኩተት ለምን እለቀና፤ ልጄስ ለምን ይማርና በማለት አንዳንድ ሰው ለመከላከል ባይችል እንኳ ያፍ ልማዱን መናገር አልቀረም ነበር።

እኔም በዚያ ጊዜ ከትምህርት ውጭ ሆኖ ከዕውቀት ፈንጠር ብሎ የቆየው ወጣትነቴ ከትምህርት ዳር ሆኖ እንዳይቀር፤ የጥበብ ተወላጅ የሥልጣኔ ተዛማጅ እንድሆንና የዕውቀት ባላባት እንድባል ተምሮ ለማወቅ ወደውጭ አገር ጎርፍ ወሰደኝ።

እንዲህ ነው ውሀ አወሳሰድ።

አንደኛ ክፍል።

የማየት ፍሬ።

ከአገር ወደ አገር መዞር ብዙዎች ነገሮች ለመመርመርና መርምሮም በተገኘው የማየት ፍሬ ታላቅ ዕውቀት ለማግኘት ይችላል። ይልቁንም በትምህርት ምክንያት የሚደረገው ነሶሳው ብዙ ጥቅም አለው።

ገና ከትምህርት ቤቱ ሳትደርስ በመንገድ ሳለህ ጠቃሚ የሆነ ብዙ ትምህርት ታገኛለህ። አፍህ ሀሁ ሳይል አስተማሪዎች በጥቁር ሰሌዳ ላይ የፊደሎችን ቅርጽና መልክ ሳያስገነዝቡህ

ዓይኖችህ ባዩት ጀሮዎችህ ብቻ ባዳመጡት፤ አእምሮህ መርምሮ በተገነዘበው፤ ብዙ የትምህርት ፍሬዎችን ልትለቅም ትችላለህ።

ሰማዩን በአኤሮፕላን ሲንሸረሸሩበትና ነፋስን እየሰነጠቁ በስንጣቂው ውስጥ ሲተላለፉ ታላቅ ዕውቀት ይገኛል። የብሱ በባቡር ሲሸከረከሩት መሬቶችን ሁሉ እያቋረጡ ሲሔዱ ከፍ ያለ ጥበብ ይወረሳል። ባሕሩን በመርከብ ሲንሳፈፉና የማዕበላትን ወሬሳ አነሣሥ እየተካከሉ ሲታለፍ፤ የሚታየው ትንግረትና የሚገጥምህ አድናቆት ምን ተብሎ ይነገራል።

ያላየኸውን ባወራልህ የማትበላው የጾም ምግብ ይሆንብህ ይሆን። ማየቴ ማየት እንዲሆልህ እንዴት ብዩ ልንገርህ። እንዴትስ አድርጌ ላስረዳህ። የነፋሱ አነፋፈስና የባሕሩ አንቀሳቀስ ደስታዎች በሰውነትህ እንዲንቀሳቀሱ ያደርጋቸዋል። የማዕበሉ አዘላለል ረድፍ ረድፍ እያበጀ ሲገነፍልና ፈረሰኛውን ፈረሰኛ እየተከታተለው ባሕሩን እየለቀቀ በተፈጥሮ ሳይሆን እብገዛ ኃይሉ ባበቀለው ክንፍ አግድም ሲንቻረር «እግዚአብሔር መንፈስ በወሀዎች ላይ ይሰፍ ነበር» የተባለው ቃለ ኦሪት ሲተረጎም ታየዋለህ። ማዕበሉ እንደ ሰገኖ አንገቱን አስግኝ በኋላ እግሩ ቀጥ ብሎ ቁሞ እንደገና በፊት እግሩ ደፋ ሲል በስግደት ላይ የሚገኝ ባሕታዊን ይመስላል። ይህንም ይተውና ሲያጋፍትና በዳልጋው ልዩ ልዩ ጅምናስቲክ ሲሠራ በተፈጥሮ ፈጣሪውን የሚያስመሰግን ተግባር ይፈጸምበታል።

በዚህ ሁሉ ምክንያት አሳብህ በጥሞና የሚያዳምጠው የባሕሩን ምሥጢረ ምግባርና የማዕበሉን እስፖርታዊ ሥራ ነው እንጂ፤ ሌላ ፊትን ዘወር የማያሰኝና አሳብን የሚማርክ ነገር አይገኝም። ከታች የዓይን ማረፊያ ዛፍ ከላይ የሕዋ መሸፈኛ አዕዋፍ ለበስማም ወልዴው አይታይም። ውቅያኖሱ ለጥ ሰማዩ ቅል ጥጥ ብሎ ሲታይ ዓይንን ምዕራፍ ያሳጣዋል። ከቶውንም ሰማዩን ወደ ምድር ምን አወረደው። ምድሩንስ ወደ ሰማይ ምን አውጣው ያሰኝሃል። ፀሓዩና የባሕሩ ጽርዮት ሲፈካከር ዓይነ ወርቅ የሆኑ ብልጭልጭታዎችና የዕንቁጥ ጠቃጠቆ የመሳሰሉ ወራውርቶች እንደ ቢራቢሮ ሲፈናጠዙና እንደ ጅራታም ኮከብ ሲወረወሩ የዓይኖችህ ነጸብራቆች አብረው ይወነጩሉ።

ይህን የመሰለው ተጨዋችነታቸው የሰውን አዝማሪና ዘፋኝ ያስገባል። የሰው ዘፋኝ ተጨውቶ በመጨረሻው ገንዘብ አምጡ በማለቱ ደስታን ይቀንሳል። ቢከለክሉትም ይሳደባል። ማዕበሎች ግን የሚያቀርቡት የጨዋታ ዓይነት ዋጋ ስለ ማይጠየቅበት ደስታው ዕጥፍ ነው።

አንደኛው ማዕበል በሁለተኛው ማዕበል ፊት ሲቆምና ቃለ ግርማውን ሲያንጎደጉደው የቅኔና የአንገርጋሪ መሪና ተመሪ ይመስላል።

ነፋሱ ባሕሩን ከተኛበት ቀስቅሶ እንደ ሕፃን በደረቱ ላይ አድርጎ ሲያስጨፍረውና ሲያስበርቀው እንቡር፤ እንቡር፤ እያሰኘና እሽርሩ እያለ ሲያስፈነጥዘው ሲያቃብጠው ለተፈጥሮው ምን ያህል የቀበጠ ጠባይ እንዳለው የተመልካችን አሳብ በምርመራ ላይ ያውለዋል። ለነፋስ ያለው ጠባይ ዕብደት ስለሆነ ባሕሩ እንደ እሱው ያበደና የተሟረ እስኪሆን ድረስ አያሳርፈውም። ይህም አደራረግ በአንድ በኩል የሚያቀርበው ግምት በጥልቅ አስተያየት የተመሠረተ ነው።

ባሕሮች አስጨፋሪያቸውና አስበራቂያቸው ከሆነው ከነፋሱ የሚያገኙት ውዝዋዜና ንቅናቄ ለተፈጥሮዎቻቸው የሚመች የጤና አጠባበቅ ዘዴ ሳያገኝላቸው አለመቅረቱን ለመረዳት ለማዕበሉ ከነፋሱ ጋር ያለው ትግል ልፊያ ሊያስረዳን ይችላል።

ነፍሱ ጸጥ (ዲብ) ሲል ባሕሩ እንደ ጸሎተ ሕሊና አድራሽ ድምጹን ጥፍት ያደርጋል። ኩሽ አይልበትም። ከቶውንም ሁሉንም ይተውና፤ ይዝላል። ሥርዓተ ሞት እንደደረሰለት ምውት አሳቡን ጥሎ ዚ ብሎ ይዘረጋል።

ምክንያቱም ወሀዎች ለዓለም የሥር ደም ሲሆኑ፤ ነፋሶች ለወሀዎች የደም ሥርና የሕይወት ደም ስለሆኑ ነው። በዚህም ጊዜ ወሀውን እንዳሻኩራ (እንደ ጥና) የሚወዛወዘውና ማዕበል እንደ ቆራቢ አፋን ይዞ ዝም በማለቱ መርከቦቹ አካሌዳቸውን ይቀንሳሉ። በመርከቡም ውስጥ ያሉትን የባሕር ጉዞች ባሕሩ ሲያኮርፍና ማዕበሉ አርምሞ ሲያድርግ እንቅልፍ እንቅልፍ ይላቸዋል። ድካምም ይሰማቸዋል። ሕይወታቸው ደስታው የሸሸበትና በሙቀት ውስጥ የታፈነ ይሆንና ጉዞአቸውን ዋጋ የሌለው ያደርገዋል።

ይህም የሚሆንበት ምክንያት ማዕበሉን የሚፈጥረው ነፋሱ በመሆኑ፤ የማዕበሉ መንቀሳቀስ በባሕሩ የሕይወት መንፈስ ስለሚያሳርፍበትና ባሕሩ የተቀበለው የመንቀሳቀሻ ሕይወት ለባሕሩም ጉዞች ደስታን ስለሚያስገኝላቸው ነው።

ለዚህ ሁሉ መሠረት የሆነው የሕዝቦች ጉዞችን መጀመሪያ በመሬት ተጀምሮ ቀጥሎ በባሕር በኋላም፤ በዓየር ይሆን ዘንድ የሰው ልጅ መንቀሳቀሻዎች ሊያስረዱ ስለቻሉ፤ ሰፊ መሬት ላለው መንግሥት ሰፊ ባሕር ከማስፈለጉም በላይ በዚሁ ቁና ዙር ልክ ዓየር ከነ ዓየር ኃይሉ አስፈላጊታል። ይህንም ለማለት ምክንያት የሆነኝ ወደ ውጭ አገር ያደረግሁት ጉዞች ነው።

ከላይ እንደ ተባለው የባሕሩ ተፈጥሮ በመመልከትና ባሕር ያላቸው አገሮች ያሚያገኙትን ታላቅ ጥቅም በማመዛዘን ልቤ በጎዘን ተነካ። የሃሳብ ማዕብል አናወጸኝ። ብስጭት ያዘኝ። ቆጮኝ። ነደደኝ። አንገበገበኝ። ቢቸግረኝ እንዲህ አልሁ።

ዋ ኢትዮጵያ የኔ ሞንዳላ፤ የኔ ዠርጋዳ፤ የኔ ሽቅርቅር፤ የኔ ድሙንሙን (ሽሙንሙን) አንቺን የመሰለ ቅድስት ቅዱሳን የሆነች አገር እንዴት፤ ያለ ባሕር ትኑር። ዱሮ እኮ ባሕር ነበረሽ ምን ይታወቃል። ወይም ወደፊት ይኖርሽ ይሆናል። ተፈጥሮሽን ሙሉ ያደረገ ፈጣሪ መጪውን ዕድልሽን ሳያቃናውና የቀድሞ አቀማመጥሽን ሳያስተካክለው እንዴት ይቀራል? ተስፋ አለን። ለተስፋችንም ጊዜ አለው። በጊዜያችንም የዕድል ጽዋችንን እጆታ ሳንጨጠጠው አንቀርም። ይኸውም በአሁኑ መሪዎችን የሚፈጸም መሆኑን አንጠራጠረውም። ለእግዚአብሔር የሚሳነው የለም።

ያልተማረ ሕዝብ ባሕሩ በሰፊ መሬት ላይ ተዘርግቶና ሰማይ መስሎ ሲያየው እንዲያው ለከንቱ ተፈጥሮ አገር ያጠበበ ይመስለዋል እንጂ፤ የኤኩኖሚ መተንፈሻ ሳንባ መሆኑን አያውቅም።

እውነት ነው። በምን ይወቀው? ማወቅ እኮ ያስፈልገዋል። ከእናቱ ማኅፀን ከወጣ ጀምሮ፤ ወደ መሬት ማኅፀን እስኪገባ ድረስ፤ ያየው ጥበብ ሳይኖርና ሳይማር አለው ተብሎ አይፈረድበትም።

እኔም እንኳን ብሆን ገና ልማር ልማር በማለት ላይ ነው እንጂ ያለሁት፤ ገና ከዚህ ቀደም ያልረገጥሁት ባሕርና አሁንም ይህኛ የቆምሁባት መሬት ብትሆን፤ የምን ዓይነት ጥበብ መዝገብ የስንት ዓይነት ማዕድን ሣጥን የስንት ዓይነት ፍልስፍና መቃብር እንደሆነች ለማወቅ አልችልም።

ስለዚህ አሁን እኔ የማውቀው፤ ማናቸውንም ነገር አለማወቁን ብቻ ነው። ይህም ከዕውቀት ሳይቆጠርልኝ አይቀርም። አለማወቁን የሚያውቅ፤ ያለውቀውን ለማወቅ ጸጸት የሚያድርበት ነው።

የባሕር ባለሥልጣን የሆነ መንግሥት የደረጀና ችግሮቹን ድል ነሥቶ የተራመደ መሆኑን ገና በመርከብ ስሳፈር ለመረዳት በመቻሌ ከተማርሁት አብጮ ትምህርት ያገኘሁ መሰለኝ።

ከቶውንም መርከቡ እንደምን ባለ ጥበብ እንደ ተሠራና ያን ያህል ግሥንግሥና ክብደቱ ስንት ኪሎ ወይም ስንት ቶን እንደሆነ ሊገመት የማይቻል ጭነት ተሸክሞ አስጣሚ የሆነውን የባሕሩን ተጫኝነትና አስፈሪነት፤ ወደታች ረግጦ ሲንሳፈፍ በማየቴና እኔም ለሸክሙ ተጨማሪ ሁኔ መገኘቴን በመመልከቴ ዋ ያገሬ ሰው፤ እንደዚህ ያለ ሥራ ሳይማር የኖረ እግዚአብሔር ራሱ እንደ ኖላ ቃል በቃል እየነገረ መርከብ ያሠራኛል ብሎ በመጠባበቅ ይሆን? የማለት ፀፀት ያብተከትከኝ ጀመር።

ጭንቅላቴም ሆነ ፀፀቴ ደግነቱ ዙሮ ዙሮ ተስፋ አይቆርጥም። ጌኔን ሲዳብሰው ተስፋን በጌኔ አጥንቶች መካከል ተሸጦ ያገኘዋል። የአንድ ሰው ብርታትና ትግል ትዝ ሳይለውና የተባለው ሁሉ እንደሚፈጸም እርግጠኛ ስሜት ሳይገጥመው አያልፍም።

ከቶውንም አንዳንድ ጊዜ፤ ከአንጌል የፈለቀ አንዳንድ ትኩስ አሳብ ሲመጣብኝ እንደተፈጸመ እንጂ ገና እንደሚፈጸም አይታየኝም ነበር። አንጌል ነቢይ ነው። መጪ ነገር ይታየዋል በማለት እጽናናለሁ።

ባሕራችን በዙሪያችን እንደ ተዘረጋ ይገኛል። ከተፈጥሮው አልተናወጠም። ኢትዮጵያነቱንም አልለወጠም። በግፍ የያዙትን ገዢዎች እግዚአብሔር በቃችሁ ሲላቸው አንድ ቀን ጠፊዎች ስለሆኑ፤ ባሕራችን፤ በእጃችን ይገባል። ይህም እርግጥ ነው። በእርግጥም እውነት ነው። ነገር ግን መማርያው አሁን ነው። ኋላ ባሕሩ ሲገኝ፤ የሠለጠኑ ሠራተኞችና መርከበኞች መሰናጃው አሁን መሆኑን የሰኔ

በጋ አናድርገው፤ እያልሁ ከአሳቤ ጋር ስወቃቀስ አሳቤ ንግግሬን ካፌ ቀበል ወይም ቀለብ አድርጎ እውነትህን ነው ካለኝ በኋላ

«አንዲት ጣት ዝንብ አትይዝም» የሚባል የሊቅ ንግግር አለ። አንተ ላንተው ብታወራ ምን ይሆናል? ይልቅስ መንገዳችንን እንቀጥል ብሎ ትንሽ አደብ ሰጠኝ።

እኔም ሰው ከተጸጸተና ባመለጠው ነገር ከተቆጮ ካልደረሰበት ለመድረስ መሮጡ አይቀርም በማለት አሳቤን አሳርፌ ወደ ጉዞው ውዝዋዜና ወደ ባሕሩ ምግባረ ተፈጥሮ አስተያየቴ ተመልሼ በባሕር ላይ ባለው ሁኔታ እገረም ጀመር።

መርከቦቹ የውሀ እናት አበባዎች መስለው ከባሕሩ ማዕበል ጋር እየተፈካከሩና እየተገራመሙ፤ እየተጣለቁና እየተዳፈቁ በትግል ላይ ሁነው ሲታዩ ያስገርማሉ። አንዳንድም ጊዜ ማዕበሉ ወደላይ ደንገላሳ እየተነሣ፤ በመርከቦቹ ላይ ሲቸለስና መርከቦቹ በማዕበሉ ዳልጋ ተሸፍነው ወደ ጥልቁ ሲወርዱ ወይም ሰጥመው ቀሩ ሲባል፤ ተመልሰው በባሕሩ ጀርባ ላይ እንደገና ሲታዘሉ ግሩም ኃይለ እግዚአብሔር ያሰኛል። ይህንም ሁሉ አድራጊ ሰው ስለሆነ ከሰው ሰው ሰንፎ ሲገኝ ሰው መባሉን የተገፈፈ መሆኑን ያስረዳል።

ዓለም ዓላረፈም። የምድሩ ወይም የባሕሩ መንገድ አልበቃውም። ሰምዬንም የውሀ መንገድ ስላደረገው ወደ ሰማይም ቀና ብሎ በማየት ከአስገራሚዎቹ ፩ዱ ሊገኝበት ይችላል።

አኤፎፕላኖቹ የአይር ዋንተኞች ሆነው የነፋሱን ማዕበል ዕይቀዘፋና እንደ ሰንጋ ፈረስ ካፍንጮቻቸው በሚወጣው የአየር ቡልቅታ፤ ኃይለ ነፋሳትን እያራገቡ ሲበሩ በየመስኮቶቹ ብቅ ብሎ መመልከት ካንድ ዩኒቨርስቲ ገብቶ በሊቅነት ትምህርት ላይ እንደተገኙ ያህል ይታሰባል።

ከላይ እንደተጠቀሰው በባሕርም ሆነ በአየር መሔድ የሚያስገኘው ጥቅም የሩቁን በማቅረብ ብቻ ሳይሆን። በማየት በኩል የሚሰጠው ጥቅም ከፍ ያለ ስለሆነ፤ ከሰውና ከእንስሳት፤ እንዲሁም ከልዩ ልዩ አራዊት በተለየ ተፈጥሮ አክናፈ አግኝተው ከነዚህ ከተቆጠሩት በምድር ላይ ብቻ ተራማጆች ከሆኑት ፍጥረታት፤ በላይ በሰማይ ለመብረር ችሎታ ያላቸው አዕዋፍና አንሥርት የሰው ልጅ የሠራቸው አክናፈ አገራቸውን ሲወርሱት እንዴት ይገርማቸው?

ነፋሱስ ቢሆን በተፈጥሮ ሕጉ ውስጥ የሌለ ሽክም በጀርባው ላይ ተጭኖ የጥበብ አጋሰስ ሆኖ ለኩቴው መርገጫ በሌለው በአየር ሜዳ ላይ፤ እየታገለ ሰማይ ለሰማይ ሲንጋፈፍ እንዴት ይደንቀው? ለሰው ልጅ ጥበብ፤ ባሕርም ነፋስም ታዛዥ በሆኑበት ጊዜ ማነው ተኝቶ የሚያንከራፉ።
?

ከመርከብም ከአእሮጥላንም ወርደህ መሬት ስትረግጥ በየወደቦች የሚቆዩህ ቤቶችና ሆስፒታሎች፤ ሆቴሎችና የመናፈሻ ገነቶች፤ አብያተ ክርሲያናት ቤተ መስጊዶች መሥሪያ ቤቶችና ልዩ ልዩ ሥራዎች፤ የሲኒማ ቤቶችና የመጻሕፍት መደብሮች ድንቅና ብርቅ ሰለሚሆኑብህ ከማናቸው ማናቸውን ለማማረጥ ችግር ይገጥምሃል።

ከዚህ ተነሥተህ ካሰብኸው አገር እስክትደርስ፤ ምድር ያፈራቻቸው የሥልጣኔ ሥራዎች ለእንግድነትህ የደስታ መስተንግዶና መተያያ ሲቀርቡልህና የሚታዩት ነገሮች ሁሉ እየን እየን እያሉ በዚያም በዚያም በውበታቸው ሲጠቅሱህ፤ ደስታ ተወልዶ ያደገው ከዚያው መሆኑን ልታውቅ ትችላለህ። ከቶ ስንቱንስ አይተህ በየትኛው ለመደነቅ ዓይነ አዋጅ ይሆንብሃል።

በባሕሮችና በተራራዎች ለጥ ባሉት ከተማዎችና ሜዳዎች የሚታየው ነገር ሁሉ ያስጎመጃል። ሲያዩት ከቶ አይሰለችም። ተክሎችና አበባዎች ዛፎች ፍሬዎች፤ ሥዕሎችና ቅርጾች፤ በብዙ ዓይነት ቋንቋ የታተሙ ጋዜጣዎችና ልዩ ልዩ የሆኑ መጻሕፍት፤ ፋብሪካዎችና ማዕድኖች መንገዶችና፤ በላያቸው ላይ የሚሸከረከሩ መኪናዎች፤ በየሱቁ የሚታዩት ዕቃዎችና የውበት መደብሮች ሁሉ ሲያዩዎቸው የሰው እጅ ያልዳሰሳቸው ይመስላሉ።

ከንበል ፈሰስ ያድርገኝ። ሰው እኮ ነው ይህን ሁሉ የሠራው። ከሠሩና ከተሠሩ አይቀር እንግህ ይሠሯል። ከተማሩና ካስተማሩ አይቀር እንዲህ ይማሯል፤ ያስተምሯል። ምን አልባት ገና ከሥልጣኔ ያልደረሰህ የዕውቀት እንግዳ ብትሆን እንኳ ቅሉ፤ ቶሎ ለመድረስ ስሜት ሕሊናህን ያገሠግሠዋል። ያራውጠዋል። ያስተፈትፈዋል። ትምህርት ሁል ጊዜ የሚያፈራ የወይን ሐረግ ነው። ሁል ጊዜ የማይጠወልግ የወንዝ አረንጓዴ ነው። ከሱ በቀር የከበረና የሚያከብር የለም። ከሱ በቀር ሰው የሚያደርግና የሚያሰለጥን አይገኝም። ይህንም ከመረዳት የተነሣ ዓለም በሱ ላይ ዓይኑን ጥሏል። በዓይኑም ላይ ድንቁርና የጣለበት ሁሉ ዓይን አብረነቱን ይፈልጋል።

እንደዚህ ያለውን የብልሆችንና የትግሆችን ኑሮ ሲያዩት መፈጠርን ያስመሰግናል። ባንድ ወገን ደግሞ የሰነፎችንና የንዝህላሎችን ሁናቴ ሲመለከቱት ተፈጥሮን ያስጠላል።

በውነቱ ሞት ላይቀር በትጋት ሠርቶ በሠሩት ደስ ተሰኝቶ ቢሞቱ ጽድቅ እንጂ ሞት አይባልም። ሳይሠሩና ከሥራ በተገኘው ሙሉ ሀብት ሳይደሰቱ፤ በሥነፍና ተጀጉሎና ተቆራምዶ በድንቁርና ታጅሎና የውርደት አናኩዕ ሁኖ ቢሞቱ ግን፤ ጉዞው ከሞት ወደ ሞት የታወቀ ነው ያሰኛል። ከዕድል ሁሉ ክፉውን ደገባና ሥልጣኔ እርሙ ሆኖ መቅረት ነው።

ታሪክን ሲተርኩ፤ ምሳሌን ሲመስሉ መኖር ብቻ ጥቅም የለውም። መተረቻ ሁኖ ከመቅረትና ተራች ሁኖ ከመኖር ይልቅ አድራጊና ፈጣሪ መሆን ይበልጣል።

እንጅ ያለው ቀርቶ አፍ ያለው ያግባሽ የሚባልበት ጊዜ አልፏል። ብረት ሠርቶ ጠቢብ መባል አስፈልጓል። ከጌረቤት ከቶውንም ከባላንጣ ጋር ጌን ለጌን እንጂ ላይና ታች ሆኖ መገኘት አስጠቁ ሆኖ ተገኝቷል። ባላንጣ በሰማይ ሲመጣ በሰማይ ላይ ጠብቆ ካልተከላከሉት ምድር ከሰማይ ጋር ተዋግተው ድልን አያገኝም።

የባሕሩም ትግል እንደዚሁ ነው። ጠላትን ሲያሸንፉ ከባሕርም ላይ ነው እንጂ ከምድር ብቻ አይደለም። ምድሩን ለቅቆ በባሕር ላይ ሁኖ ልዋጋ ሲል በባሕር ፈረስ ካልተከላከሉት፤ ተመልሶ ምድራችሁን ልቀቁ መብታችሁን ተነጠቁ ማለት አይቀርም።

የዚህም መድኃኒቱ ያው የምድሩን በምድር የሰማይን በሰማይ የባሕሩን በባሕር ለመከላከል የሚያስፈልገው ድርጅት ነው። ይህም ለሰማይ አኤሮፕላኖች፤ ለባሕሩም መርከቦች ያስፈልጉታል ማለት ነው።

እህሳ ይህን ማነው የሚሰራው። ጠቢብ ጠቢብንስ ማነው የሚፈጥረው።? የትምህርት ቤት።?

የትምህርት ቤትንስ ማነው የሚመሠርተው።? ለሀገሩ አሳቢና ተቆርቋሪ የሆነ ታላቅ መሪ ነዋ። እንዲህ ያለውንስ መሪ ማነው የሚረዳው። ፈጣሪ።

በዚህ መሠረት ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ የሕዝባቸው ዓይን እንዲከፈትና የአእምሮው ዓይነ ሞራ እንዲገፈፍ፤ ዓይን አብራ የሆነውን ትምህርት ከሕፃናት ጋር ስለ አስተዋወቁት ወጣቶቻችን ተምረው በዕውቀት አብበው፤ ሥልጣኔን አፍርተው፤ ከፍ ያለውን አገልግሎት የሚያበረክትበት ጊዜ ደርሷል።

ዋ ቀደም ብሎ ተጀምሮላቸው ቢሆን ይህን ጊዜ ከምን በተደረሰ ነበር።? ሽማግሌ ሆኖ የልጅ ጠባይ፤ ልጅ ሆኖ የሽማግሌ ባሕርይ ያለው ስለማይታጣ፤ ወጣት የምንለው የአእምሮ ነው እንጂ የዕድሜ አይደለም።

በኤውሮፓ የመንግሥቱን ፖለቲካ በትክክል የሚያስኬዱት አብዛኛዎቹ የአእምሮ ጉልምስናና የዕውቀት ልግስና ያላቸው ሽማግሌዎች ናቸው።

ኢትዮጵያ ለዘር ዘራችን ሁና ለመርኖር የምትችለው ከዚህ ቀደም ተምረው ዓዋቂዎች በሆኑትና፤ ወደፊትም በትምህርት በሚገኘው ዕውቀት ጉልምስው፤ በአገልግሎት ላይ ይገኙ ዘንድ አዲስ ዕድል በሚጠብቃቸው ወጣቶች ነው። ከዚያ በኋላ ታስባለች እንጂ አትታሰብም። ታሠጋለች እንጂ አትሰጋም። ማን ደፍሯት

ሁለተኛ ክፍል።

ልሒድ አትሔድም።

በላይኛው ምዕራፍ እንደ ተመለከተው ከኢትዮጵያ ወጣቶች አንዱ እኔ «አግዓዚ በበኩሌ የዚህ ዕድል ተካፋይ ለመሆን እመኝ ጀመር። ምኞቴም የሚፈጸም መሆኔን ተረዳሁና ለሀገሬ ብፅዓት ገባሁለት። ተምሬ ከዕውቀቴ ፍሬ፤ ለውዲቱ አገሬ ለማካፈልና ንጉሠ ነገሥቱን በቅን ለማገልገል፤ አሳቤን ወጣት አደረግሁት። ለዚሁም አደፋፋሪ መንፈስ የሚገኝበት ብልህነት ከትምህርት ለማግኘት ከመንግሥቱ ፈቃድ ጠይቄና እርዳታ ተደርጎልኝ ፲፱፻፳፩ ዓ.ም ገና ሰላም ሳይታመም በመካከለኛ ሕይወት ሳለ፤ ራሴንና ወገጤን እያለ ሲንቆላበስና ብርድ ብርድ ሲለው፤ ወይም ሲያተኩሰውና እንደ ማሳል ሲለው፤ ወደ ሌላ አገር እሔድ ዘንድ መንገደኝነቴ መረጋገጡን ለዘመዶቼ ባስታውቃቸው ከቶ ምንም ቢሆን አትሄድም ብለው ከጫማዬ ላይ ወደቁ። አለቀሱ። ተንሰቀሰቁ። እኔም ያ ልማድ አሁንም አልቀረም። እስከመቼ ድረስ እንዳስቸገረ ይኖራል።ስ አይማሩ

ማወቅ አይገኝም። አዋቂም ካልሆኑ እንደ ተናቁና እንደ ተጠቁ መኖር የሚቀር አይደለም «ተራራ ወደ ሰው ይመጣ ዘንድ ባይችል ሰው ወደ ተራራ ሔደ» እንደሚባል ትምህርት ወደው ወጣት በገዛ እግሩ ይመጣ ዘንድ ስለማይችል ወጣት ወደ፤ ትምህርት ሔዶ መማር አለበት። ይህንን የናንተን አሳብ የመሰለ ጥንታዊ ልማድ በወጣቶች አሳብ ፊት እየተደነቀ ፀሐይ ከልካይ ሲሆን ዓለም በጨለማ ተዋጠ ማለት ነው።

የነገው ትግል፤ በነገው ትውልድ እጅግ አስቸጋሪ ሳይሆንበት አለመቅረቱ አውቆ የነገውን ትግል ችግር ለማስወገድ የዛሬ ትውልድ የአእምሮ ጋይል ማግኘት አለበት። አእምሮው ደካማ የሆነ ሕዝብ የትኛውም ጉልበቱ ቢሆን ብርታት ሊያገኝ አይችልም።

ትምህርት ቢሏችሁ የአዳምን ሚስት ሔዋንን ከጥፋት ያደረሰ የበለስ ቅጠል አይምሰላችሁ። ወይም ደግሞ የሎጥን ሚስት ደንጊያ አድርጎ ያስቀር፤ ፋይዳ የሌለው ስሜት አይደለም። ምናልባት ፊተኞች፤ ኋለኞች ይሆናሉ የተባለውን አልተማርኸውምና ምን ታደርግ እንዳትሉኝ እንጂ፤ ከኢትዮጵያ በኋላ የተነሣው ዓለም ትላንትና ተወልዶ ኢትዮጵያን ቀድሟት ሲራመድ፤ እንዴት አይቆጩንም። በሀገራችን የማይንቀሳቀስ ሸክም የምንሆንበት ስለ ምን ነው። እንኳንስ ፊደሉ እንኳንስ ፊደሉ፤ እንኳንስ በምድር ያለው ጥበብ ሁሉ የሰማይ ዘሎ ባይኔ የሆነው ኮከብ ተማሩኝ፤ መርምሩኝ ዕውቁኝ ብሏል። ዕውቀትም ቢሏችሁ እንደዚያች እንደ ስንዴ ቅንጣት ምድር ጫር ጫር፤ አፈር ለበስ ለበስ አድርጎ መተው ብቻ አይምሰላችሁ። ሲያንስ የሚባል ነገር መጥቶ ጉድ አፍልቷልና ባይሆን ሳይበዛ በጥቂቱ ተመራማሪ መሆን የግድ ያስፈልጋል። «ቢከማች ዕዳው ካንቺ እንደሚባለው እናንተ ሳትማሩ እንደቀራችሁ እኔም ሳልማር ብቀር፤ ይህ ስንፍና ተጠራቅሞና ተከማችቶ የሚጐዳው አገርን ነው።

አሁንስ ባያችሁና ብመለከታችሁ «የላሊበላ ልጅ ብላ በለኝ እንዳባቴ በቆረጠኝ» አለ እንደሚባለው፤ ኑሩ ባለንስ በዚያው በዱሮው አኳኋን ባቈየን በተሻለን ነበር የሚል አሳብ ያለባችሁ መሰለኝ። ይህን የመሰለው ልማድ ተረድ መስሎ ታይቷል።

አዲስ ሕይወት ለመጀመር የተሰናዳሁ ሆኜ ሳለሁ ይህን ወጣት አሳቤን በከንቱ አታስቀሩት። በዚህ ነገር ኅዘን አይግባችሁ። ማልቀስ ሳይማር ለቀረ ሰው ብቻ ነው።

ዓይናችሁ ሲያለቅስ ዝም አትልም ዓይኔ

ለራሳችሁ እንጂ አታልቅሱ ለኔ።

አሁን ከናንተ ጋር አልቅሼ ብቀር

ኋላ ያገኘኛል የባሰ ነገር።

ምን ቢሆን አይገኝም ሳይማሩ ማወቅ

የሕልም ሩጫ ነው በከንቱ ልብ ውልቅ።

እያልሁ ይህን የመሰለውን ማስረጃ ባቀርብላቸው እነሱም ይህን ካደሙጡ በኋላ።

ዋ የልጅ ነገር፤ ቋንቋ ቢያበዙት ፍሬ የለውም። አፈኛ ያሰኛል። ብረት ቢቀጠቅጡ ጠይብ፤ ሽማ ቢሠሩ ቊጢት በጣሽ ሌላው ይቅርና ግብርና እንኳ አፈር፤ ገፈ ብሎ ያሰድባል። ሌላውንም የእጅ ብልሃት ቢያውቁት ስድብ አይቀርም። ከአባታችን ልማድ የተረፈ አዲስ ባሕል ማምጣት፤ ዘርን ለማሰደብ ነው። ልጄ እንደ ዱሮአችን እንኑር። እንደ ቀድሞአችን እንደር። ሰው እንደ ቤቱ እንጂ እንደ ጐረቤቱ አይኖርም።

ይልቁንም የአንተ አሳብ የፈረንጅ ጽሕፈትና ትምህርት ለመማር ስለሆነ ይህ ይቅርብህ። ዛሬ ቀረ እንጂ ዱሮ ስንኳን የፈረንጅና የአበሻም ጽሕፈት የሚጽፍ ቢሆን ጠንቋይ ይባል ነበር የሰው አገር ትምህርት ሃይማኖት ያስለውጣል። ምግባር ያናውጣል። ከቶውንም ልብሳችሁን ጥላችሁ ሂዱ ያሰኛል።

የፈረንጅ ትምህርት አወቅን ብለው ራቁታቸውን የሚሔዱትን ጢማቸውን የሚላጩትንና ትምባሆ የሚያጤሱትን እነገሌን እነገሌን አታያቸውምን። አሁን ራቁት ሔዱና የነሱ ዕውቀት ዕውቀት መሆኑ ነው።

በደጅ ከተበተነ አዝመራ

በእጅ የተጨበጠ ሽንብራ

ይበልጣል መባሉን አልሰማህ ይሆን? ዝንጀሮ እንኳ ባቅሟ ተጂ፤ በጉንጭ፤ ያለችውን እንደምን ትዘነጋዋለህ? ዳሩ ግን የትላንት ማሙዬ ምን ጊዜ ታውቀዋለህ።

ስለዚህ በውጭ አገር ከተገኘው ትምህርት እዚሁ ያለው የዱሮው ልማድ ይሻላል። ይህን ያህል ዕሩቅ የሚያሳስብህ ለየትኛው ነገር ነው። ይህ ዓለም እንደሆነ ቢማሩም ባይማሩም ቢያቁም ባያውቁም ያው ነው። ሞት ላይቀር ምን ያደክማል።

እኛ የምንፈራው ራሷን ሹርባ ልትሠራ ሄዳ፤ ጠጉሯን ተነጭታ መጣች የተባለው ብጤ እንዳይደርስብህ ነው እንጂ ለሌላው አይደለም ፡

ባይሆን እንኳ ልማር ካልህ እዚሁ ፊደልን፤ አቡጊዳን ፊደላ ሐዋርያን ገበተሐዋርያን፤ ዳዊትን፤ ተንሥኡን፤ ጸልዩን፤ ሰዓታቱን፤ ግፋም ቢል ዜማንና ቅኔን፤ ዝማሜንና መረግድን፤ የመጻሕፍትን ትርጓሜ፤ ይህን የመሰለውን መማርና በዚያ ላይ እርሻን መጨመር ነው እንጂ፤ ወደ ውጭ አገር ሒደህ፤ የውጭ አገር ትምህርት መማር ሌላ አመል ጨምሮ ከመምጣት በተቀር ምን ይረባሃል።

የኋላ ልጅጆች የማታመጡት የለምና ነው እንጂ ከዚህ ቀደም ዳዊት ደግመህ የምሥራችህን ደግሰን በተደሰትህና ስለ ደስ ደሱ የምሥራችህን በሰጠንህ ጊዜ ትምህርትህን የጨረሰህ መስሎን ነበር። በእውነትም ከዳዊት ድጋም ወዲያ ያለው ትምህርት እንዲያው ጉንጭ አልፋ ነው።

ይሁን እንጂ ግፋም ቢል፤ ከዳዊትም በላይ ትምህርት ቢኖር ለቅኔ ወደ ጌጃም ለዜማ ወደ ቤተ ልሔም ላቋቁምና ለመጽሐፍ ወደ ጎንደር ለዝማሬና ለመዋሥዕት ወደ ዙር አምባ ለቅዳሴ ወደ ሰለልኩላና ወደ ደብረ ዓባይ ሒደህ ለእድልህ አጋጣሚ የሆነውን ትምህርት ተምረህ፤ ዲያቆን ከዚያም በኋላ ቄስ የደብረ አለቃ፤ የገጠር መሪ ጌታ ወይም ደብተራ ከዚህም ጋር እርሻና ንግድ ደብለቅ አድርገህ ሁለቱን መስቀል ተሰላጢን አጥምረህ በዳዊት አደጋምና በጋሻ አመካከት በጦር አወጋግና በፈረስ አኩራኮር የተመሰገንህ ሁነህ መኖር ነው። ይህን ዓለም እንዲህ ባጭሩ ካልተገላሉት በሩቅ መመኘት በቅርቡ (ባጭሩ) ያስቀራል።

ይህም ቢቀር ለጌታ አድረህ፤ ከቶውንም የንጉሥ አሽከር ሁነህ፤ አቃ ሻቃ፤ ብላታ፤ ብላቴን፤
ጌታ፤ ሊቀ መኳስ፤ አፈ ንጉሥ፤ ቢትወደድ፤ ወይም ባለምባራስ፤ ግራዝማች፤ ቀኛዝማች፤
ፊታውራሪ፤ ደጃዝማች፤ ራስ፤ በወታደርነትም፤ በኩል በአዲስ ስመ ማዕርግ ያ፤ አለቃ፤ የ፳፭፤ የ፶፤
የ፱ አለቃ፤ ሻምበል፤ ሻለቃ፤ ኩሎኔል፤ ጄኔራል፤ እነዚህን የተቆጠሩትን የሹመት ስሞች በየተራ
ለማግኘት ደጅ መጥናት በቅን ማገልገል ሞትን ሣይፈሩ በታዘዙበት ሥፍራ አስደናቂ ሥራ
መሥራት ነው እንጂ፤ ይህን ትቶ ውጭ ለውጭ መሮጥ ትርፉ መታከት ብቻ እንጂ ሌላ ምንድን
ነው።

አገሩ ደብረ ብርሃን ታቦቱ ሥላሴ፤

ዳዊት ጨርሶ ገብቷል እቅዳሴ።

ባያቱ ሽዬ ነው ባባቱ ጎንደሬ፤

መዝገብ ድጓ ዘልቆ ገብቷል እዝማሬ

ብሎ የሚዘፈንለት ደቀ መዝሙር እንዴት ያለ ክብር ያለው መሆኑን ማን በነገረህ? ዋ
እንዲያው እንታከታለን እንጂ አንተ እንደ ሆንህ ያው አንድ ልብ ነህ።

ዳዊት ደጋሚ ከዕንጨት ዕንጨቱ

መወድስ ቋሚ ከነሳታቱ

ቅኔ ፈረሱ ድጓ በጉንጩ

መጽሐፍ ተርጓሚ ተነገመ።

መጽሐፍ ተርጓሚ ተነገመ።

እያለ ያገራችን ምሁር ሲፈክር፤ እንዴት ያስቀናል? ይኸውም ልህ የተማሪ ልብ የሚያስብ
ወደ ጐንጅ፤ ትምህርት ግን ያለው በደጅ የተባለው ምሳሌ እንዳይደርስብህ ማስረጃውን ሰጠንህ።
ምን አልባት አሳብህና ክጃሎትህ፤ ይህን አይቼ መጣሁ፤ እያልህ እኛን ለማስገምጃትና፤አፈ ሰፊ

ሁነህ ወሬ ለመንዛት ብቻ እንደሆነ ለወሬ የለው ፍሬ፤ የተባለው ምሳሌ ከመሔድህ በፊት ደገና አድርገህ ማወቅ አለብህ።

በእንደዚህ ያለው ነገር ከዚህ ቀደም ወደ ውጭ አገር ሒደን ነበር ያሉ ሁሉ አሰልቸውናል። በቃላቸው የሚናገሩትን በሥራ ላይ ማዋል እያቃታቸው፤ አፍና ሥራ አንገናኝ ብለው አስቸግረዋል። ይልቁንም እዚሁ በዚሁ የተማሩት ሳይሻሉ አልቀሩም። ይህንም የምንልህ ልብህ ልብ እንዲገዛ ብለን ነው።

ይኸውልህ ዐውቀህ ግባበት። የዛሬውን ትውልድ ወሬ አሰልቸቶታል። ይህ ትውልድ፤ የሚጨበጥ ነገር ፈልጓል። እኛም እንደ ዱሮዎችን እንኑር የምንልህ፤ የረባ ነገር ይዘህ ላትመጣ ምን አታከተህ ሰላማለት ነው። አንድ ተአምራት ይዘህ መጥተህ ዓይን አብራ ብትሆን ግን የሚጠላ የለም። ምናልባት ማለት ታላቅ ዘዴ ነው። በቤታችን እንኳ ከዚህ ቀደም እንደዚህ ያለ አሳብ ያለው አልነበረም። የውጭ አገር ቢሉህ እንዲህ ቅርብ መሰለህ። እረ ቢጠሩት አይሰማም። እረ የት እየለሌ ነው እያሉ በዚህም በዚያም ሲያዋክቡኝ፤ ጣዲቄ የሚባሉት አክስቴ ከምጣድ ላይ ተነሥተው ከምጣድ ላይ ያፈሰሱትን ሊጥ ሳይከድኑት እጃቸውንም ሳይለቃለቁት፤ መሰቅሰቂያቸውን ይዘው እሳት ለብሰው፤ እሳት ጎርሰው እየሮጡ መጥተው ምን ታንቆሻብሉታላችሁ። በል አትመለስም። የባሕር አገር ቢሾፍቱ መስሎታልን። ብለው በያዙት ለመምታት እጃቸውን ዘርግተው ከንፈራቸውን ነክሰው ዘልለው ሊቆለሉብኝ ቃጡ።

እኔም ሁሉንም ተውሁትና አክስቴ እንዲህ የሚሉኝ እንዲህ ያው ሳልማር የመንደር አውደልዳይና ገልዋዳ ሴት አውል ሆኜ

አክስቴ ቤት

አለኝ ለከት

እያልሁ የሕፃንነት ዕድሜዬን ለኸት አሳጥቶ በማዘጥዘጥ ያሳልፈው ብለው ነው? ምነው ለቁጣ ቸኩሉ። ምነው ትዕግሥት አጡ። እንዲያው ዕውር ሁኜ እንድኖር ይፈልጋሉን።

መውለጃው ሳይኖር ልጅ ልውለድ ብሎ የሚያስብ እንዴት ያለ ጃንደረባ ነው። እህሳ ልብ ነው እንጂ ጃንደረባ የሆነው አባላ ዘሩ አይደለም።

ያለ ትምህርት በታሪክ ፊት የከበረ ሕዝብ እሆናለሁ ብሎ መመኘት ከዚህ ያላነሰ ሞኝነት ነው። በሆነማ በማን ዕድል ሳይገድሉ ጉፈሬ ሳይማሩ ቅኔ የተባለውን ምሳሌ ምነው የሚያውቃቸው። የእኔን አንጀት አሳርራለሁ ሲሉ እንጀራው በምጣዱ ላይ እንዳያር መሰቅሰቂያዎን ይዘው ይመለሱ። እኔ እንደሆንሁ ቆርጫለሁ አልኳቸውና ተመለሱ።

በዚህ ጊዜ እኔን ያዋልለኝና ወላላይቱ እናቴ ያዳንቁሽ አይ ወዲያ። ምነው። ልጅን እንዲያው ማባበልና መለማመጥ ነው። እምቢም ቢል አንገቴን አቅፎ፤ ጉንጩን ስሞ ጸሎተ እግዝእትን ማርያምን ደግሞ፤ ስንቅ ሰጥቶ በደጎና አድርሶ፤ ደጎና ይመልስህ ይቅናህ፤ ትምህርቱን ይግለጥልህ፤ ለምለም ሣር አያንቅፍህ መንገድህን እንደ ሸማ ይጠቅልልህ፤ ብሎ መርቆ፤ ማሰናበት ነው እንጂ ቀልብ ማሳጣትና ማገጣበር አይገባም ብላ አንገቴን ተጠምጥማ ይዛ እያለቀሰች፤ ልጄ በአንጀቴ፤ በጡቴ ስሞት ስቀበር፤ አፈር ስሆን በአንቀልባህ አትሒድብኝ አትራቅብኝ፤ አብረን እንኑር አብረን እንቀበር፤ መቃብርህ ከመቃብሬ አስከሬንህ ከአከሬኔ አይለይ እያለች በርኅራኄዋና በእናትነቷ ፍቅር መንፈሴን ለመስበር ትለማመጠኝ ጀመር።

ከእነዚህ ላይ እኔንም ጨነቀኝ በእውነትም የእናቴ ፍቅር መንፈሴን እንክትክት አድርጎ ሰባበረው። እንቅሽቅሽ አደረገው አሣቤንም መሔጃ አሳጣው። አንገቷን በአንገቴ አስደግፋ ያነባቸው ዕንባ በደረቴ ላይ ተንዝቀዝቆ ወርዶ መሬቱን አራሰው። የእኔም ዕንባ ተጨማሪ ሆኖ አብሮ እየጎረፈ ረኅራኄዋና ረኅራኄዋ የሁለታችንንም መንፈስ እምሸክ ስላደረገው ለመላቀቅ አስቸጋሪና አስጨናቂ በሆነ ግዴታ ላይ ጣለን።

በእንደዚህ ያለ ጭንቅ ላይ ሳለን፤ አባቴ አቶ አደገኛና አጌቴ አቶ ነውጠኛ መጡ። አባቴ ልቡ በልዩ ኀዘን ስለተነካ ዝም ብሎ ቆመ። አጌቴ ግን እንደዚህ ሲል ምክሩን ቀጠለ። ዛሬ የዓለም ወሬ ደስ አያሰኝም። በዓለም አደጋ የሚደርስበት ይመስላል። የሁሉም ልብ ተነሥቷል አኩፍኩፉዋል። ያበጠው ሳይፈርጥና መንግሥታት ሳይናወጡ፤ ባሕሩ ሳይታወክና ሰላም ሳይደፈርስ የሕዝቦች ደም ሳይፋሰስና አጥንት ለአጥንት ሳይከሳከስ የሚቀር አይመስልም።

እንዲያውም በመላ ስንገምተው፤ ዛሬ ወደ ውስጥ የሚሰበሰቡበት እንጂ፤ ወደ ውጭ የሚወጡበት ጊዜ አይደለም።

ምንም ቢሆን ልጅ ያበካው ከምጣድ አይወጣምና፤ የእኛ ምክር ይሻላል። ትምህርት ክፉ አልነበረም። ነገር ግን በእንደዚህ ያለ ጊዜ አይደለም። ልኩ ይታወቅ። ሰላም ሲረጋጋ ልትሄድ ትችላለህ። ይህን ዓለም አንተ የሥልጣኔ ዓለም ትለዋለህ እንጂ እሱስ አብዷል። ዕውቀት ሲበዛ በዕብደት ላይ ስካርን መጨመር ነው። የአሁኑ ዓለም እሾሃም በሆነ በብረት ቀፎ ውስጥ መከበብ በምን ምክንያት መስሎሃል። ሥልጣኔው ባመጣበት በገዛ እጁ ሥራ ለመጥፋት ዳር ዳር ሲል አታየውምን። በማለት አጤ ላቀረበልኝ የምክር ቃል እንደሚከተለው መለስሁለት። አጤ ይህ ያጣ ወሬ ነው። በትምህርት በተገኘው ዕውቀት ለመተዳደር ሳልችል ቀርቼ በሰንካላ ዕድል ላይ ሆኜ ዓውደ ዓመት (ያመት በዓል) እየቆጠርሁ ሌሊት እንደ ጅብ እየሔድሁ ሰው አላስተኛ መዝጊያ እየደበደብሁ።

የኔ አጤ የሰጠኝ ሙክት

በጨለማ ነው ባለምልክት

መስከረም ጠባ ያንን ሳነክት።

ተው ስጠኝና ልሒድልህ

እንዳሮጌ ጅብ አልጩህብህ።

እይልኩ በማደሽደሽ ወርቅ ጊዜየን በከንቱ አሳልፈው ዘንድ ለምን ታስገድዱኛለችሁ። አሁን እናንተ ምኑ አምሮባችሁ ነው የእኔን ቀልብ የምትገፉት። እርግጥ ነው። ቃላችሁ የቄስ ቃል ነው። ሊጣስ አይገባም። ይሁን እንጂ በማይገባና ከሕግ በወጣ መንገድ ስትመጡብኝ ቃላችሁን መጣስ አለብኝ እያልሁ ስትከነከን።

አያቴ ወይዘሮ ሸዋዬ ባዘቶ በሰፊድ አቅርበው፤ ዠንዲ አንጥፈው ይነድፉ ነበርና ደጋናቸውን አሸቀንጥረው መታረሪያቸውን አሸትለው እየተቆናጠሩ፤ መጥተው አፈጠጡብኝ። እኔም አፈጠጥሁባቸው እንደ አክስቴ ግን ቍጥቸው የጋለ አልነበረም። ከማጎፀናቸው ከወጣው ማጎፀን

የወጣሁ ስለሆንሁ በርገራኝ ቃል እባክህ ልጄ፤ ይህን ዕብድ ዓለም አምነህ፤ አገሪህን ጥለህ ወደማታውቀው አገር ልሒድ ማለት ይቅር፤ እያሉ ስለ ለመኑኝ እኔም ረገብ ባለ ቃል አያቴ ይህን ፈርቼ ሳልማር ብቀር

የልጅ ልጅ እህል ፈጅ

በኋላም ጅብ አስፈጅ።

እያሉ ሲያላግጡብኝ ሊኖሩ አይደለምን። የርስዎ ምክር የርስዎ ቁጣ፤ ምንም አያዋጣኝም። ይልቅስ ንድፍዎን ይቀጥሉ ስል ቁርጥ ቃል ብመልስላቸው እየተገረሙ ገና ከተማሪ ቤቱ ሳትገባ መላስህ የተባ ሁኗል። ካንተ ጋራ ማ ይሟገታል? ያውልህ መንገዱ ብለውኝ ወደ ጥጣቸው ተመለሱ።

ነገር ግን አባቴ አደገኛ ለብቻው ወደኔ ጠጋ አለና ቅድም እናቴ ወይዘሮ ያዳንቁሽ እንደተናገረችው ልጃችን እንዲቀርልን በሰላም ቃል እንለምነው። እምቢም ቢል በሰላም ቃል እናሰናብተው።

ይህን ስናደርግለት የደስታው ስሜት የመንገድ ስንቅ ይሆንለታል።

ካሰበውም ከደረሰ በኋላ እኛንም አይዘነጋንም። ዓለሙ ቢያብድም፤ ቢጨምትም እንዳሻው ይሁን። አምላክ ሁን ያለው አይቀርም ቢሆንም ስለመጪው ሁናቴ ማሳሰብ አለብን። ያላሰበ፤ ተመነደበ ይባላል።

ሰማህ ልጄ በዓለም ላይ እንደሚሰማው የፈተና ሰዓት ዓለምን እጮኛ ለማድረግ፤ ሰይጣናትን አማጭ አድርጎ በያለበት መላላክ ጀምሯል ይባላል። ሁሉም ያለው በጦር ድግስ ላይ ነው። እብድ ውሻ የለከፋት የፋሽስታዊት የኢጣሊያ ዓይነ ተኩላ አላማረም። ዓለምን በቆበሯ ለውሳ አብራ ለመሞት ትፈልጋለች። ተቸናፈውን የሚያውቀው ምንም እግዚአብሔር ቢሆን፤ ጡብ ዓጮረውን ሳናውቀው አንቀርም።

ከዚህም በላይ እንዳስረዳህ ስለ ድግሱም ያለወትሮው በጠጅ መርዘኛና ፈጥረቅ የሆነ አልኮል የበዛበት ራስ የሚያዘርና የሚፈጠፍጥ መጠጥ ሲበጠብጥ በሰፊው ይታያል። ስለዚህ ዳሱ እስኪፈርስና ዋንጫው እስኪመለስ ድረስ ከዚህ ሁኖ ማዳመጥ ያስፈልጋል።

እንግዲህ ለዚህ ሌላ ምን ምስክር ያሻል። ጃፓን ግዴታ በመላበት ኃይልና ሕግን በማቃለል ማንቹሪያን ወረረ። ጀርመን በሕግ ላይ እየዛተ ሣር የሚባለውን አገርና ነምሳን ያዘ። ለእኛም እኮ ፋሽስት የሚተኛልን አይምስልህ። የሚጠብቀው ጊዜ አለው። እውነት ከስታላች ከቶውንም ልትሞት ጥቂት ነው የቀራት ነፍሷም ወጥታ ልትሔድ በአፍንጫዋ ላይ ትርግ ትርግ ትላለች።

ሌላውም እኳኋን አላማረኝም። ሕግ እየላላ ሔዷል። ውል ከውሉ አፈትልኳል። ታንቲራና ዛቻ አንገት መነቅነቅና ከንፈር መንከርስ በዝቷል። ወደ ኤውሮፓ ልሒድ የምትለው ለመማር አይደለምን። አንተው እንደምትለው በምትናገረው ሁሉ እውነተኛነትህን ልንጠራጠር አንፈልግም። ሰላም ከሌለ ምን ትምህርት ተገኘ። የተማሩ እንዳልተማሩ ለመሆን አቆትመዋል። ስለዚህ እንድትሞት አንፈቅድም።

እኛም እኮ የምንነግርህ አንድ ትምህርት ነው። አጭሩን ነገር የምዘበዝብህ እንዳትሞትንና በከንቱ በሰው አገር ወድቀህ አንዳትቀርብን ነው እንጂ ብትማር ጠልተን አይደለም ብሎ የመጨረሻ ምክሩን ሰጠኝ።

በዚህ ጊዜ ከልካይ የሚባለው የዘመዶች ሎሌ መጥቶ በተራው ይህኙን አመንዝራ ናት ተብላ የፍቺዋን ወይም የመፈታቷን ደብዳቤ ትቀበለው ዘንድ በፍርድ ፊት የቀረበችና የደም አምቡላ መፋሰሻ የሆነች አመንዝራዊት ዓለም አምነህ አገርህን ጥለህ ወደሌላ አገር ልሒድ ማለትህ የበሽታ ነው እንጂ የደግንነት አይደለም ሲል በትር ቀረሽ ቊጣውን ባወረደብኝ ጊዜ ነብር ሆንሁበት።

ይሁን እንጂ ነገሩ ምክሩም ልቤን ሳይነካውና ስሜቴን ሳይመታው አልቀረም። እውነትም ይኙን አመንዝራ ዓለም ተማምኖ ወዲያና ወዲህ ማለት የሚያስፈልግ ሁኖ አይታይም በማለት ሕሊናየ ይታመስ ይቆላ ጀመር። ቢሆንም በአሳቤ ቻልሁት እንጂ ባፌ አልተናገርሁትም።

ነገር ግን አንድ ጊዜ ቆርጫ ተነሥቻለሁና፤ ያላችሁትን ብትሉ እባብም ይዛችሁ ብታስፈራሩኝ ራሱንም ሞትን አምጥታችሁ ዋጣህ ስለቀጠህ አኘክህ አላመጠህ፤ እያላችሁ ብታባንኑኝ መቅረት አይወራም በማለት የክርክሩን በር ዘጋሁበት።

እሱም ሆደ ባሻ ኖሮ እኔ ለአንተ ብዬ ነው እንጂ ለእኔ ብለህ እንደ ሆነ እንጭቆረር ድረስ ብሎኝ እየተገናተለና እየተገነፈ የት ሚናውን ሔደ።

ከዚህ በኋላ የእናቴ አባት ወንድም አያቴ አቶ ደባልቄ መጥቶ እንደሚቀጥለው ተናገረኝ።

ጃርት እሾሃም በመሆኗ ልጆች ስትወልድ በሾሁ እንዳይወጉ እሾህ በሌለበት በብብትና በብብቷ ትታቀፋቸዋለች። የእነሱ እሾህ መዋጋት ሲጀምር ግን ፋር ትለቃቸዋለች ይባላል።

ሰዎችም ልጆቻቸው በሕፃንነታቸው አመለኛ ቢሆኑም እስኪያድጉ ድረስ ይታገሷቸዋል። ካደጉ በኋላ ግን ፋር የለቋቸዋል። አንተም እንደዚያው መሆንህ ነውና ፋር ለቀንሃል ሲል ገሠፀኝ። እኔም አሁን እኮ የናቲቱን የጃርትን እሾሃምነት ስትናገሩ የእናንተ ነገር እሾህነት አልታወቃችሁም እንጂ ራሳችሁ በራሳችሁ ተዘልፋዋል። እኔ ግን ምንም ብትሉኝ ያው አንድ ልብ ነኝ። ሁል ጊዜ እጅግ አጣምሮ በስንፍና ታስሮ ማቱሳላን ሆኖ ፱፻ ዓመት ከመኖር አንድ ቀን ሙሴን ሆኖ መሞት ይሻላል።

የልማድ ጉም የሸፈነው የስንፍና ደመና የጋረደው ጊዜ መቼም ቢሆን ለፀሐይ አይመቻትም። ዘለዓለም ከስንፍና ምድጃ፤ ተወዝቶ ይኖር ዘንድ፤ በለባዊነት ነፍስ የተፈጠረ ፍጥረት እንዲህ ያለው ተግባር የሞት ሞቱ ነው። ስለዚህ የናንተና የመጣው የትውልድ ዘመን የሚያቀርበውን ጥያቄ በትክክል ሚዛን መመዘን አለባቸው። ግድ ሆኖብኝና ግድ ሆኖባችሁ ነው እንጂ እኔ ከእናንተ እናንተ ከኔ መለየት መች ያስፈልግ ነበር። እንዴት ያለች እናት ናት ልጅዋ ወደሩቅ ለመሔድ ሲነሣ አትሒድ የማትል አባትም ቢሆን የሚመለከተው ልጁ ካጠገቡ እንዳይርቅ መሆኑ የታወቀ ነው። እናንተም ይህን በማለታችሁ ፍርድ የለባችሁም። እኔ ግን ለሕይወትም ሆነ ለሞት እሔድ ዘንድ ቈርጫለሁና የእናንተም ሐሳብ ቈራጥ ይሁን።

ትርኪ ምርኪ አሳብ አታብዙብኝ። እግዚአብሔር ያለው ነገር የትም ቢሆን አይቀር። እባካችሁ በገዛ አረሟ አባብ ይዛ አስፈራራች የተባለው አይድረስባችሁ። ሁሉም ልጁ እንዳይማር

እንዲህ የሚያደርግ ከሆነማ ለሀገሩ ማን ያስብ። የጎን ውጋትያለበት እንደ ልቡ ተጌን እጌን ሊዘወርና እንደ ልቡ ሊተኛ አይችልም። ያልተማረ ሕዝቡም እንደ ልቡ ካገር አገር ሊዘወርና በዓየርና በባሕር ሊንሸራሸር አለመቻሉ የታወቀ ነው፤ ዙሪያ ገባው ጨለማ ይሆንበታል። ባልተማረ ሕዝብ ሞኝ ይስቅበታል። ብልህ ያለቅስለታል። እማራለሁ የሚለውንም ሕዝብ ሞኝ ያሳንፈዋል። ብልህ ያበረታታል።

ይልቅስ ሞኝ አትሁኑ። ይህን ያለ ተጌድቷል። ይህን ያላለ ግን ተጠቅሟል። ያለትምህርት የሚገኘው ድንቁርና ብቻ ነው። የሆነው ይሁን። እንዲያው ምናምንቶ ወይም እንቅፋንቶ ሁኔ የምቀር አይደለሁም ። አሁን ሞተች ተብሎ ጉዞ አይቀርም። እናንተ እንደምትሉት ችግር አለ ተብሎ ትምህርት ይቀራል ለማለት አይታሰብም።

እኛ ወጣቶቹ የሕይወታችን ፀሐይ ሳይጠልቅ። የሞት ጥላ በላያችን ሳይወድቅ፤ መማር አለብን። እናንተም ሽማግሌዎቹ ልጆቻችሁ እንዲማሩ ከማድረግ በቀር እንዲህ ያለ አሳብ ማሰብ ደግ አይደለም።

ገራገሩ ዘመን በገርነቱ አልፏል። መጪው ዘመን ብልጣብልጥ እንደሆነ ማወቅ አለብን። እንኳን ሳይማሩ እረ ተምሮም በሆነ እንኳን ሳያውቁና እረ አውቆም በሆነ እንኳን ሳይሠሩና እረ ሠርቶም በሆነ።

ዓለም ላቡ እስቲንቄረቄርና እግሩ እስኪነቃ ተራወጠ። በምድር ተሸከረከረ። በሰማይ በረረ። በባሕር ተንደረደረ። አራምዶ ተመለከተ። አሻቅቦ አየ። በብዙውና በአያሌው ርቋል። አሄሄ እረ የትና የት። እረ የት እየለሌ እሱን ማየት እሱ ወደ ወጣበት ወጥቶ ነው እንጂ እንዲያው ከታች ሁኖ አይደለም።

ሦስተኛ ክፍል።

የእናቴ የወይዘሮ ያዳንቄሽና የአባቴ አቶ አደገኛ ንግግር።

ይህን የምትለውን ሁሉ ባይናችን ባናየውና በእጃችን ባንዳስሰው በጆሮዎችን ስምተነዋል። እርግጥ ነው። ይህን የመሰለው ትምህርት በዚሁ በእኛው አገር ቢስፋፋ እሩቅ ሳትሔድ እዚሁ በዚሁ ትማረው ነበር። እኛም ጧት ጧት ጧት ስንቅህን በሰውናና ጭብጦውን፤ ሙልሙሉንና

ሽልጦውን፤ እየያዝን እየሔድን ለመጠየቅ እንችል ነበር። ይህ ያወራሽው ያለበት አገር ከሰማይም የራቀ ነው። ታዲያ ምን ይሁን ትላለህ። እያሉ ቢበዘብዙኝ እኔም ዋ የናንተ ነገር። ትርፍም ዕውቀትም የሚገኘው ከመሔድ ነው። ወጣ ብሎ ካለዩ፤ ዕልፍ ብሎ ካልተመለከቱ፤ ራቅ ብሎ፤ ካልተማሩ ዕውቀት እንደ ውሻ አነፍንፎ የሚመጣ መሰላቸው። እናቴ የቀረው ቀርቶ፤ እናንተ እንደ ዱሮዎቹ እናቶቻችሁ መፍተል አቅቷችሁ፤ ከውጭ አገር በመጣ ፈትል በገዛ ነጋዴዎቻችሁ አንደበት።

አርፈሽ ተኝ፤ ዙረሽ ዕቀፊኝ፤

ሰነፈ ሴቱ፤ ባሌን አሞኘሁት፤

አረፈ ጣቴ፤ ይሰበር ደጋኔ፤

ወልደየስ ተመጣ፤ ጥጡን ጠላው ዓይኔ፤

እየተበላችሁ መሰደባችሁና መቀለጃ መሆናችሁ በምን ምክንያት መሰላችሁ። ባትፈለቅቁ ባትዳምጡ፤ ባትባዝቱ ባትነድፉ ባትፈትሉ፤ ባታጠነጥኑ፤ አይደለምን። እያደር ዕውቀት እንደ መጨመር ያንኑ የቆየውን የናቶቻችሁን ባልትና እያጐደላችሁ መሔዳችሁ ሙያ መሆኑ ነው። በእናባቴም በኩል የእርሻ ዘዴያቸውን ማሻሻል አቅቷቸው፤ ያው የመጀመሪያ ድግር ጠራቢና ያው የቀድሞው ሞፈር አራቂ ባስገኘው ብልሃት ከመታገል በቀር ምንም የፈጠሩት ነገር የለም።

ስለዚህ አሁን እናንተ እንደምትሉኝ እንኳንስ እኔ ወንድና ሴት እኅት በነበረችኝ በሴቶች በኩል ያለውን ዕውቀት ገብይታ እንድትመለስ ይዣች በሔድሁ ነበር። አትሒድ ከማለት ይልቅስ በመንገድም ከዚያም ከደረስሁ በኋላ ችግር እንዳያገኘኝና መማሪያ እንዲሆነኝ ገንዘብ አዋጥታችሁ ስጡኝ። የኔ ዘመዶች ገንዘብ ሲሉዋችሁ አትወዱም ይሆናል። ገንዘብ ሞታችሁ ነው። እንኳን የሩቅ አገር ስንቅና የኮሶ ስንብት እንኳ ከፍ ብሎ ፍሪዳ ዝቅ ብሎ ሙክት ወረድም ብሎ ሲካካ ዶሮ ይታሰብለታል እያልሁ ይህንን መላልሼ ስናገር እናቴ ያዳንቁሽና አባቴ አደገኛ ምን ቁርጥ ቢያደርገን ነው ገንዘብ ስትለን ካንተ ይልቅ ገንዘብ የምሳሳ። የቀንበር በሬያችንንም ቢሆን ሸጠን ላንተ ጉዳይ ብናውለው ምን ቅር የሚለን ነገር የለም። አይዘህ ለገንዘብ አታስብ።

ነገር ግን እኛን ቅር የሚለን፤ እኛ የምናዝነው እኛ የምንጨነቀው ዕድሜያችን የደረሰ ልጣችን የተራሰ መቃብራችን የተማሰ ሆኖ በሚገኝበት ጊዜ እኛን እንደ መጦርና አስታሞ አጥቦ አጥኖ ገንዘ እንደ መቅበር ወደ ውጭ አገር ልሒድ ማለትህ ብቻ ነው አሉኝ።

እኔም አዬ የእናቴ ነገር። የጊዜውን መድረስ የልጡን መራስና የመቃብሩን መማስ ተዉት። የማናችን ዕድሜ እንደሚቀድም አይታወቅም። በአቤል እንደሚታወቀው ሞት የተጀመረው በልጅ ነው እንጂ በባትና በእናት አይደለም። ወይ እኔ ሙቼ እናንተ ትቀብሩኝ ይሆናል። ስለዚህ ቀዳሚውን የሚያውቅ ያው እግዚአብሔር ብቻ ነውና፤ የዚህን ዕውቀት ለሱ እንልቅለት።

ስለጡረታውም ጧሪ ፈጣሪ ስለሆነ እግዚአብሔር ያዘጋጅላችሁን አታውቁትም። ወይም የኔ ተምሮ መምጣት ይጠቅማችሁ ይሆናል።

ይህስ ልጅን ገንፎ በቅቤ ሊበላህ መጣብህ እያሉ እንደማስፈራራት ያለ ነውና ሞኛችሁን ፈልጉ። ከአናንተም ጉያ ብቀመጥ አታድኑኝም። ሰው ለአፈር ምግብ የተፈጠረ ስለ ሆነ እኔ ለየትኛው አገር አፈር የታዘዝሁ ምግብ መሆኔን አላውቀውም። እናንተም አታውቁትም። ለእኔ በግልጽ የሚታወቀኝና ወለል ብሎ የሚታየኝ ወደ ውጭ አገር ሔዶ መማርና ተምሮ ተመልሶ መጥቶ አገርን ማገልገል ብቻ ነው። በዚህ መካከል ያለውን ምሥጢራዊ ነገር የሚያውቅ እግዚአብሔር ብቻ ስለ ሆነ ከእግዚአብሔር እወዳደራለሁ እንደሚል ሰው መሆን አይገባችሁም

እኔ ከናንተ አላውቅምና ነው እንጂ፤ ስንኳን እኔ ልጅ እግሩ፤ እናንተም በተማራችሁ አገራችሁ እንዴት ደስ በአላት።

ትምህርት በጧትም፤ በማታም፤ አንዳንድ ቃል በልብ ሣጥን ቢወረውሩት መጠራቀሙ የማይቀር ነው። ያይጥ እንግዳ ከስልቻ ውስጥ ጌዝጉዙልኝ የጅብም እንግዳ ቁርበት አንጥፋልኝ አለ ይባላል። ዛሬ በዓለም ላይ መልካም ነገር ይደረግልን ዘንድ ክፉ ነገር እናድርግ የሚሉ የግፍ ኃይላኞች መነሣታቸውን በጊዜው አዝማሚያ ሳላውቀው አልቀረሁም።

ይሁን እንጂ ሕልምን ፈርቶ ሳይተኙ አያድሩም እንደሚባለው፤ ገና ጦርነት ሳይነሣ አይቀርም ተብሎ ትምህርት የሚቀር አይደለም። ዓለም እንደሆነ መቼም ጦረኛ ነው። አንድ ጊዜም እንኳ ቢሆን ጦሩን የሰቀለበት ጊዜ የለም።

ከዚህ ቀደም ዛሬም ቢሆን ኢትዮጵያውያን ሳይሆኑ ኢትዮጵያን የሚመኙ በስብከትና በልዩ ልዩ ማታለል ልባችንን ለመማረክ የሚከፏሉት በምን ምክንያት ይመስላችኋል? በቀላሉ ገምተውን እኮ ነው። አልተማሩም ብለውን እኮ ነው። ሳይማሩ እንቅደማቸው ሳያውቁ እናጨናጉላቸው በማለት ያደቡብናል። ይዶልቱብናል።

ስለዚህ ግምታችን ዝቅ ያለ ሆኖ እንዳንደፈርና ወደ ኋላ እንዳንቀር እንዳይከይረ ራሳችንን እንዳንጥል መታገል የታገልነውና የታገለንን መጣል ያስፈልገናል። እንግዲህ ወደ ፊት መቀጠል እንጂ የሥልጣኔ ዕርፋችንን ወደኋላ አንጨብጠውም። ወደ ኋላ መመለስ ቀርቷል። በሰፊው ሙሉ ተስፋ የተደረገበትና መሠረታዊ እምነት የተጣለበት ሐዲሳዊው ኑሮ እግር በእግር ተከታትሎ ለመግባት እንደ ንጋት ፀሐይ ጨረሮችን ፈንጥቋልና ልባችንን እንስጠው። ይሙቀን። ቈፈን አይቅረን።

በእንደዚህ ያለ ማዳከም የወጣቶችን አሳብ የተሰበረ መቃ ለማድረግ በፍቅራዊ መንፈስ ቀደም በመንፈሳዊ ፍቅር ልቡናን ማሸት በአእምሮ የተቀረጸውን የዕውቀት ማጎፀን ያሟሽሸዋል።

ታሪካችን እንደሚመሰክረው ጉዳያችን ከውጭ አገር ጋር የተያያዘ በመሆኑ ሥልጣኔያችንም ከውጭ አገር ሥልጣኔ ጋር የተያያዘ መሆን እንዳለበት መግለጫው የትምህርት መስፋፋትና የዕውቀት መራባት ነው። የዓለምን አድናቆት ብቻ በአፍ ላይ ሲያሟሙቁ መኖር ለተደናቂው እንጂ ለአድናቂው ምንም ዋጋ የለውም።

«ሰይጣን ቢታምም ባሕታዊነት ያምረዋል ይባላል። አሁንም ልማድ የሚሸነፍበት ጊዜ ስለድ ደረሰ በእናንተ ላይ ልቡስ ሥጋ ሆኖ አትማሩ የሚል አሳብ መነሣቱ ምንም እንኳን የሚገርም ቢሆን የልማድ ሥልጣኑ ተሸንፏል።

ዕንቅልፍን ድል የነሣ ዓለም በፍልስፍና ገበታ ላይ ተቀምጧል። ጥበብንም እንደ ምግብ በዓይነት በዓይንቱ ያማርጣል። እህሳ ይህንን የሰማ ሕዝብ ዝም ብሎ መቀመጥ ያስፈልገዋል ብላችሁ ስተነግሩኝ ቃላችሁን ማመን ይገባኛል?

እንግዲህ እናንተም እኔም በእልክ መንገድ ሳይሆን አስፈላጊውን ማመዛዘን አለብን። የዘመኑ ኪነ ጥበብ እንዲያው በከንቱ ሊገኝ አለመቻሉን ስነግራችሁ ካለመናችሁ መልአክም ከሰማይ ወርዶ ቢነግራችሁ አታምኑም።

የሥልጣኔውን ደረጃ የረገጡት እንኳ ከዚያው ቁመው ሊቀሩ አልወደዱም። ጧት ከዕንቅፋቸው ተነሥተው ማታ እስኪተኙ ድረስ ከመሻሻልና አእምሮአቸውን ከማደላደል በቀር የሚያርፉበት ጊዜ የላቸውም።

እነሱ ከቀን ወደ ቀን በሚተላለፉበት በ፳፬ ሰዓት ውስጥ መሻሻላቸውን ባለማቋረጥ ሲያገላግሡ፤ እኛ ብዙ ዘመን አሳልፈን ለመሻሻል ብንነሣ ብርቅ አይሆንም።

እኔን ከሚያሳስበኝ ነገር እናንተ ለምን ነፃ ትሆናላችሁ። አብረን እንጨነቅበት። ብንሠለጥን ምሥጋናውን ጥቅሙ፤ ባንሠለጥን ነቀፋውና ጉዳቱ የጋራችን መሆኑን ለምን ትዘነጉታላችሁ። በዚህ ነገር ልባችሁ አይድከም። እኔንም አታድከሙኝ።

ተዳከሜማ ብቀር ወደ ኤውሮፓ ለትምህርት ለመሔድ ለተሰናዱት ለሌሎች ጉዞኝኖች ወጣቶች መጥፎ አርአያ እሆን የለምን።

ያገሬ እንጉርጉሮ ያለውን አልሰማችሁም ይሆን።

ወታደሮቹ ሲያነጣጥሩ፤

ገበሬዎቹ ጤፉን ሲዘሩ፤

እነመምሩ ቅኔ ሲመሩ፤

ነጋዴዎቹ ብሩን ሲቆጥሩ፤

ሸማኔዎቹ ሸማ ሲሰሩ፤

ሁሉም ያምረኛል በየምግባሩ፤

መባሉ ሙያ ጠቃሚ ቢሆን አይደለምን። ሙያው ሲባል፤ ይህ ከዚህ በላይ የተዘረዘረው ብቻ አይደለም። የማናውቀውና የማያውቀን ብዙ ጥበብ እንደ አሸን ፈልቋል። እንደ ምንጭ መንጭቷል። ታዲያስ። ዝምታውስ፤ ስንፍናውስ ምን ይጠቅማል።

አንዳንድ ወጣት ወደ ፈረንጅ አገር ለትምህርት ለመሔድ ሲነሣ፤ እንደዚህ ያለ ዝብዝብና ንዝንዝ የሚቀርብለት ከሆነ አገር ምኑን ሠለጠነ። ያንን ትምህርት የሚያመጣው ማነው። ሥልጣኔስ ምን አይቶ ማን ተከትሎ ሊመጣ ይችላል።

እማማየ ያዳንቁሽና አበባየ አደገኛ፤ አጤ ነውጠኛ፤ አክስቴ ጣዲቅ፤ አያቴ ሸዋየ፤ እንደትወዱኝ እወዳችኋለሁ እንደምወዳችሁ ትወዱኛላችሁ። ነገር ግን ከትምህርት አብጮ አልወዳችሁም።

እንግዲህ በሔድሁበት አገር መቸም ብቀር ያው ልቅሶዎችሁ ነው። በደህናም ብመለስ ደስታችሁን የሚወስድባችሁ የለም።

እናንተ አትሒድ ስትሉ አልቅሳችኋል። እኔም እሔዳለሁ ስል አልቅሻለሁ። ዋጋ ያለው የማንኛችን ልቅሶ መሆኑ የሚታወቀው ወደፊት ነው።

ተባብለን በእርግጥ በምንለያይበት ጊዜ ከዚህ በታች የሚገኘውን መዝሙር ዘመርሁላችው።

በስመ ሥላሴ ፊቴን አማትቤ

ለመሔድ ስነሣ አብረህ ተነሥ ልቤ።

ልቤ ካልተነሣ ከሞት ሕሊና

የሞት ታናሽ እንቅልፍ ይጨጫልና።

ፈረሰኛው ጊዜ ሲሮጥ ያለፋታ

አሁን ምን ይባላል የእግረኛው መኝታ።

አወይ የሰው ነገር ዛሬም ነገም ዕንቅልፍ

ወፍ እንኳ ነፍስ አውቃ ስትጮህ ስትለፈልፍ።

እረ ነጋ ነጋ ወፎች ለፈለፉ

ሥራው ተወዝፎ ምንድነው ዕንቅፈፉ።

ለነገ ተብሎ ዛሬን ከዘለለ

ይኸ የዛሬው ቀን ምን ቀን ሆኖ ዋለ።

የወፎች መንጫጫት ምን ያስተምረናል

የዶሮውስ ጩኸት ምን ይሰብክልናል።

ወፍ ሆኖ ሲነግረን ጊዜ የሱን ነገር

ልብ አልሰማም እንጂ ጆሮስ ሰምቶ ነበር።

ልብ የጆሮን ያህል ሁሉን ቢያዳምጥ

ከተሰማው ሁሉ የለም የሚያመልጥ።

ሆኖ ላይሆን ሞልቶ ላይሞላ ትዳር

ምን ታታግለናል ከየጊዜው ጋር።

ብለው ጊዜያቸውን በዕንቅፈፍ ያሳለፉ

እስከ ዘላለሙ ቀሩ እንዳንቀላፉ።

እኔ ይህን መዝሙር ዘምሬ ከዘመዶቼ የተሰነባበትሁበት ዘመን ከጥንቱ ልማድ ያልተላቀቀ ጠባይ ስለነበረበት ከነባህሉ እግሩን አንፈራጦ ለመኖር ሲመቻች ወጣቱ ዘመን አዳዲስ ልማዶች አስከትሎ፤ መጥቶ፤ ዘው ብሎ ለመግባት በሩን በመታ ጊዜ፤ አትገባም እገባለሁ የማለት ክርክር ተነሥቶ ሳለ፤ ሥልጣኔ በሽማግሌዎች ዘንድ ለመግባት ፍራት ፍራት ሲለው በወጣቶች ተረድቶ መግባት ሲጀምር የዚህን ፍጻሜ ሰላይ ለመሔድ በባቡር ተሳፈርሁ።

አራተኛ ክፍል።

ደህና ሁን ደህና ይመልስህ።

ደህና ሰንብቱ ደህና ቆዩኝ።

ዘመዶቹ ሲሰናበቱኝና ስሰናበታቸው በሞት እንጂ በሕይወት የተለዩኋቸው አልመሰላቸውም። ገና ከመሰናበቱ በፊት ባቡሩን ባዩት ጊዜ ጠሉት። ልጃችንን ካሸፈተብንና የውጭ አገር ካስመኘብ አንዱ ይህ ነው። «አግዐዚ» ገና በልጅነቱ ባቡር ሲያይ፤ ይህን ጊዜ ጊዜ እኛም ተምረን ቢሆን እንደዚህ ያለ በሠራን ነበር እንዲሁም አኤሮፕላን የሚባል ነገር ባየ ጊዜ እኛም እኮ አኤሮፕላን እንደሠሩ ሰዎች ያለ ዕውቀት ኑሮን ቢሆኑ በራሪዎችና ተሽከርካሪዎችን በመሥራት በቻልን ነበር እያለ ልቡ ስቅል ብሎ ታንድ ቀን አንድ ቀን ያለ ትምህርት ሌላ ነገር ባሳቡ ሳይገባ ጧት ማታ ይህኑ ብቻ በማውጣት በማውረድ በማንሣት በመጣል፤ በጎዘንና በትካዜ ይኖር ነበር። በመጨረሻውም ይኸው አንድያውን ሊሔድ ተነሣ እያሉ ሲጮወቱ ነበርና በባቡር ላይ ስሣፈር ባዩኝ ጊዜ አዘኑ። ወዲያው ለሱስ ያስበው ሊሆንለት ነው። አሁንም እግዚአብሔር ያድርግለት። እኛ ወዮልን እሰከ ወዲያኛው። እስኪመለስ ድረስ በጎዘን ሰውነታችን ወደ መቃብር ይወርዳል እያሉ ጎዘናቸውን ሲወያዩ ባቡሩ ለመነሣት ፉጮቹን ባሰማ ጊዜ እርስ በርሳቸው ተጫጫሁ። መርዶዬ ገና ሳልሔድ የመጣ መሰላቸውና ተላቀሱ። ዓይናቸው ወሀ ሁኖ አለቀ። እንደ በረዶ ሚሚ አዬ እናት መሆን? የናቴንማ ጎዘን ምን ብዬ ልናገረው። የእኔም መንፈሴ ታወከ። ሰውነቴ ተሸበረ። በጎዘን ስካር ራሴ ዞረ። መሔድ አይበለው። እነሱ እያለቀሱ ሲመለሱ ልቤ ተመለሰ። እንዲያውም ወደ ኋላ እየጐተተ አስቸገረኝ። ባቡሩ ግን ወደ ፊት መሔድ ግድ ስለ ሆነበት ጉዞዬ መንታ ሆኖ ለሁለት ተከፈለ። ልቤ ዋለለ። ስሜት ወደ ኋላ እየጐተተኝ ምን ይዞ ጉዞ እንደሚባለው እንዴት ልቤን ትቸው ወደ ባዕድ አገር እሔዳለሁ ልሒድ አልሒድ፤ ልቅር አልቅር እያልሁ ሳመነታና ካሳቤ ጋር ስወያይ አሳቤ ብልጥ ኑሮ ልብህን አታዳምጠው «ልቡ ሁለት የሆነ በመንገዱ ህሉ ህውክ ነው» የተባለው እንደዚህ እንዳንተ ልብ ላለው ነው። ዕውቀው። እሱ የሚፈልገው የመንድር አውደልዳይና አደዝዳዥ ሁነህ እንድትቀር ነው። ዘማች ለጦርነት ከተነሣ በኋላ ወደ ኋላው አይልም። አንተም አንድ ጊዜ ተነሥተሃልና፤ የተከተለ ይከተልህ። የቀረ ይቅር። ያለቀሰ ያልቅስ። የሳቀ ይሳቅ፤ ብሎ በጥልቅ ምክሩ ስለ አበረታኝ የግዴን ለመሔድ ተበራታሁ። ሆኖም ልብ ቀርቶኛልና ምንም ባቡሩ በቀጥታ ቢሸከረከር ለእኔ የአሸዋ ወይም የሸተቱ ላይ ሩጫ ሳይሆንብኝ አልቅረም። የሆኖ ሆኖ።

እንዲያ እንዲያ ነው

መንገድ የጋራ ነው

የተማረ በጣም ተከበረ

ያልተማረ ቀረ እንደታወረ

የሔደ ዕውቀትን ነገደ

የሰነፈ ችግሩን ታቀፈ

በማለት አሳቤ ስላልተለየኝ ከሱ ጋር ስወያይ፤ እሱም ሁሉንም ነገር ትቶ ዋና ትዝታው ያገሩ ነገር ሆነበትና ትካዜና ናፍቆት ስለ ፀናበት እንዲህ እያለ ይትከነከን ጀመረ።

ዋ አገሬ ካንቲ ወዲያ ሌላ ምን ፍቅር ይኖራል ፍቅሩ ሁሉ ተሰብስቦ ያለው በአንቺ ላይ ስለሆነ የናስት፤ ያባትስ፤ የጎትስ፤ የወንድምስ፤ የሚስትስ፤ የልጅስ፤ የገንዘብስ ፍቅር ያለአንቺ እንዴት ሊታወቅ ይችላል። ሁሉም እኮ ዘመድ መሆኑ የሚታወቀው ባንቺ ቆሞ ነው።

ገና ካሁኑ ናፍቆትሽ ትኩሳቱን ረጨብኝ። ገና ካሁኑ ፍቅርሽ በርበረኝ። ገና ካሁኑ ስሜትሽ የሆድ አጥንት ሆነብኝ። እስካይሸና እስክታይኝ ድረስ ጊዜው እንዴት ይልቅ ይሆን። በዚህ ዓይነት የልብ ስብራት፤ ከቶ ትምህርቱ እንዴት ይሳካልኝ ይሆን፤ ዘመኑስ እንዴት ይዘለቃል። ቀኑስ እንዴት መሸቶ ነው ሌሊቱ የሚነጋው። እያለ ይህኑ ከማሰላሰል በቀር፤ እኔን ጉዳይ ሳይለኝ መንገዴን እቀጥል ጀመር። እኔም አሳቤ እስኪ ና ተከተለኝ። እንግዲህ ክፋህም ለማህም ዘመዴ አንተ ነህ። የልቤማ ነገር ምን ይሆናል። ገና ካሁኑ ከዳኝ። የነገር ሁሉ መጥፎ የልብ ከዳተኛ ነው። ምነው ከምሄድበት አድርሶኝ አብረን በተመለስን እያልሁ ሳስብ፤ በሰውነቴ ውስጥ ብዙ ትዝታ ተወራጭ።

በዚህም ጊዜ የነበረኝ ሕይወት በሕልም ውስጥ ያለ ያህል ሆኖ ስለሚሰማኝ ዘመዶቼ ከተሰነባበቱኝ በኋላ እንደገና መለስ ብዬ በሩቅ ባያቸው ዕንባቸውን ያዘንቡታል። ወዲያው የኔም ዓይን ዕንባው እንደ ምን እንደ ፈለቀለት በማይታወቅ ፍጥነት ነጠብጣቡን ያወርደው ጀመር። ዘመዶቼ መሐረማቸውን ሲያርገበግቡልኝና እኔም መሐረሜን ከኪሴ ለማውጣት ባያደርሰኝ እጄን ዘርግቼ ሳርገበግብላቸው ባቡሩ እየራቀ ሄደ። እነሱም ራቁኝ። እኔም ራቅኳቸው። ነገር ግን ይህ

ሕልም ይመለኝ ነበር። ፍቅሬና ናፍቆቴ መልሶ በመካከላቸው ያስቀመጠኝ እየመሰለኝ ከዚህ ቀደም እነጋገርበት የነበረውን የጉዞ ታሪክ እንደ ገና አንሥተን እንነታረክ እየመሰለኝ፤ ሳልም ደግሞም ሕጫ ሲለቀኝ ወደ አእምሮ ስመለስ የነበረኝ ትግል ከባድ ነበር። በዚህ ምክንያት አእምሮ የተመስጦ ወደ ኋላዬ እንጂ ወደ ፊቴ የሄድኩ ሳይመስለኝ የብሱ አልቆ ከባሕር ደረስሁ።

በዚህ ጊዜ በመነሻና በመድረሻ የተደረገው ነገር ያደንቃል። ከባቡር የወረደው በመርከብ ከመርከብ የተራገፈው በባቡር ለመሳፈር የምድሩ ወደ ባቡር የባሕሩ ወደ ምድር ሲራወጥ ሁኔታውን ማየት ታላቅ ትንግርት ነበረበት።

አምስተኛ ክፍል።

የባሕር ላይ ጉዞ።

ስም አይጠሩ ከሚባለው የባሕር ወደብ ስንደርስ ባቡር ስለቆመ በእግር ወርጄ ለምሳ ወዳንድ ሆቴል ገብቼ፤ ከሆቴላቸው ስንነጋገር አሳቤ ፍጆታውን አላዛውር ብሎ አስቸገረኝ። እኔ እንጂ ሌላ አታነጋግር እያለ የስሜቴን ልጓም ይዞ ይስበኝ ጀመር። ሲያለቅሱ ውሎ መሳቅ፤ ሲስቁ አድሮ ማልቀስ አይቀርምና እባክህ ተወኝ። አሁን እንኳ ትንሽ ልፍታታ አልሁና የሆዴን ነገር አስታውስ ጀመር።

ከሚዋጠውም ከሚጠጣውም፤ የተቻለኝን ያህል ምሳየን ቀረቃቅቤ እፎይ ካልሁ በኋላ፤ ወደ ወደቡ ሔጄ በባሕሩ ዳር ከሚንሸረሸሩት ጋር እየተንሸረሸሁ ያደረግሁት ተስፋና አለኝታ ብዙ ነገር አሳሰበኝ። ይህ ባሕር ማን ይባላል። የባሕሩስ ወደብ ማን ይሰኛል። ብዬ ብጠይቅ ተጠያቂው ከኢትዮጵያዊነት ያልራቀና፤ ኢትዮጵያዊነትን ያልለቀቀ፤ ስም ተመልክ፤ ዘር ከታሪክ የያዘ፤ ዓይነ ውሀው አንተኑ የመሰለ ነው አለኝ። ታዲያስ። እንዲህ ሲሆን ባሕሩ ከጥንት ግዛቱ ለምን ለምን ተነጠለ። ወደቡስ ከጥንት አገባቡ ለምን ተከፈለ። አሁንስ ያለው በማን እጅ ነው? ኢትዮጵያዊ ያልሆነ ኢትዮጵያዊውን ባሕር ለመውሰድ እንዴት ቻለ። በማለት ረዥም ጥያቄ ለማቅረብ ሳሰናዳ፤ አሳቤ ተው እረፍ ነገር አትቈስቀስ። ለሁሉም ጊዜ አለው በተባለው መሠረት ለመውሰድ ጊዜ እንዳለው፤ ለመመለስም ጊዜ አለው ብሎ ነገር ሲጀምርልኝ ጉዳዩ ገባኝና አፊን ተመተምሁ።

በዚህም ቀን አዳር በዚያው ይህን ዘንድ መወሰኑን ስለሰማሁ ወደ ሆቴል ተመልሼ ከአሳቤ ጋር ስነዛነዝ ሌሊቱ ወለል ብሎ ነጋ። እንደነጋም ወደ ውጭ ብቅ ብል ቀደ አስተኔ የሆነውን የጎሱን ጨረር በባሕሩ ላይ በሰፊ ጫካ እንደ ተለለቀ የቋያ እሳት ሁኖ ባየሁት ጊዜ አገር የተቃጠለ መሰለኝና በድንጋጭ ተያዝሁ። ከቶውንም ሣጥንህ ካለብት ልብህ ያለው ከዚያ ነው፤ እንደሚባለው፤ ሻንጣየን ይዜ ላምልጥ የማለት ስሜት ይወተውተኝ ጀመር።

እንዲያውም መርከቡ የመነሻ ፋጮቱን ባምባረቀው ጊዜ የእሳት አደጋ መከላከያ መሰለኝና ከዚህ አገር ምን እግር ጣለኝ በማለት ተጨነቅሁ። ነገር ግን አትኩሬ ከመመልከቴ የተነሣ፤ በባሕሩና በፀሐዩ ጨረር መካከል ያለውን ነበልባላዊ ፍልቅልቅታ ለይቶ ለማየት የሚችል አእምሮ ስለተሰጠኝ ሁሉንም ትቼው እገረም ጀመር።

ስለዚህ ውበትንና ውነትም አዛምዶ የሥነ ፍጥረትን መልክ በሚያስገርም ሁኔታ ላይ ለመግለጽ ችሎታ ያለውን አምላክ ማመስገን ግድ ሆነብኝ። ይህን የመሰለ አንክሮ ሳለሁ፤ መርከቡ የሚነሣበት ጊዜ ስለደረሰ መርበትበት ሆነ። እኔም እንዳያመልጠኝ ሻንጣዬን ይዜ ስተን፤ ያየኝ ይገረም ነበር። ከመርከቡ ደርሼ እግሬ የብሱን በሚለቅበት ጊዜ ሌላ ስሜት አደረብኝ። በእርግጥ ከሀገሬ መራቄ ተሰማኝ። እንዲሁም አገሬ ከእኔ ስትርቅ እንደኔው ያለ ጥልቅ ጎዘን እንደሚስማት ታወቀኝ። እንዲያውም እናቴ ያዳንቁሽ ስትሰናበተኝ ካደረገችው ጭንቀት የበለጠ ጎዘን እንዳደረባት መንፈሴ ነገረኝ። ይህን ሁሉ ጥልቅ ስሜትና የጋለ ጎዘን በሆዴ ችዬ አንጀቴ ረመጥ የፈሰሰበት ያህል እያረረና እየተቃጠለ የአገሬን መሬት ተሰናበትሁ።

ከወደቡ አፋፍ እስከ መርከቡ ጫፍ በተዘረጋው መሰላል ላይ ስወጣማ፤ ያለው ሁኔታ የሞት ያህል እንጃ። ሌላ አለምሰለኝም። አለምን አልሁና እንደ ገና ወደ ኋላዬ መለስ ብዬ አገሬን ሁለተኛ ጊዜ ስሰናበታት ዕንባዬ ከዓይኔ እየተዘረገፈ በባሕሩ ላይ ይንዣረር ጀመር። በዚህም ጊዜ ብዙ ዕንባ እንደ ፈሰሰኝ ሰውነቴን ስለ ተሰማውና እንደ አጋጣሚ ባሕሩ ሲንቀሳቀስ ስለ አየሁት፤ ዕንባዬ ለባሕሩ የሙላት ረዳት ሆነው እንዴ፡ በማለት የልብ ልብ በቃኝ። ቢሆንም ይህ ስሜት የሞኝነት እንደ ሆነ በቶሎ ተረዳሁት።

ወዲያው ከመርከብ ስሣፈር የመርከቡ አሠራር የተፈለሰፈው ከትምህርት መሆኑን አብረውኝ ከተሳፈሩ ሰዎች ተረዳሁ። ወይ አገሬ። መርከብ አልሠሩልኝ። የፈረንጅ ትምህርት

አያስፈልግም ማለታቸው የሚገርም ነው። የፈረንጅን ብልሃቱን እንጂ፤ ክፋቱን አይማሩም፤ የተባለውን ለምን ዘነጉት። ዳሩ ግን ምን ያድርጉ። አላዩት። አልሰሙት። ይሁን እንጂ ባሕሩ ሳይኖር መርከቡ ምን ይሆናል። ሆኖም ምንም ባሕሩ ባይኖረን ለጊዜው ያለ ሕግ የተወሰደብን ባሕር በቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ትግልና ብርታት፤ በሕግና በፍርድ አስገዳጅነት በጊዜም ረዳትነት እስቲመለስ ድረስ የብስ አለን ምንው ባቡሩ ወይም ከሚዎንና ኦቶሞቢል አልሠራን አየር አለን። ምንው አኤሮፕላን አልፈጠርን።

ዳዊት በስድስት መስመሮች ስለ ግብረ እደ ዕዳለ እመሕያው የተናገረውን አፈጻጸም ለምን ዝም ብለን እናያለን። ከዚህም አንዱን ብንጠቅሰው ልባችንን ሳይመታው አይቀርም።

እጅ አላቸው አይዳስሱም፤ መባል እንዴት ያለ ከባድ ምሥጢር ያለው መሆኑ ሲመረመር የመጨረሻ ትርጉሙ አይሠሩም ማለት እንደ ሆነ ይሰማናል። ስለዚህ ነገር፤ ኢሳይያስም አልባዘነም። ለሰው ወቀሳ የጻፈው ዘለዓለም ሲታወስ ይኖራል። የቀድሞ ሰዎች መቼ ጥቅሙን ተረዱት። ቢረዱትስ ልጆቻቸውን እንዲማሩ ባደረጉ ነበር። ከዚህም የተነሣ ከዚህ የሚከተለው ስሜት ይታገለኝ ጀመር።

ታዲያ ለዚህ ምን ይበጃል። የሚበጀውማ ላለፈው ክረምት ቤት አይሠራምና ከዛሬ ጀምሮ ወጣት የተባለ ሁሉ በቦዘን ላይ አይገኝም። በቤቱ ውስጥ አይዋል። ሁሉም ወደ አገር ቤትም ሆነ ወደ ውጭ ለትምህርት እየሄደ ይማር። በዱሮው ስንፍና ወጣት ተይዞ አይቅር፤ ዕንቅልፍ አይመረው። ከልቡ ይነሣ።

እስከዚያውም ድረስ ያገር ቤቱን ትምህርት ያጠናቅ ያገርን ትምህርት ማጠናቀቅ ለሌላው መሰላል ይሆናል። ሀሁን ሳይቆጥሩና በሌላ አፍን ሳይፈቱ፤ አቤሴድን ላንከላውስህ ቢሉት አይመችም። መላስን እንቅፋት ይመታዋል። ሰነፍ በመከር ጊዜ ይተኛል የተባለው እንዳይፈጸምበት ይህን የተባለውን ማጠናቀቅ አለበት።

የመከርን ፍሬው ከረገፈ በኋላ ልሰብስብህ ቢሉት ያስቸግራል። የትምህርት ወቅትም ካለፈ በኋላ ትምህርትን ልማርህ ቢሉት ጭራውን አያስጨብጥም። ቀንዱን አያሲዝም።

«በዕለት ደስታ ብቻ ዕልልታን ከሚያበዙ ዕንቁራሪዎች ይልቅ ዋ ዋ የሚሉ ቁራዎች ዕድሜ አላቸው» እንደሚባለው የዱሮውን ልማድ ብቻ ይዞ ከመኖር ይህኑ የመጨረሻ ዕውቀት አድርጎ ከመተኛት ካዲሱም ሥልጣኔ ደብለቅ ማድረግ የሚጠቅም መሆኑ የታወቀ ነው። ንፍሮ እንኳ የሚጣፍጠው እብሽንብራው ስንዴ፤ በስንዴው ምሥር በምሥሩ ዐተር ሲቀይጡት ነው።

ከዚህ አስቀድሞ ያለው፤ ይቅርና በእኛው ዕድሜ እንኳን ወጣትና ሽማግሌ ለየብቻው እየሆነ ጊዜውን ይጓተተው ነበር። የወጣቱ አሳብ የግርማዊነታቸውን ቅን መንገድ እየተከተለ፤ የሠለጠነው ዓለም ከደረሰበት እንድረስ ወደፊት እንገሥግስ ወደ ኋላ አንመለስ፤ አዲስ መንፈስ እንልበስ፤ አሮጌ ባሕላችንን እናድስ፤ እያለ በተቻለውና ጊዜ በፈቀደለት መጠን ለመራመድ ሲፋጠን በታየ ጊዜ ከላይ እንዳልሁት፤ ሽማግሌዎቹ ዋ። የዛሬ ዘመን ልጅ ወረተኛ ነው። የዱሮው ልምድ ምን ወጣውና ነው እሱን ትተን የፈረንጅ ትምህርት እንማር የምትሉት። ይልቅስ እኛ እንደ አባቶቻችን ልማድ እንደኖርን እናንተም እንደ እኛ ልማድ መኖር አለባችሁ። ይህ የፈረንጅ ትምህርት ምኑም አይመራችሁ በማለት ክርክሩ ቀጥሎ ሳለ ፲፱፻፱ ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ አልጋ ወራሽ ሲባሉ ብዙ ሥራዎች ይከናወኑ ዘንድ መሠረታቸው ሲጣል ከላይ እንደ ተናገርነው ዱሮ የማናውቀውን ለማወቅና ያልነበረውን የነበረ ለማድረግ የወጣቱ አሳብ ሲሞክር አረጋዊ አሳብ ምን ቢያገድ አዲስም አናስገባ እኛም አንታደስ ሲል የተነሣው ጭቅጭቅና ክርክር ከቶ በምን ዓይነት አሳብ ተፈጽሞ ይሆን ላውቀው በወደድሁ ነበር በማለት ትኩስ ስሜት በሰውነቴ ውስጥ ካውያንው አሙቆ ልቤን ያሸው ይዳምጠው ጀመር፡

የዚህ ኃላፊነት የወደቀበት ግርማዊነታቸው ምን ይችላል። ምን ይጸና። ምን ያለ ብርቱ ነው። ላይችል አይሰጠው እንደሚባለው እግዚአብሔር ይህን ከባድ ኃላፊነት የጣለባቸው እንዲችሉለት አውቆ ነው። ስለዚህ ነገር በምሔድበት አገር ሁለት ወይም ሦስት ዓመት ከቆየሁ በኋላ ከተወደደች አገሬ ደስ የሚያሰኝ አዲስ ወሬ ሳይደርሰኝ አይቀርም ማለትን አጭዋችና ወሀ አጣጭ አድርጌ፤ ተጉዜ ከአውሮፓ ካንዱ ክፍለ ሀገር ደረስሁ። እንደደረስሁም ከሀገሬ ምን ወሬ እንደሚደርሰኝ አሳቤን እስቲ ተጠያየቅ ብዬ እቀሰቅሰው ጀመር።

ስድስተኛ ክፍል።

የሀገሬ ትዝታ።

መድረስ አይቀርምና ባሕሩን ዘልቀው ከውጭ አገር የብስ ደረሰን። እንደ ደረሰንም ከመርከብ ስንወርድ ከዚህ ቀደም በሀገሬ የማላውቃቸው ድንቅና ብርቅ የሆኑ ልዩ ልዩ ውበቶችና ኪነ ጥበቦች ታዩኝ።

ከዚህ የተነሣ የሀገሬ አኳኋን ትዝ አለኝ። ትዝታዋም እሳቱን ለኰሰብኝ። ከቶውንም ረመጡን በተነብኝ። ጭፈራውን ብው አድርጎ አነደደው። ሰውነቴን አቃጠለው አንዠቴን አሳረረው። የናፍቆቷ ሽል በሆዴ ተላወሰ። የሠራ አካላቴን አፈራረሰው። ፍቅሯ በጥልቅ ሰውነቴ ገብቶ በረበረኝ። አገሬ አገሬ የሚባሉ ቃላት ባፌ ላይ ተጥፈው ሌላ ንግግር ከለከሉኝ።

ከሀገሬ ስነሣ ለትዝታ እንዲሆነኝ ብዬ ከመሬቷ አፈር ቆንጥሬ በመሐረቤ ቋጥሬ በሽንጣዬ ይኼ ነበርና ከደረሰሁበት ከውጭ አገር አፈር ጋር ባመዛዝነው በለጠ። ባሽትተው ጣፈጠ። ብንተራሰው እንደ ሕልመ የሴፍ ለብዙ ነገር መክሥት ይሆነኝ ጀመር። ስንቱንስ ትዝታ ልንገራችሁ።

ሌሎቹ አገሮች ምንም በተግባረ እድ ቢያምሩና ቢሸቀረቀሩ የእኔን አገር የመሰለ ሌላ መልካም አገር የእኔ አገር የሚወዳደር ሌላ ደኅና አገር ላይገኝ ምን ያታክተኛል። ይሁን እንጂ የውጭ አገር ሰዎች ያሉበት አገር ምንም የተፈጥሮ ውበትና መልካምነት ባይኖረው በሰዎቹ ትጋት በሰዎቹ ብርታት በሰዎቹ ማማር፤ በሰዎቹ መጣጣር ለጭንጭው መሬት ያለውን የተሟላ የሥልጣኔ ልምላሜ አይቼ ይህ ብቻ በአገሬ በመጉደሉ ኅዘን ተሰማኝ።

በእውነትም እንደዚህ ያለውን በደም ግባትና በመንክራዊ አሠኦር የቆነጀውን የሥልጣኔ ውበት አይቶ በራስ በኩል ያለውን ጉድለት መመልከት ታላቅ የልብ ትኩሳት መሆኑን በማያወላውል ሁኔታ በማስታወሴ ተናደድሁ። ተቅበጠበጥሁ። ወጣቶች እናስገባ ሽማግሌዎች አባቶቻችን አናስገባም ብለው ክርክር ያቀረቡህ ጉዳይ አንተ ነህን። ቸኩልህ ምነው። ገና በወደቡ እንዲህ ያለ ድንቅ ነገር የገጠመኝ ወደ ዋናው ከተማ ስደርስማ አምላኬ ምን ሊያሰየኝ ይሆን። በማለት እየተገረምሁ ትዝታየን ቀጠልሁ። አገሬ ይህን የሥልጣኔ ምርት በወጣቶች እያፈሰሽና እየተረፈሰሽ ለማጌጥና ለመዋብ ለመክበርና ለመበልጸግ ለመሠልጠንና ከፍ ካለው ደረጃ ለመቆም ዕድልሽ እንዲቃና ተስፋ አለን።

አሁን በዚህ በአለሁበት ሥፍራ ዓይነታችን በዓይኔ ላይ አድርገን ኤውሮፖች የወለዷቸው ጥበባት ለመላው ዓለም እንደ ተረፉት ተመልከቱ። ተመልክተሽም አንችም ከነሱ እንዳንዱ ለመሆን ወደ መሆኛው መንገድ ገሥግሽ ብዬ ምቹቴን ሳካፍላት፤ የጀሮቹ በሮች ክፍት ሆነው እንዳመጡኝ ይሰማኝ ነበር። እንዲያውም ምናልባ። ምናልባ። እስኪ መልሰው። በማለት ንግግሬን እያጣጣመች እይጠየቀችኝን ያህል ተሰምቶኛል። ይህም በአሳቤ እንዳለ። ሽማግሌዎቹና ወጣቶቹ እንደ ምን ሆነው ይሆን። ምንው የዚህን ፍጻሜ የሀገሬ ወፍ መጥታ በነገረችኝ። ወይም እኔ ወፍ ሆኜ በሰማይ አንዣብቤ ከንፎቼን አራግቤ ከመስከረብ ላይ ዱብ ባልሁ።

ይህም ሳይሆን የዮናስ ዓሣ ነባሪ መጥቶ ዋጥ አድርጎ ወስዶ ከቀይ ባሕር ዳር ወይም ከህንድ ውቅያኖስ ጠረፍ ምንው በተፋኝ።

እንደዚሁም በባሕር ተጥሎ የነበረውን ሙሴን አሰብሁና ለሙሴ የእናት ሞግዚት ያዘዘለት አምላክ ለእኔ እንዴት አንድ ከንፈ ረድኤት ሳያዝልኝ ይቀራል፤ ብዬ ይህን ላስብ አእምሮ የተመሰጠና ከንፍ አውጥቶ ለመብረር ወደ ኢትዮጵያ ሰማይ ተወነጨፈ። እንዲያውም ምናልባት ይዘኝ ወደ ሰማይ የሚወጣና የሚሔድ መስሎኝ እጄን ባርገበግብ እንኳን የወፍና የፌንጣ ያህል እንኳ መፈናጠር ሳይሆንልኝ ቀረ።

በዚህ ምክንያት የሚያስተክዝ ስሜት ያዘና በኅዝን መንዶ ይቀጠቅጠኝ ጀመር። ቢሆንም ያለሁበት አገር ውበትና ደም ግባት አትሒድ እያለ አሳቤን ይጋብዘው ስለ ነበረ፤ አሳቤ ከመብረር ሽብረክ አለና ያለሁበትን ሆቴል ከመመልከት የተነሣ ውበት ዕንባ አድርቅ ሆነብኝ።

ሰው ግብዝ ነው። በመሪር ኅዝን ላይ ሳለ ዓይኑ አንድ ነገር ያየ እንደሆነ፤ ኅዝኑን እርግፍ አድርጎት ያኑ ያየውን ያዝሁህ፤ ለቀቅሁህ፤ በማለት ላይ ይገኛል። እንዲሁም በደስታ ላይ ሳለ አንድ ኅዝን ልቡን የመታው እንደሆነ፤ ያዙኝ እፈሱኝ በማለት ለጋባዥ ያስቸግራል።

ስለዚህ እኔም በጽኑዕ ኅዝን ላይ ሁኜ እርር ኩምትር ስል በአካባቢዬ ያሉት የሥልጣኔ ፍጥረቶች ሬሳ እንኳ በፊትህ ቢጋደም ሰውን ደስ እንዲለው ከማሳሳቅና ደስታን ከመጋበዝ በቀር የኅዝን ስሜት እንዲወጋህ ስለማያደርጉ ኅዝኔን አላወቁልኝም። ከቤቴ ውስጥ ሲገቡ የደስታው ፍካት ወደ ደጅ ቢወጡ የፍሥሐው ሙላት ኅዝንን ያሥረሳል። ታዲያ በምን ይወቁት።

ልዩ ልዩ መልክና ልዩ ልዩ ኅቡረ አምሳል ያላቸው የቤት ውበትና የሰው ቡቃያዎች አትክልቶችና ከአትክልቶች ጋር እየተሳለፉና እየታገሉ ሲሸከራመሙ የሚታዩት የምድር ጌጦች ሌላ ስሜት ያፈልቃሉ።

አበባዎቹ በፍልቅልቅነታቸው መንገደኛውን ሁሉ ይጠቅሳሉ የመንገደኞችም አፍንጫዎ ቢልቃጥ ሁነው ሽቶዎቻቸውን ይዘግባሉ። ፍሬዎቹ በየዘላላቸው ተንጠልጥለው በየቅርጫቱ ተቆለው ዋጡን ሰልቅጡን ግመጡን ላጡን አላምጡን ብሉን አሽትቱን ይላሉ።

የአበባዎቹ ለምለም ጆሮ በእጅ ነካ ሲያደርጉት ጣፋጭ መዓዛው ከጣት ይቀራል። የፍሬዎቹም ወለላ ጣት ያስቆረጥማል። ከንፈር ያስመጥጣል። እንዴት ያለ ጠለ ምሕረት ከላይ ቢወርድለት ነው ልምላሜው እንዲህ ያማረው። እንዴትስ ያለውን ማየ ሕይወት ቢያጠጡት ነው ቅጠሉና ቀንበጡ እንዲህ ያለፈለፈው። ይህን ሁሉ አይቼ ለማን ተመኘሁት ላገሬ መሬት ነዋ ለሌላ ለማን እመኝ ኖሯል። እረ ለመሆኑ ደግ ነገር ሲገኝ መልካም ታሪክ (ነገር) ሲያገጥም ዋ ምነው። ይህ መልካም ነገር ለሀገሬና ለወገኔ በሆነ። ከማለት በቀር ለሌላ ለማን ይታሰባል።

ሰዎቹ እንደ ሥጋጃ በለሰለሰው መንገድ የሚንሸረሸሩበትን የአንድ አንዱን አቶሞቢል አስደናቂነት ባየሁ ጊዜ መንገዱ እንደዚህ የሆነ ከዚህ ውጥተው የሚገቡበት ቤት እንዴት ያምር እንዴትስ የተሸቀረቀረ ይሆን። በማለት ናፍቆት ያዘኝ።

ያረፍሁበትን ሆቴል ተዉት። በጥዳቱ፤ በውበቱ በሽቅርቅርነቱ ልቤን ስለማረከው እንኳንስ በሕወቴ ሙቼም ቢሆን ሬሳዬ እሽም ብሎ የሚወጣ አልመሰለኝም። አብያተ ክርስቲያናቶቹ ወደ ላይ በቁመት ወደ ጌን በስፋት ሰው ሠራሽ በማይመስልና እጅግ ከፍ ባለ ድንቀኛ በሆነ አሠራር ተሠርተው ልባዊ የሆነ ጸሎት ሲደረስባቸውና ጥልቅ የሆነ ስብሐተ እግዚአብሔር ሲነገርባቸው፤ ጸሎቱንም ስብሐተ እግዚአብሔሩንም መስማት የሕንፃቸውን ውበት ማየት በባሕረ ፍሥሐ ገብቶ እንደ መዋኘት ያለ ነው። በዚህ ላይ ደግሞ ደውሎቹ በመንፈሳዊ ዜማ ሲደወሉና ቃጭሎቹ ሲቃጭሉ ይህንም የሰሙ ምዕመናን ወደ የቤተ ክርስቲያኑ ሲጎርፉና እንደ ደረሱ ተንበርክከው ሲሰግዱና፤ ፊታቸውን ሲያማትቡ በእውነት ከእግዚአብሔር ይቅርታን እንደሚያገኙ ይታመናሉ።

መነኩሳቱና ቀሳውስቱ ዲያቆናቱና የቤተ ክርስቲያን አገልጋዮች የሆኑ ሁሉ በንጽሕና አገጣጠሙ በቅድስና ተንቆጥቁጠው በመላእክተ ሰማይ ምትክ መላእክተ ምድር ሁነው በቀስታ ሲራመዱ በለኅሳስ ሲናገሩ የቃላቸው ጣዕመ ንባብ የገጻቸው ግርማ ሞገስ ያስገርማል። በማንኛውም በኩል ባላቸው ሥነ ርእይ ሲመለከቷቸው ኃጢአት ነጥብ ያላረፈባቸው ሁነው ከመታየት በቀር በሌላ በምንም አይከጀሉም።

በየጾሎት ቤታቸው ያሉት ሥዕሎችና የቅዱስ አምልኮት ምልክቶች ልብን በርገራኝ ይሰሩበታል። አሳብን በትካዜ ይማርኩታል። ስሜትን በሐብላ ፍቅር ይስቡታል። ይህን ሁሉ አይቼ አንክሮ ስለያዘኝ። እኔም ማናቸውንም ኪነ ጥበብና ተግባረ ዕድ ቢሠሩት ነው እንጂ ቢያዩት አይሆንም። በማየትማ ቢሆን አፍንጫ ጐራዳዎችና ዓየን ልሞች ስንደዶ የመሰለ አፍንጫና እንደ አጥቢያ ኮከብ የሚያበራ ዓይን ባዩ ጊዜ እንደአዩት በሆነላቸው ነበር የሚል ስሜት ለአሳቤ ስሞታውን ያንጐደጉደው ጀመር። እንደ ገናም ስሞታውን ቀጠል አድርጎ፤ የድሮዎቹ የአገሬ ሰዎች አንዳድን ብረት ሠሪ ሲገኝ በዓይኑ ሰው አይቶ ይባላል እያሉ ስሙን ሲያጠፉ ምግባሩን ሲያከፋ ከመዋል ይልቅ ያዩትንም የሰሙትንም እንዲህ ሠርተው ቢሆን ይህን ጊዜ ማን ዐዋቂ ይሆንላቸው ነበር እያለ በአሽሙር ስለነካካኝ ሁሉንም ተውሁትና ምነው ባልመጣሁት፤ አሰኘኝ። የሆነ ሆኖ ምንም ደስ የሚያሰኝ ሥነ ርእይ ባይለየኝ አሳቤ ያለው ካገሬ ትዝታ ጋር ነበር።

ዕንቅልፌ ሁሉ የዶሮ እንቅልፍ ሆነ። ልቤን ወሰድ መለስ ያደርገዋል። ዓይኔ ብልጭ ድርግም ይላል። በሕልሜ ውስጥ ከሚደርስብኝ ቅጥቃጤ የተነሣ የተኛሁበት አልጋ ሲዘፍን ያድራል ቀን ያሰብሁት የተመኘሁት ሁሉ ትርፍ ትርፍ የሆነ ድቅስቃሽ ቅዠት ይዞ እየመጣ ወደ ሰማይ ሲያወጣኝ ወደ ምድር ሲያወርደኝ ወደ ባሕር ሲያጠልቀኝ ያድራል። በዚህ የተነሣ ታላቅ ሥጋት ያዘኝ። የባዕድ አገር ውበት ልቤን ከማረከው ትምህርቱን ምን ጊዜ ልማረው ነው እያልሁ እጩንቅ ጀመር።

ዘመዶቼን ስሰናበታቸው ወደ ውጭ አገር ሔደህ የሚጨበጥ ነገር ይዞ መምጣት አቅቶህ በወሬ ብቻ የቀረህ እንደ ሆነ ታፍራለህ። እኛንም ታሰድበናለህ ያሉኝ ለካ እውነት ኑሯል፤ በማለት ከአሳቤ ጋር መጨነቁ ባሰኝ።

መቼም ስሜቴ አቤቱታውን የሚያቀርበው ለታላቁ ዳኛ ለእግዚአብሔር ነው። ተሟጋቹም ከዚያው ውስጥ ለውስጥ ያሉት አሳቤና አሳቤ ስለ ሆነ አንደኛው አሳቤ ከዚህ በላይ ምቹቱን ለገለጸው አሳቤ እንዲህ ሲል ይመልስለታል።

ይህን ያህል የሚያስጨንቅህና የሰው አገር ዓይተህ ይህን ያህል የሚያስጎመጅህ ምንድን ነው። ከእኛ አገር የበለጠ ሀብታም አገር የት ቢሔዱ ይገኛል። በሰው አገር ቅጠልና አበባ የምትገረመው በእኛ አገር ቅጠልና አበባ የለምን።

ባጭሩ ለመረዳት ብትፈልግ፤ ገና አንድ እንኳ ገጽ ሳትገለብጥ ዳዊት በመዝሙሩ መጀመሪያ፤

ወዘሕጎ ያነብብ መዓልተ ወሌሊተ፤

ወይከን ከመ ዕዕ እንተ ትክልት ኅበ ሙሐዘ ማይ

እንተ ትሁብ ፍሬሃ በበጊዜሃ፤

ሲል ለምለምነቷና ፍሬያማነቷን፤ በዙሪያዋ ባሕሮች ያሉዋት መሆንዋንና ሕዝቦቿም ደጋግ ከመሆናቸው የተነሣ በመዓልትም በሌሊትም ሕግ ጠባቂነታቸውን በበገና ቅኚት እያንጎረጎረ የዘመረው መዝሙር ለማን ይመስልሃል። ሰው ሠራሹን የሥልጣኔ ውበት ትተን እግዜር ሠራሹን ቊንጅና ስንመለከት ከኔ አገር ከእግር እጣቢዋ የሚደርስ አንድም የለም።

ታሕት ጽላሎቱ ፈተውኩ ወነበርኩፕ

ወፍሬሁኒ ጥዑም ለጉርዔዬ።

ሲል ሰሎሞን የተናገረለት የኔ አገር ዛፍ አይደለምን። ተፈጥሮ ጎደላት ሊባል አይቻልም። ካረሰን ከቆፈረን ጠንክረን አትልክት ከተከልን፤ ካለማናት ካቀናናት፤ ከዚህ የበለጠ ሀብት ማግኘታችንን እንዴት ትዘነጋዋለህ። ወሀው ነው ተንጣልሏል። መሬቱ ነው በሰፊው ተዘርግቷል። ዕንጨቱ በያይነቱ በቅሏል። ከጡቶቿ ማርና ወተት ይፈልቃል። ምን ታጥቶ። ምን ጠፍቶ። ምን የሌለ ነገር አለ።

የሁላችን መጋቢያ ሆኖ የሚያሟግተን ይህ «አግዐዚ የሚባለው ወጣት አገር ለቆ መውጣቱ ወደ አገሩ በተመለሰ ጊዜ በዚያ የውን ሁሉ እንዳየው አድርጎ ሠርቶ አገራችንን ሊያለማትና ሊያቀናት አይደለም። አንተ በዚህ በሰው አገር በየአደባባዩና በየደጁ ያየኸውን አበባና ፍሬ ያስገርምህ ይሆናል። በዚህ አትደነቅ። ዋናው ነገር ይህ አይደለም። በዚህ አይግረምህ።

የብረታ ብረቶች የጨርቃ ጨርቆችን የሸክላ ሸክሎችን የምግባ ምግቦችን፤ ይህን የመሳሰሉትን አዕማደ ሀብቶች የሚሠሩበትን ፋብሪካዎች አቋቁሞ መድፍና መትረየስ ከነጥይቱ ከነበረው ከዚያው ካሚሮንና አቶሞቢል ከዚያው የሱፍና የጥጥ ልብስ ከዚያው እንዲገኝ ፍልስፍናውም ሲያንሱም ከዚያው እንዲመነጭ ማድረግ ነው ብልህ የሚሰማው። አግዐዚም አገር ለቆ የሔደው ይህንኑ ለመማር ሲል ነው።

አዎ እናቱ ስታለቅስ አባቱ ሲጨነቅ እምቢኝ ብሎ እስከዚህ ድረስ የመጣው የማን ጎፈሬ ሊያበጥር ነው። የሌላ ቆንጆ፤ የባዕድ ጎጆ ማየት ብቻ ምን ዋጋ አለው። ለሽርሽሩማ የኢትዮጵያ አውራጃዎች መቼ አነሱት። ልቀቁኝ ልቀቁኝ የማይል ነውና ወደ ላይኛው አሳብ ልመለስ። ከአትክልቶቹና ከአበባዎቹ ማማር የተነሣ ለዕድላኛው አስተያየት ሌላ ሥነ ርእይ ተለወጠለትና የተመስጦ ስሜት ይዞት ሔደ።

በተለይም የእግዚአብሔር አበባዎች የሆኑትን ቆነጃጅትና ሞንዳላዎቹን ወይዛዝር፤ የዕንቁ ነጻብራቅ የመሰለውንና የአልማዝ ጤዛ ያረፈብትን ውበታቸውን ማየት ምንኛ መታደል ነው።

በዕውቅና በረቂቅ ብልሃት የተሰፋ አጫጭር ልብሳቸውን ለብሰው ተረከዛቸውን በሽረ ሎሚ አስመስለው ደንበልበል ያለ ባታቸውን ገለጥለጥ አድርገው ጠጉራቸውን ወረዳ ተሠርተው (ታሸመው) ጉንጭና ጉንጭቸውን ያፈራ ብርቱካን አስመስለው ደረታቸውን ጣል አድርገው ጡታቸውን በደረታቸው ላይ ፈለል ፈለል እያለና እንቡር እንቡር እያለ የአደይ አበባና ጽጌ ረዳ የመሳሰሉ ልጆቻቸውን አስከትለው ዓይኖቻቸውን እንደ አጥቢያ ኮከብ እያቁለጩለጩና ጥርሶቻቸውን እንደ ነጭ አልማዝ እያንጸባረቁ ከንፈሮቻቸውን እንደ ፍሕሶ አበባ እያንተገተጉ ከባሎቻቸው ጋር ክንዶቻቸውን አስታቅፈው ሲንሸራሸሩና በፍቅር ሲነጋገሩ ከተፈጠሩ እንዲህ ነው መፈጠር ከማለት በቀር ሌላ ምንም ሊባል አይቻልም።

እነዚህን የፈጠረ አምላክ ምንኛ ይመስገን። እነሱ ባጠገቡ ሲያልፉ ፍዝዝ ብሎ የማይመለከት እንዴት ያለ ነው።

ባጠገባቸው የሚያልፍ ባለጉዳይ ፈዝዞ እነሱኑ ከመመልከት በቀር ጉዳዩን አያስታውሰውም። ቢሔድም ልቡ አብሮ ሔዷልና ሌላ ትዝታ የለውም።

አይንህ እሺ አይልም። ወደ ዞሩበት አብሬ ልዙር ይላል። የልብንማ ነገር ተወው። እነሱኑ እንዳሰበ ውሎ እነሱኑ እንዳለመ ያድራል።

አዬ ሞት ሲጨክን ቢውል በእነዚህ ይጨክን። ምናቸው ለሞት። የፍቅርን ታዕም ባያውቀው ይሆናል። አንቆ መውሰድንም እኮ ፍቅር ብሎት ይሆን እነዚህን የመሰሉ የወርቅ ፍልቃቂዎች ወስዶ ከአፈር መደባለቅና ውበታቸውን ማፈራረስ እጅግ ያሳዝናል።

ሞትስ ይሁን መቼም የማይቀር ነው። ምነው ኃጢአቱና ክፋቱ በቀረ። ይህን የመሰለ ሰብአዊ ውበት እንዴት በኃጢአት ባዜቃ ይነከር። እንዴትስ የክፋት መሣሪያ ይሁን...

ውስጡን ለቄስ ትተን በሰው አበባነት በኩል እንደዚህ ያለው ውበት ሲታይ ከነፋሱ የሚወነጨፈው የደስታ መዓዛ ከተማውን ሲያውደው ሰውነት በደስታ ከመርካቱ የተነሣ መጥፎ ነገር ባፍንጫ አይገባም። በዓይን ዓይታም። በጆሮ አይሰማም። በአፍ አይነገርም። ከመንገዱ ወላንሳነት የተነሣ እግር ከፈቀደው ላይ ቢያርፍ አይሰናከልም።

ይህን አይቶ መሠረቱ ምን እንደሆነ ሲመረመር መማር መሠልጠን መሥራት መፈልሰፍ መትጋት መንቃት ከሥራ ጋር መታገል መሰለፍ ሥነ ፍጥረትን እየተከታተሉ መሻሻልና ወደ ፊት መራመድ እንደሆነ ያስረዳል።

የመደነቁና የማድነቁ ፍላሎት ገና ጨርሶ ሳይወጣልኝ እንዲያው ዕፁብ ድንቅ በማለት ንግግሬን ከማቆም በቀር የማማሩን አኳኋን ምን ብዬ ልናገር።

ወደ ኤውሮፓ ተሻግሮ ከአንዱ ወደ አንዱ ተዘዋውሮ የያንዳንዱን አገር ውበት ዓይቶ ተመልክቶ የተመለሰ በጌደለው ይመላው እንጂ እኔስ ጽፌ አልጨርሰውም። ተናግሬም አልዘልቀውም።

የቤቶች አቀያየስና የሕንፃዎች አናናስ የከተማው አቀማመጥና አሸበራረቅ የቤት ዕቃውና ወርቃ ወርቅ የሆነው የቤቱ ጌጣ ጌጥ ከፀሐይ ጋር ይወዳደራል። የፋብሪካዎች አበዛዝና የሠራተኞች አበረከት በቀን በብዙ ሚሊዮን እየተቆጠሩ የሚከናወኑት የጥበብ ሥራዎችና የሥልጣኔ ፏፏቴዎች፤ በቴክኒክ ረገድ በየጊዜው እየተፈለሰፉ የሚለፈሉት የዕውቀት ፍልፍሎችና የጥበብ ተንቀሳቃሾች ሁሉ ይህ፤ ኅብራቸው ይህ ግብራቸው ይህ ቊጥራቸው ይህ ዲካቸው ሊበል አይቻልም።

ማናቸውም ጥበባዊ ተግባር በአንክሮ ሲመለከቱት በእውነት የሰው እጅ የሠራው አይመስልም። ሰውም ይህን ሠራ ለማለት ችሎታው ያስቸገራል።

ያው እግዜር በምድር ወርዶ ያነጸውና የቀረፀው ያደሰውና የቀደሰው፤ የጠረበውና ያለዘበው የፈለሰፈውና የነደፈው፤ ለሰው ልጅ የቀን ሠራተኛ ሆኖ በቀን በቀኑ ሠርቶ ያውልህ እመርበት አጊጥበት ክበርበት ሠልጥንበት ብሎ እጅ እጅ ያስረክበው ይመስላል። ያንዱ ውበት ተለይቶ ሳይጠገብ ሌላው ይተካል። እንዲሁም የሌላው አድናቆት የሰውን ልብ እንደ ማዕበል ሲያውከው፤ ሌሎች ውበቶች ሰውነትህን የኤክስፒዚስዮን መደብር አድርገው እየን እየን በማለት ይጓተቱታል።

ለጊዜው የውጭ አገር ቋንቋ አላውቅም ነበርና በደረሰሁበት አገር ያሉት ሰዎች እንደ ብርቅ እየተመለከቱ ቢያዩኝ ምንም አይወጣኝም እኔም እንደ ድንቅ ባያቸው ምንም አይወጣቸውም።

ንግግራችን በዓይን ብቻ ሆነ። አንዳንድ ጊዜም የተረዱ ለመምሰል አንገት መነቅነቅ ይደረግ ነበር።

ከንፈሬ ሲላወስ አፋቸው ሲንቀሳቀስ ማየት ብቻ አስገረመኝ። የነሱ ድምጽ ለኔ እንደ ደወል ሆነ። መስማሚያ ታጣ የኔም የነሱም ንግግር ያልተፈለፈለ ፍሬ፤ ያልተፈለቀ ጥፍጥሬ ያህል ተገመተ። ሆኖም ከመዋል ከማደር የተነሣ የሚናገሩትን ከሚሠሩት ጋር በማተራገም አፌ መሔጃ ከንፈሬ መላወሻ፤ ሲያጣ የግድ ለመድኃቸው ለመዱኝ። እያደርም የአፌ እሥራት እየተፈታ መጽሐፉም ዝም ቄሱም ዝም አለ ማለት ቀረ። አፍ ለአፍ መካፈት ተጀመረ። ፍሬ ነገራችን ተመረመረ።

ነገር ግን የቆዳ ነገር አስቸጋሪ ሆኖ ነበር። እነሱ በቆዳቸው የሚኮሩበትን ያህል እኔም በቆዳዬ ታላቅ ክብር እየተሰማኝ ስለምኮራባቸው ኢትዮጵያዊነት ታላቅ ክብር ያለው መሆኑን በአኳኋኔ ሁሉ እየተረዱ በኢትዮጵያዊነት የሚገባኝን ክብር አልከለከሉኝም ነበር። በስኒማና በቲያትር አዳራሽ በሆቴልና በእስፖርት ክብብ ባፈቀደኝ ሥፍራ ብቀመጥ፤ ተነሣ የሚለኝ ሳይኖር ወደኔ እየመጡ ባጠገቤ ይቀመጡ ነበር። እኔም ወደነሱ እየሔድሁ ስቀመጥ፤ የክብር ፊት አልነሱኝም። እንግዲህ ወደ ከተማው ሥነ ውበት ልመለስ።

በዚያውም በነበርሁበት ከተማ ከአንድ ፋብሪካ ቤት ገብቼ የሚሠሩትን ልዩ ልዩ የቴክኒክና የፍልስፍና ሥራዎች በማየት መደነቅና መገረም በዝቶብኝ ፍዝዝ ብዬ ስመለከት፤ ከነባሮቹ አንዱ ምነው ምን ሁነሃል። አገርህ ወዴት ነው አለኝ። እኔም እንደ መንቃት ብዬ፤ አግሬማ አፍሪካ ነው። ምና አፍሪካ። ኢትዮጵያ። ታዲያ በኢትዮጵያ እንደዚህ ያለ የለም እንዴ ምን ያስገርምሃል። ቢለኝ መኖርስ አለ። በሀገሬ ያለውን ከዚህ በማየቴ ነው የምገረመው ብዬ የዘዴ መልስ ሰጠሁትና ተላቀቅን።

ዋ ዛሬ ያ ያየሁት ሁሉ በጦርነት ምክንያት እንደምን ሆኖ ይሆን። ዋ ፈራርሶና ተደምስሶ ይሆናል። ምንም ቢጠፋ ጠፍቶ አይጠፋም። ለኤውሮፖች ሥልጣኔ እንደ ልምድ ስለሆነ አሁን ሳይውል ሳያድር ከቀድሞው የበለጠ አድርገው ይሠሩታል። ድንቁርናን ስንፍና ልምድ ሆኖ አትሠሩ እያለ እንደሚያስቸግርና ዕንቅልፍ እንደሚያሲዝ፤ ሥልጣኔና ዕውቀትም ልምድ ሆኖ ሥሩ፤ አትስነፉ እያለ ይወተውታል። ዕንቅልፍ አያስወስድም።

ሰባተኛ ክፍል።

በኢትዮጵያ ተራራ የሥልጣኔ ጩራ።

ከሔድሁም ከትንሽ ጊዜ በኋላ የንግሥትን ሞት ሰማሁ። ያ መልካም ሰውነታቸው በሞት ተነጠቀ በማለት አለቀስሁ ተከዝሁ ነገር ግን የቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ አነሣሥ ታላቅ ተስፋ ሆነኝና አጽናናኝ። አረጋጋኝ። ከቶውንም ባለሁበት አገር አስደናቂና ታሪካዊ ነገር ወደ ኢትዮጵያ ይገባ ዘንድ የሚቻለው በግርማዊነታቸው ዘመነ መንግሥት ነው በማለት ባገኘሁት ስሜት፤ ኢትዮጵያ በሥልጣኔ ተመሥርታ ብርሃን በእጅዋ ጨብጧ ከቀደሙት አገሮች ጋር ለመተካከል ስትፋጠን በገሃድ አየኋት። ወዲያው ይህን ነገር እውነት አድርገው ብዬ ለእግዚአብሔር ጸሎት አቀረብሁ።

እንግዲህ መፋጠን ከጀመረች እግር ካወጣች ሳትደር አለመቅረቷን የሚያስተማምን ተስፋ በሰውነቱ ሰለሞላ የሀገሬ ናፍቆት በጣም ጸናቸዋል። ፍቅሯ በሰውነቱ ውስጥ ተንቆራጠጠ። በደም ሥሮቹ ውስጥ ተራወጠ። ከቶ በሀገሬ ሳለሁ ሀገሬ ይህን ያህል ትናፍቀኝና እናፍቃት ኖሯልን እያልሁ ከማጠናው ትምህርት ጋር በአንጐሌ አሰላሰለው ጀመር።

ከሌድሁም የተማርኩትን ትምህርት ብመዝነው አነሰብኝ። ጊዜው ግን በዛብኝ። ወደ ሀገሬ ስመለስ ለማገልገያ በቂ ዕውቀት ሳልይዝ የተገኘሁት እንደሆነ ምን ያህል ወቀሳና ኃፍረት ይደርስብኝ ይሆን ከማሸላ ከአዝመራ ውስጥ የዋለ ገበሬ፤ ማታ ሲመስል ለልጆቹና ለሚስቱ፤ ወይም ለእናቱና፤ ለአባቱ እሸትና፤ ጥንቅሽ ይዞ ካልሔደ እንዲሁም ከገበያ የዋለች እናት ለልጆቿ ሎሚና ሸንኮራ አገዳ ወይም ሱኪርና ይህን የመሳሰለውን ይዞ ካልተመሰለች ለተቀበሮቹ መሆኑ አይቀርም።

በእኔም እንደዚህ ያለ ነገር እንዳይደርስብኝ አጥብቄ ልማር አልሁና፤ በትምህርቴ ላይ ስትከራከር እንዲህ የሚል ቃል በጆሮዬ ይንጐድድ ጀመር።

ዕድሜ ለኃይለ ሥላሴ ኢትዮጵያ በወጣቶቿና በተራሮቹዋ ላይ የሥልጣኔ ጮራ ታየ። ድንቁርና ቁርበቱን ጠቅልሎ ተሰደደ። የቀድሞውም አሮጌ አሳብ ሁሉ ተወገደ። አስናፊና አስናካይ ልማድ እንኳን ከልጅ እግሮቹና ከሽማግሌዎቹም ቢሆን ቀርቷል። ስለዚህ በኢትዮጵያ ቀዋሚ ነገር ተመሥርቷል። ዛሬ እንደ ዱሮ አይደለም። ማናቸውም ነገር ተሸሽሏል። መለያየት ቀርቷል። አንድነት ሰፍኗል። ዕውቀት ከወጣቶች ጋር የባለ ቃል ኪዳን ዳደኛ ሆኗል።

ባስተሰሰብም ባነጋገርም ባሠራርም ባኗኗርም ባስተዳደርም ባለባበስም የኤኮኖሚ ጉዳይ በማወቅና ጊዜን በመጠን ልክ በመፍጠር ሁሉን ነገር እንደ አስፈላጊነቱ ለማድረጅ የሚቻልበት መንገድ ተዘርግቷል።

ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ሥልጣኔ ያመጣው የጊዜው ዕውቀት ከሕፃናት ጋር ጡት አጣቢ ሁኖ እንዲያድግ በዕውቀት ያደገው ወጣት በተራራው ኢትዮጵያን እንዲያሳድግ ለሰውም ለሀገሩም የአስተዳደሩን ዘዴ አስናድተዋል።

በጃንሆይ ትግል አገራችን ኢትዮጵያ የኤውሮፓ አምሳያ ትሆን ዘንድ ዕድሏ ፈቅዷል። ድንቁርናን ስንፍናንና መታከትን ዙሮ የሚያየው አልተገኘም እየተባለ የሚያወራ ተላላፊ ድምፅ እየተመመ መጥቶ ያለሁትን ቤት ሞላው።

በዚህ ጊዜ የተሰማኝ ፍሥሐ እጅግ የበዛ ነበር። በዚህ ስደሰት እንዲሁ ደግሞ የደስታ መዓዛ ዓየር በምዘዋወርበት መንገድና በምውልበት የትምህርት ቤት ይከበኝ ጀመር። መልካሙ ሽታው እውድ እውድ አደረገኝ። እኔም ሕሊናየን ከፈት አድርጌ አየሩን ስቀበል እንደ ደወል ያለ ድምፅ ይሰማኛል። ልቤም ደጂ ይላል። የልቤ ላይ የደም ትርታ ይዘላል። ጆሮየንም አሳከከኝ ከቶ ምን ያሰማኝ ይሆን ብዬ ተጨነቅሁ። ወዲያው «ኢትዮጵያ ደስ ይበልሽ። የብርሃንሽ ጊዜ ደረሰልሽ» እያለ አንድ መልአክ የመሰለ መልክ መልካም ጌባዝ በፊቴ ቆሞ የምስራች ሀገርህ ብርሃን ወጥላት እያለ ሲያጨውተኝና ጨዋታችንም ሳያቋረጥ ግርማዊነታቸው ፲፱፻፳፫ ዓ.ም ጥቅምት ፳፫ ቀን ንጉሠ ነገሥት ሆኑ። የዓለም መንግሥት እንደራሴዎች ሔደው የንጉሡን በዓል አከበሩ በኢትዮጵያ ታላቅ ታሪክ ታየ። ምድር ዕልል አለች። ተራሮች አሸበሽቡ። ኩረብቶች አጨበጩ። ኢትዮጵያ ደስታዋን እንኳን ለምድርና ለሰማይ አካፈለችው። በዚህ ቀን ከዚህ ቀድሞ ያልተደረገ ደስታ ተመሠረተ።

ኢትዮጵያ እቴ ሽንኮሬ

ጫጉላሽ አብቧል ዛሬ።

አሼ ወይና ለምለም

እንዳንቺ የለም።

ሾላዬ ሾላዬ

ፍሬውን በልኜ ዛፉ ከለላዬ።

እረ ስማ አገሬ

ደስ ብሎኛል ዛሬ።

እየተባለ ተገጠመ።

ነገሪቱ በየተራራዎቹ ተጎሰመ። የኢትዮጵያ ሕዝብ በመላው «ይደልዎ ይደልዎ ሲል ድምፁን ከፍ አድርጎ አሰማ። ኢትዮጵያ ከዚያን አስቀድሞ ቀን ለቀን መብራት እያበራች ሰው ስትፈልግ ነበር። በዚህ ቀን ግን ያን የፈለገችውን ሰው አገኘች።

እንደተመኘሁ እንደተመኘሁ

አንተን አገኘሁ፡

የወይን አበባዬ የወይን

እኛም ወደናል ይሁን።

ተብሎ ተዘፈነ የሚል ወሬ ስለ መጣልኝ በዚህ ጊዜ የነበርሁበትን ደስታ ምን ብዬ ልናገረው እንዲያው ዝም ነው።

ከምድር የሆነኩ ከሰማይ አላወቅሁትም። በመንፈስ ጓዜን ጠቅልዬ ክንፎቼን አራግቤ ከንግሥ በዓሉ ለመካፈል ተነሣሁ። ገና ከሀገሩ ስነሣ ከዚያው የቀረው ልቤ በቅጽበት ደረሰና ዕድል ቀረብህ። በኢትዮጵያ ላይ ውቅያኖሳዊ የሆነ የደስታ ጎርፍ ጎረፈ። የንግሥ በዓሉ በተከበረበት ቀን የተሰበሰበው ሰው ያለ ልክ ብዙ ነበር።

ምድር አጌጠች። እንጨትና ደንጊያው ተሸለመ። ቤቶች ሁሉ ሙሽራ መሰሉ። የሰማይ ጫፍኖች እንኳ ሳይቀሩ ከበዓሉ ውስጥ ውለዋል። የኢትዮጵያ መንግሥትና የግርማዊነታቸው መንበረ ዳዊት ታይቶ በማይታወቅ ክብር ከብሯል። ኢትዮጵያ እንደ ዛሬ ደስ ብሏት አያውቅም። እረ ታሪኩ ብዙ ነው። ምንም ቢሆን በቃል ተወርቶ አያልቅም። በዚያም ቀን ዓይን ከታሪክ ጠግቦ ዋለ። ጆሮም የደስታ ቃል በመስማት ረካ።

ምንም ታሪኩን እንደዚህ አድርጌ ብነግርህ አንተም ያየህ ያህል ብትረዳው መስማት እንደ ማየት አይሆንም ብሎ ቢያጫውተኝ፤ በነፋስ ጋልቤ ክንፌን አራግቤ ለመሔድ ምንም ብመኝ የኤውሮፓን መሬት ለቅፄ ከኢትዮጵያ መሬት ለመገኘት ባለመቻሌ አዘንሁ ሃሳቤ ግን ሔዷል። እኔም

ወዲያው ወዘኔ ወዘኔ

ነፋስ አወዛውዞ በጣለሽ ወደኔ

እያልሁ ስለ ሀገሬ ደስታ እወዘወዝ ጀመር።

ከደስታዬ የተነሣ ባጠገቤ ሁነው አኳኋኔን ለሚመለከቱት

እንዲህ ስል እተርክላቸው ጀመር።

የእናት አገሬ ስሟ ብዙ ነው። ከዚህም ጥቂቱ የሚከተለው ነው።

የዓለም ስሟ ኢትዮጵያ

የመጽሐፍ ስሟ አግዚእ ኀረያ (አምላክ መርጧታልና

የማዕርግ ስሟ፤ አግዐዚት (እመቤት ናትና

የፈረስ ስሟ፤ መዋዒት (እሸናፊ ናትና

ይባላል ስለ አልኋቸው በጣም ተገረሙ። እነሱ በዚህ ሲገረሙ፤ እኔን ደግሞ ገረመኝ። ይህን ከዚህ በላይ የተገለጸውን የምሥራች ጆሮ በሰማ ጊዜ ደስታ መላውን አከላቴን ወረረው። ይህን የምሥራች አነጋጋሪ አድርጌ ተቀምጬ ሳለ የአሳቤ መደገፊያ መካም ምቹት መጣና ሁለተኛ አነጋጋሪ ሆኖ እህ ይኸውልህ እንዲህ ሆነ መሰንበት ደግ ነው እንዲህ ተደረገ። ለኢትዮጵያ ቀን ወጣላት በጣላት ጀንበር ጠለቀበት። እንግዲህ ምን አለ። ብሎ ከሥልጣኔ ድንበር መድረስ ነው። ኢትዮጵያ ትመኝ የነበረውን ብርሃናዊ መሪ ካገኘች፤ ከእንግዲህ ከዚህ ቀደም ከሰማሁትና ከተረዳሁት ውበት ከኤውሮፓ ጥበብ ምን ይቀርባታል። ከ፱፻፱ ዓመተ ምሕረት በፊት የነበረው የዳሮው ልማድ ወጣቶችን ተከትሎ ለሚመጣ ሥልጣኔ ሥፍራ በጭራሽ ይለቃል። ያየር መብረሪያ አኤሮፕላን የባሕር መንሳፈፊያ መርከብ፤ የመሬት መሸከርከሪያ ባቡርና፤ ልዩ ልዩ መኪና የሕግ ትምህርትና የሕክምና ብልሃት የመድፍና የታንክ የመትረየስና የጠመንጃ የማናቸውም ብረታ ብረትና የእንዱስትሪ አሠራር በኢትዮጵያ ይስፋፋ። ብዙ ትምህርት ቤት ይከፈታል። ብዙ ወጣት ከትህርት ይወለዳል። ምን ጠፍቶ። ምን ታጥቶ። ኢትዮጵያ እንደዚህ ያለ መሪ ካገኘች ሥልጣኔም

ካስገባች ልጆችንም በዕውቀት ካጉለመሰች ጠረፍዎቿ ሁሉ ተመልሰውላት ባዕድ ሳይገባበት አገርዋ ሳይከፈልባት ከፍ ባለ አስተዳደር ትኖራለች በማለት በትንሹ ኩሬ ሣይሆን በጥልቁ በቀይ ባሕር ዋኝቶ ይወጣ ዘንድ የልቤን ተስፋ ለቀቅሁት።

ስምንተኛ ክፍል።

በእንደዚህ ያለ አለኝታ ስኖር።

የዚህ ትዝታ ስተኛ እያበነነኝ ስነቃ ሰመመን እየሆነብኝ ምነው ሆኖ አይቼው። በማለት፤ ስትከነከንና ያየኋቸውን መልካም መልካም የስልጣኔ ሥራዎች ሁሉ ለሀገሬ ስመኝና በእንደዚህ ያለ አለኝታ ስኖር ሰላም እንደታመመ የፋሽስት እብድ ውሻ እንደ ለከፈውና በዚህም ልክፍት ለሕይወቱ የሚያሠጋው ነገር በዓለም እንደ ተቀሰቀሰ ሰምቼ ዋ ሰላም። እንዲህ ሊሆን ነው። እንግዲህ ለዓለም ምን ሊበጀው ይሆን። የዛሬ ዘመን ሰላም የይሁዳን ሰላም ሆኗልና ለዓለም እግዚአብሔር ይሁነው።

የዜጅብ ማኅበርሳ ስለ ዓለም ሰላም የጤና ጥበቃ መከላከያ አላደራጀ ይሆን ከቶ ለዚህ መድኃኒት ቃጣለትን። እንግዲያ የዓለም መንግሥታት ለምን ይከሙ። ሰላምንማ ከመሸታው ለማዳን ካልታገሉ። የፋሽስት ወይም የናዚስት ወሮ በላ የንዳድ በሽታ ሆኖ ዓለምን ሳያንቀጠቅጠው እንዴት ይቀራል፤ እያልሁ በዚህ አሳብ ስዋኝ፤ የይግረመው ነው መሠለኝ በ፲፱፻፳፯ ዓ.ም ጣሊያን ፋሽስት የኢትዮጵያን በሥልጣኔ መፋጠንና ወደ ትልቅ ደረጃ ለመድረስ በዕውቀት መንገድ መገሥገሥ፤ የግርማዊ ንጉሠ ነገሥትንም ታላቅ ታሪክና ትጋት ስለ ሰማች፤ ለዚህ እንቅፋት ለመሆንና በግፍ የሥልጣኔያችንን ዕድገት ባጭር ለማስቀረት በምቀኝነትና በተንኮል በአጥቂነትና በግፍ ኃይል ተነሥታ የኢትዮጵያን ወሰን አልፋ በወልወል ላይ አደጋ ጣለች። በዚህ ምክንያት ጦርነት ሊሆን ነው የሚል ወሬ በየ ጋዜጣው ሁሉ ያጋጥመኝ ጀመር።

በለምለም መላሴ ደንደሮ በላሁበት እንደሚባለው ሁሉ የሀገሬን ልማት በሰማሁበት ጀሮዬ የሀሬን ጥፋት መስማቴ ታላቅ አደጋ ሆነብኝ። አዘንሁ። ተበሳጭሁ። ፊቴን እንኳ ለመንጮት አሰብሁ። ነገር ግን ያለሁበት የፈረንጅ አገር ነውና። አገር እንዳለሰድብ ብዬ ሞከር አድርጌ ተውሁት። ይሁን እንጂ አላስችል ስለ አለኝ ተደግፌው የነበረውን ጠረጴዛ በጡጫ መታሁት። በዚሁ ጊዜ

ባጠገቤ የነበሩት ሰዎች እንደ ዕብድ አዩኝ። ጉዳይ አላልኟቸውም። በዚህ ታላቅ ብስጭት ሳለሁ ባለሁበት አገር እንደ ገና አንዳንድ ወሬ ይሰማ ጀመር።

የኢትዮጵያ የአቤቱታ ድምፅ በጤኔብ ማኅበር በተሰማ ጊዜ እንዳልተሰማ ያህል ይገመት ጀመር የጠቡ ነገር በዕርቅ መንገድ እንዲፈጸም ኢትዮጵያ ምንም ፈቃዷ ቢሆን ፋሽስት ጦርነቱ ከመቀጠል አልታገደም። የጤኔብም ጉባኤ ፍርድ ሊሰጥ አልቻለም የሚባለው ወሬ ንፍስ ንፍስ ሲል እስከ ፲፱፻፳፰ ዓ.ም ደረሰና ለዋናው ጦርነት መደራጀት ሲጀምር ብቻዬን ሆኜ እህህ እል ጀመር። እንዲህ እያልሁም በገናየን ይዜ ያንኑ የዱሮውን እንጉርጉሮ አንጐራጐር ጀመር።

እህህ ነውና ያከሳው ደረቴን

ሳልበላ መቼ አደርሁ አንድ እንጀራ ራቴን።

እትት በረደኝ ነቱ ቀዘቀዘኝ

ካገሬ ከወጣሁ ምንም ሙቀት የለኝ።

ሰው ያለ ጊዜያቱ የሚመኘው ሞቱን

እየተቸገረው ነው እያጣው ብላቱን።

ብቻዬን ስሔድ ተከትለህ

እህ ምን ትለኛህ።

ሁሉ እየቤቱ ሲበተን

እህና እኔ ቀረን።

እስከ መቼ ነው የኔ እህታ

ስማኝ አምላኬ የኔ ጌታ።

ዓለም ከፍርድ ተሳስቷል

ይግባኙ ሁሉ ለአንተ ቀርቧል።

አስጥለኝ ብዬ ብለምንህ

ምነው እኔኑ ማስጣልህ።

ላንተ የሚሰን የለምና

እባክህ አውጣኝ ከፈተና።

እርዳኝ ተራዳኝ ፈጣሪዬ

አንተ ነህና ተስፋዬ።

እባክህ ጌታዬ ሎሌህን እገዛኝ

ግፍ ተሸክሜአለሁ እስኪአይንገዛግዛኝ።

ቀንበር ያዘልሁባት ጀርባዬ ጌባጠ

ግፍ የሰማሁበት ጆሮዬ ተላጠ።

እባክዎ ጌታዬ ደህና ዘመን አምጣ

የወጣ እንዲገባ የገባ እንዲወጣ።

በዚያም እህና እኔ ተቀምጠን ዋ ከቶ የኢትዮጵያ ነገር እንደምን ሆኖ ይሆን። ከድኽነት ሁሉ የሀገር ደህ መሆን ታላቅ ጉዳት ነው። ርጉም ጠላት ሀገሬን እንዳይረግጣት ምነው አምላኬ እግሩን በሰበርክልኝ።

በኢትዮጵያ ሥልጣኔ ለመግባት ሲቀዳደም፤ ወጣቶቻችንም፤ እኩሉ በቡቃያነት፤ እኩለ፤ በአበባነት፤ እኩሉ በፍሬነት እንዲሁም እኩሉ ገና ለትምህርት በመደራጀት ሳሉ፤ ይህ የጠላት መነሣት የተጀመረውን የሥልጣኔ ድቅን ሁሉ ለማጨናገፍና ባገራችን ላይ መጥፎ ተውሳክ ለማምጣት ስለ ሆነ፤ ከቶ ምን መሆን ይሻላል።

ዋ ሀገሬ እንደ እንጀራ ጠቅልየ እንዳልገረሰሽ ወይም አንቺ አንከብክብሽ እንዳትገረሽኝ ያለሁት በባዕድ አገር ነው። ያ የዘላለም ደመኛችን ፋሽስት አፍሮ ይመለሳል እንጂ ምንም ቢሆን የኢትዮጵያን ነፃነት ደፍሮ በደጎና አይቀመጥም። ተራሮቿ ቢሆን የኢትዮጵያ ነፃነት ደፍሮ በደጎና አይቀመጥም። ተራሮቿ እግዚአብሔር ለኛ ነፃነት መከላከያ ሲል የመሸጋቸው ናቸው አርበኞቿ የማይጣሱ የአምላክ ግምቦች ናቸው። ይልቁንም ንጉሠ ነገሥቷ በፖለቲካም በጦርነትም በማናቸውም ወገን በሰልፍና በኃይል የመጣባቸውን ተቃዋሚ ሁሉ ድል አድርጎ ለመመለስ እግዚአብሔር በክንዱ የደገፋቸው በመሆናቸው ኢትዮጵያ እንደ ተጠቃች አትቀርም።

ምንም የሚያሰጋን ነገር የለም እያልሁ በገናኜን ስደረድርና ሳንጎራጉር በጣም የምታምርና ግርማ ያለት የሚያስፈራ የጦር ልብስ የለበሰችና ጣምራ ጦር የቃጣች፤ በዳማ ፈረስ ላይ የተቀመጠች፤ የአንበሳ ጎፈር በራሷ ላይ ያሠረችና የአንበሳ ለምድ የደረበች የፈረሰች ሱሪ የታጠቀች ፍቷ ቈጣ ያለ ወይዘሮ መጥታ።

ብታመም እድናለሁ እንጂ አልሞትም

እግዚአብሔር ቢገሥፀኝም

ለሞት አሳልፎ አልሰጠኝም።

መክበቡንስ ከብበውኛል

ነገር ግን ድል ነሳችሁ በእግዚአብሔር ኃይል።

የተባለው የዳዊት ቃል ይፈጸምልኛ ወርቅንና እንደወርቅ ያለውን ጥሩ ነገር ፈተና አያጣውም።

የዓይኔ ብርሃን የነፃነቴ ዓይን በማይ ጨው መካከል በጦር ሜዳ ላይ ተሰልፎ፤ እሞታለሁ ብሎ በቆረጠ ጊዜ ማይ ጨውን የዌተርሎ ዕድል እንዳይገጥማት አጥብቄ ፈርቼ ነበር። ማይ ጨውን ግን ከዌተርሎ የተለየ ዕድል ስለ ገጠማት የጀግናውና የስመ ጥሩ መሪዎችን እጅ እንደ ናፖሊዮን እጅ በባዕድ እጅ አልገባም። ወይም የመሪዎችንን ሕይወት ያለጥርጥር በግርማ ቀርቦ የነበረው ሞት ሊያገኘው አልቻለም።

አንበሳችን በግርማ ተመለሰ። ታማኞቹም «ኩሎ ኅደግነ ወተሎናክ» ሲሉ ሐዋርያት ክርስቶስን እንደተከተሉት። እኩሎቹም «ካንተ ከተለየን ዓለም ለምናችን» እያሉ ከመንደር ወደ ዱር ተሰደዱ። የቀሩትም በውስጣዊ ስሜታቸው ማቅ ለብሰው አመድ ነስንሰው በኅዘን ተጠመዱ። ስለዚህ ነው እንደገና ድል አድራጊነቱን ያወቅሁት። ከጦር ሜዳ ስመለስ ድል የመሆን መንፈስ አልስተሰማኝም እያለች ያላትን ተስፋ በነበረችኝ ጊዜ ከብዶኝ የነበረው ጭንቀቱ ቀለል አለኝ።

ከዚህም አያይዞ የአቤልን በግፍ መሞትና የደሙን ድምፅ ያደረገውን ስትሰማ ለጊዜው ቃየል ርኡድና ጽንጉጽ ብኑንና ብኩን ሆኖ ከኖረ በኋላ በመጨረሻው ምን ሆነ? ማወቅ የሚያስፈገውን ይህንን ነው። ቃየል የሞተው በሰው እጅ በደንጊያ ተወግሮ፤ ያውም በዕውር እጅ ነው። ይልቁንም የሚያስገርመው በልጅ ልጅ እጅ መገደሉ ነው። ወንድሙን የገደለ በልጅ ልጅ ሲሞት አያስገርምም።?

ኢትዮጵያንም ለጊዜው ገደለን ያሉ እስከ ዘላለሙ ሳይሞቱ አይቀሩም ስትል፤ ሁሉ በሠፈረው ቁና መሠፈሩን በቆፈረው ጉድጓድ መቀበሩን ነግራኝ ሔደች።

ዘጠነኛ ክፍል።

ግርማዊነታቸው በኤውሮፓ።

ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ኢትዮጵያን እንደ ገና ለመመሥረትና ጠላትን ለማባረር ሕዝባቸውን ለመታደግና አገራቸውን ነፃ ለማውጣት ባሉበት አገር ጦርነቱን ቀጠሉ። ቃላቸውን ለአርበኞችና ለመላው ዓለም ሳያቋርጡ አሰሙ።

ከሎንዶን ወደ ጄኔብ ሔደው፤ በጉባኤው ቆሙ። ከቶ ያቺ የጄኔብ ጉባኤ ዛሬ ምን ይመልስላት ይሆን። ለመውረር ለማሸበር ለጥቃትና ግፍ ለመሥራት ለማናቸውም ለዓመፅ ሥራ ሁሉ የተነሣው ፋሽስት፤ በኢትዮጵያ የአረመኔነት ሥራ መሥራቱንና ለወደፊቱ ለኤውሮፓ አኳኋን ሰፊ አስተያየት ያለበትን ልብ የሚነካ ንግግር ሲናገሩ ለጊዜው ጉባኤው ቃላቸውን አዳመጡ። ከንፈሩን መጠጡ። ማለት በከንፈሩ አለቀሰ። ልቡ ግን ዕንባ አልወጣዉም። ለተጠቃ መንግሥት የበሰለ ዋስ ሆኖ የሚታገትና የሚታገድ ዋስ ጠፋ። ሰብአዊ ሕግ አፋን ያዘ። አምላካዊ ሕግ ግን፤ ፍትሐ ነገሥቱን አውጥቶ፤ ፍርዱን ለመስጠት ስለ ተሰናዳ፤ ፋሽስት በሕግ ፊት የሞተው ከታሪክ እብፊት እንደሆነ ታሪክ ራሱ መታዘቡ አልቀረም። ግርማዊነታቸውም

ይህን ነገር እግዚአብሔርና ታሪክ ይፈርደዋል» ብለው ወደ ሎንዶን ተመለሱ። ጉባኤውም የክብር ቃሉን አዋርዶ ስሙን አጥፍቶ ነግ በኔን ይጠባበቅ ጀመር። ጃንሆይ ግን ዓለም ምንም ተስፋ ቢያስቆርጣቸው በእግዚአብሔር ዘንድ ያላቸውን ተስፋ ሳይቆርጡ በትግላቸው ጠነከሩ። ኢትዮጵያን ለማጥቂያ የተሰለፈውን የጦር ኃይል ለማሻርና የምሽጉን ቁንዲ ለመናድ ብቻቸውን ተሰለፉ። የአጥቂዎችን ኃይል ደጋፊ የነበረው ዓለም ግን ይህን ጥንካሬ ይህን ብርታት ይህን ጋሽኝነት ለጊዜው እንደ ሞኝነት ሳይቆጥረው አልቀረም ነበር።

ፋሽስቶች በበኩላቸው በኢትዮጵያ ውስጥ የሚያደርጉት ፕሮፓጋንዳ አንሳዎቸው የድፍረታቸው ድፍረት ቆራጡንና ገምናናውን ጋማውን ሳያስተኛ አንድ ቀን የጠላቱን ሻኛ በጡንቻው ለማዳሽቅ እንደ ተቆጣ አንድ ተጀነ እንደ ተኩፋነ በሙሉ ተስፋ ሁኖ የሚጠባበቀውን አንበሳ በቀፎዎቸው ለማግባት አሰቡ። ከቶ ይህ አሳብ ካልተከናወነ ኢትዮጵያ የኃይለ ሥላሴ እንጂ የሙሶሊኒ እንዳልሆነች በእርግጥ ተገነዘቡ።

ታዲያ ምን ይሁን ጠቅል እንደ ሆነ እንኳን ማህል ኢትዮጵያንና ሌሎችንም የኢትዮጵያ ቀመስንና ነክ የሆኑትን ሁሉ ለመጠቅለል በዕድል ላይ ያለ ነው። ከንፈር ቢነክሱት አልሆነም። ጉራ ቢነዙት አልተሳካም። ውሸት የስህተቶችን ቀዳዳ ሊደፍን አልቻለም። ሱሪያቸው ከጉልበታቸው እየበነነ ሔደ። ኮታቸው ከክንዳቸው ተበጩጩቀ። መለዮአቸው ከግንባራቸው እየወረደ ዓይናቸውን ሸፈነው። አሰናኦር ግንብ ለጦር ኃይላቸው ሁሉ የመፈራረስን ዜና ያረዳው ጀመር።

ዋ ይህ ሁሉ የሆነው በምን ምክንያት ነው።?

መ ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ በውጭ አገር ሳሉ ሥራ ባይፈቱና ያሰናዱት የጦር ፕላን የተሳሳተ ባይሆን ነዋ። ሁለተኛም ባገር ያሉት ጀግኖቻቸው የጃንሆይን ቃል ዓላማ አድርገው ትግላቸውን ባያቋርጡና ትጥቃቸውን ባይፈቱ ነው።

የዓለም ራዲዮ ያደነቆረና ተራሮችን ያናወጸ መስሎ እንደ ነጐድጓድ ይነጉድ የነበረው የጣቶች ዲስኩራቸው የገደል ማሚቶ ሁኖ ቀረ። የማንንም ጀሮ ሳያደነቁር በለኖሳስና በቃለ ሕሊና ለአምላክ የተነገረው የቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ቁርጠኛ አሳብ ግን አሸናፊነትን ወሰደ።

እንግዲህ የማን አሳብ ቀልሎ ቀረ። የቀለለውን ታሪክ ነግሮናል። በክብቱም ድል ያገኘውን ታሪክ ነግሮናል። በክብቱም ድል ያገኘውን ታሪክ አስረድቶናልና ይህን አቆይተን የአፍሮ አይገቤን ታሪክ እንቀጥላለን።

ዓሥረኛ ክፍል።

አፍሮ አይገቤ።

አንድነቱን የጠበቀ ዝምድናውን ያጠበቀ በጀግንነቱ የታወቀ ሕዝብ ጠላቱን አሳፍሮ እንጂ እሱ አፍሮ አይገባም። ቢወድቅም እንደ ወደቀ፤ ቢጠቃም እንደ ተጠቃ አይቀርም።

የኢትዮጵያ ሕዝብ ኩሩ ስለ ሆነ ውርደትን አይቀበልም። እንኳን ራሱና ሌላው ሊጠቃ የማይወድ በመሆኑ፤ በክብሩ ላይ ታሪክን ከሚያገኝና ነገሮች አንዲቱ ነጥብ እንኳ ብትሆን ብታርፍበት አይፈቅድም።

ንጽሕናና ቅድስና ማለት ነፃነት ነው። እነዚህን ሁለት ነገሮች ርስተተ ኃጢአት ሊነካቸው እንደ ማይገባ ነፃነትም ጥቃት ሊነካው አይገባም። የኢትዮጵያም ሕዝብ ነፃነቱ የሚመለከተው እንደነዚህ ሁለት ነገሮች፤ ከቶውንም ከነሱ አብልጦ ስለ ሆነ ሞቱን ከሕይወት አያሳንሰውም። ሕይወቱንም ከሞት አያበልጠውም።

ቢሞትም ለሀገሩ፤ ባይሞትም ለሀገሩ ነውና፤ ወረራዎችና ግፎች በሱ ዘንድ ኢምንት እንጂ ሌላ መልክ የላቸውም።

ስለዚህ የኢትዮጵያ ሕዝብ ንጉሠ ነገሥቱንና አገሩን አፍቃሪ፤ ለነፃነቱ ሙዋች፤ ለታሪኩ፤ መካች ባሠማሩት የጦር ጫዳ ድል አድርጊት አፍሮ አይገቤ መሆኑን እያወቀው ፋሽስት ምን አደከመው። ዋ እንዲያው እኮ ድክም ብሎ ነው። ዘር ይሔዳል እንጂ እርሻ አይሔድምና ሂዶ አፈር በልቶ ወይም አፈር በልቶ ሊቅር ይሆናል እንጂ በደኅናው አላንቀዠቀዠውም።

ጠላት ከዚህ ቀደም በ፲፰፻፹፰ ዓ.ም አድዋ ላይ ተዘርቶ ሳይበቅል ተወቅቶ ፍሬ ሳይገኝበት መቅረቱን ምን ጊዜ ረሳው። የትናንቱ ለዛሬ ምን ጊዜ ተረሳ። የዚያን ጊዜም እንደ ዛሬው ብዙ የጦር መሣሪያ ነበሩት። ለወረራም አመጣጡ በግፍ ነበር።

እግዜርንም አላውቅም ኢትዮጵያንም አልለቅም ሕግ አያግደኝም ፍርድ አይመልሰኝም ብሎ እሳት ሆኖ መጥቶ የእሳት ልጅ አመድ የተባለው አልተፈጸመበትምን። አሁንም እንደ ሚፈጸምበት ታሪክ ነቢይ ነው።

ጅብ እንኳ ወደማይውቁት አገር ሔዶ ቁርበት አንጥፋልኝ ይላል ይባላል። ሲያውቀንና ስናውቀው እንደዚህ ምን ቅብጥ አደረገው።

የጥንታዊቱና የውዲቱ ኢትዮጵያ ሕዝብ በታሪክ ጉዳና የሚገኘውን ታላላቅ ፈተና መውጣት እንደሚያስፈልገው ያውቃል። ዳገቱን ካልወጡና ቊልቊላቱን ካልወረዱ ምቹ ሜዳ አይገኝም። እንግዲያው እንግዲህ ከሆነ ምን እንላለን። ምነው እንል። ነገር ግን የምንለው አንድ ነገር ብቻ አለ። ድል የእኛ ብቻ መሆኑን ማወቅ ነው። እኔ ለሀገሬ ነቢይ ነኝ ሀገሬም ለኔ ጥንተ ሕይወቴ ናት።

አሳቤ አንተ እኮ ታዛቢ ነህ። ጆሮህን ጣል አድርገህ እንደ ዋዛ ታዳምጠኝ ይሆናል። ይህ ትንቢት ሳይፈጸም የቀረ እንደ ሆነ ኋላ ምን አለ በለኝ። እንዲያውም ከመላሴ ጠጉር ይነቀል እያልሁ ይህን ሁሉ በማሰላሰልና ከቶ ጦርነቱ ከምን ደርሶ ይሆን። በማለት ጥብጥ ኩርምት እያልሁ ስጩነት፤ ስጠበብ ወሬውንም ስናፍቅ፤ ፋሽስት መርዝ ረጭታ በግፍ መሣሪያ ተዋግታ በወራሪነት ወደ ኢትዮጵያ ገባች በሀገሪቱም ላይ ከዚህ ቀደም ተደርጎ ያልታወቀ እጅግ የከፋ የአረመኔነት ሥራ ተሠራ። አገር ተዘረፈ። ሕዝብ ተጨፈጨፈ። ሁሉም ለእሳትና ለጥይት ተዳረገ። ምንም የቀረና የተረፈ የለም ብሎ ወሬ ነጋሪው መርዶውን ገና ሲጀምርና ንግግሩን ሳያጋምስ በነገሩ መካከል የሀገሬ ቃጠሎ ዘተተኝ። የመከራው ስሜት አፊን ደም ደም ልቤን ባር ባር አለው። በዚህ የተነሣ ጥይቱ በደረቴ እሳቱ ባናቴ ያረፈ ያህል ቊስሉ ተሰማኝ። ጭንቅ ይዞኝ ከቆምሁበት ወደቅሁ። በወደቅሁበትም ፃዕረ ሞት እንደያዘው እንፈራገጥ ጀመር። ከዚያው ከወደቅሁበት ቀና ብዬ በወንበር ተቀምጬ።

የጥቁር ስንዴ ክምር

ሸክሊት (ጨበር)ናደችው ስትንር

ንሳ መልሳት ተይ መጭ

ነገር ካልሰሙት አይቆጭ።

እመቤቲቱ የእኔ እናት

ባሪያ ለማድረግ አሰቧት።

ሲያልፍ አይነካትም ባርነቱ

እሷ እመቤት ናት ከጥንቱ።

ከነስሟ እንኳ አግባቢት

ስም ከታሪክ ጋር ያላት።

ሀገሬ ሀገሬ

ባንቺ ነው ማማሬ።

ወለላ ነች አገር ወለላ ነች

ሁሉን እንዳመሉ ትሰበስባለች።

የሰማይ አምራ ልጠይቅሽ ወሬ

ተቃጥሏል መሰለኝ ሽተተኝ አገሬ።

ለጠፋው አገሬ ላለቀው ወገኔ

እርር ኩምትር ብዬ አለቅሳለሁ እኔ።

ዓይኔ ደም አውጥቶ ዛሬ ነው ማልቀሻው

ነፃነት ከታጣ ወዴት ነው መድረሻው።

ወገኔ አይምረርህ ጽዋውን ጨልጥ

ብረት ጦር አይሆንም ሳይቀጠቀጥ።

ኩሶን በጭካኔ የዋጠ ጉሮሮ

አፋን የሚያጣፍጥ አለው ማታ ዶሮ።

የመከራው ጽዋ የጮንቁ ገፈታ

ላለም ቀርቦለታል በተርታ በተርታ።

ይህ ፍርድ የተሰጠ ለኛ ብቻ አይደለም

ይቀበበለዋል ግልባጮን ሁሉም።

ነገር ግን እስከዚያው ፍርዱ እስኪለወጥ

ቃጠሎው አይወጣም ከቤታችን ውስጥ።

እባክህ ፈጣሪ ከባሕረ ምሕረትህ

ቅዳና አፍስስበት በሚነደው ሕዝብህ።

እጅግ በረታብን የቅጣትህ ጨንገር

እሳት ለንጮት እንጂ መቼ ለሰው ነበር።

የመርዝ ጦርነት ያውም ከላይ ካየር

አያውቅም ተደርጎ ያለ ዛሬ በቀር።

ይህን ክፉ ወሬ ከሰማሁ ጀምሮ

አእምሮ የሌለው ሁኛለሁ ደንቆሮ።

ሰውነቴ አለቀ፤ ኩሰሰ ቀጠነ

ገረጣ ወየበ ከሣ መነመነ።

ሥጋዬ አልቆ ደርቆ ፍቅፋቂው ቀርቷል

አጥንቴ ተራቁቶ፤ የሚለብሰው አጥቷል።

ተነሣ ጌታዬ ለምንት ትነውም

አቤት አቤት ይላል የፍጥረትህ ደም።

ጨነቀኝ ጠበበኝ እሆነውን አጣሁ

አግባኝ ወዳገሬ አልቅር እንደወጣሁ

እስከ ዛሬ ድረስ የባዕድ ወሀ ጠጣሁ

ከእንግዲህ አገሬ ተቀበይኝ መጣሁ።

እርጥቧ ለመለሟ ውቢቱ ሀገሬ

እመጣልሻለሁ ሁሉንም ተምሬ።

ክብርት ኢትዮጵያ ወይዘሮ ብርሃኔ

ካንቺ ከተለየሁ ቀርቷል ሰው መሆኔ።

እያልኩ ስጸልይ ስለምን አምላኬን

መጥጬ መጥጬ ጨረስኩት ከንፈሬን።

ሥጋዬ አልቆ አንጥንቴ ብቻ ስለ ቀረ

እኔን ያየ ሁሉ ይገረም ጀመረ።

አለችኝ የምላት የማምናት ነፍሴ እንኳ

ጣጥለኝ ለመሔድ ተለወጠ መልኳ።

ወጋኝ ቆረቆረኝ ጌኔ ማረፊያ አጣ

እንዲህ ያለ ኑሮ ባፍንጬዬ ይውጣ።

ብላ ጠፍታ ልትሔድ መንገድ ስትጀምር

ጨርቁን በጄ ይጽ ሰጠኝት ምክር።

ልሁድ ልሁድ ማለት አይሆንም ይቅርብሽ

በዚህ በባዕድ አገር በንነሽ ትቅረዋለሽ

ቆረቆረኝ ያልሸው (ወጋኝ የምትይው) ይህ ቅዱስ አጥንት

የተፈጠረ ነው ከቅዱስ መሬት።

በሥጋዬ ማለቅ ምን ያስገርምሻል?

ቀን በተገኘ ጊዜ ይመለስልሻል።

አንቲ ግን ከወጣሽ መመለሻም የለሽ

አርፈሽ መቀመጥ ነው አጥንትም ቢወጋሽ።

እያልሁ ስነግራት አዳምጣና ሰምታ

ምክሬን ተቀበለች በታላቅ ደስታ።

እያልሁ በበገና ሳንጌራጉር አንዳንድ ጊዜም በገናዬን ጣል አድርጌ ምድር ስጭር ቀኑን እውላለሁ።
ሌሊቱም እንደ ቅኔ ቆጣሪ በአሳብ ስጩነቅ ዓይኔ ሳይከደን ፍጥጥ ብዬ አድረዋለሁ። ሲነጋም ያው ነው።
ሲመሽም ይኸው ነው። እንዲሁ ስትከነክንና እህህ ስል ኀዘኑ ይብስብኝ ነበር። ዕንባዎቼ በመዓልትም
በሌሊትም ሲመነጩ ለመወረድ አልበቃ ብሏቸው ፊቴን በመላው አላብሰው በከንፈሮቼ ላይ ሲዘቀዝቁ
እየጣሱ ወዳፌ በመግባታቸው።

ሲሳየ ኮነኔ አንብዕዩ መዓልተ ወሌሊተ የተባለው እንደ ተፈጸመብኝ ይሰማኝ ነበር።

ወሬውም መቀጠሉን አልገታም። ንጉሠ ነገሥቱ በዋናው የጦር ግንባር ተሰልፈው በታላቅ ጀግንነት
ተዋጉ። በቆራጥነትም

ለሀገራቸውና ለሕዝባቸው የተቀደሰ መሥዕዋት ለመሆን በምሥዋዑ ፊት ቀረቡ። ነገር ግን እግዚአብሔር ስላልተለያቸው ክፉ አልቀረባቸውም።

የኢትዮጵያ ትንሣኤ ይሆኑ ዘንድ ስለ ተመደበ ሕይወታቸውን ጠበቀ። መኪንንቱም ጳጳሳቱም ሊቃውንቱም ተሰብስበው፤ መብራታችን አታጥፋብን በማለት ስለ ለመኑዋቸው የጦሩን አቅድ ለመለወጥ ወደ ኤውሮፓ ተሻገሩ። አርበኞቻቸውም ባንድ በግርማዊነታቸው ቃል አሰማሪነት በየበረሃ ተሰማርተው ጠላትን ግን ወንድ ወንዱ ቁምጣውን ታጠቀ። ጠጉሩን ላይላጭ ብጽዓት አደረገ። ጸሎት ማድረሻ ዳዊቱን ጠላት መመለሻ ብረቱን አነገበ። ሞትን እንደ አልማዝ ጌት መንገላታትን እንደ ምችት ቆረጠው። ቆልቶ እንጂ ጋግሮ መብላት ቀረ ከነጥፊውም የሚገኘው ብዙ ቀን በአክፍለት ጫብሶ እንደ አልማዝ ጌጥ መንገላታትን እንደ ምችት ቆጠረው። ቆልቶ እንጂ ጋግሮ መብላት ቀረ ከነጥፊውም የሚገኘው ብዙ ቀን በአክፍለት ጫብሶ «እየታረደ ነው። ጀግኖቻችን እስከ አዲስ አበባ ድረስ እየሔዱ አስጨነቁት አንሸቀሸቁት።

ደጃች ፍቅረ ማርያም አባ ተጫን በምሥራቅ በኩል በአዲስ አበባ መካከል ገብተው በጥይት ቆሉት። አንገረገቡት። በሣንጃ ዘከዘኩት። ሸከሸኩት። ማ ማ ሚያ አሰኙት።

እንዲሁም በአዲስ አበባ ሰሜን ደጃዝማች አበራ ካሣ በአዲስ አበባ ደቡብ አባ ነፍሶ ባልቻ ተጠግተው መድረሻና መተንፈሻ እስኪያጣ ድረስ ፍርሃት ለቀቁበት። የት ልግባ። የት ልድረስ። አሰኙት። አዲስ አበባ እራስዋ አዲስ እሾህ ሆነችበት እንጂ ደስ በሚያሰኝ በአበባነት ባሕርይ አልተቀበለችውም። ስንቱን ልንገርህ። በሚያሰኝ በአበባነት ባሕርይ አልተቀበለችውም። ስንቱን ልንገርህ። በውጭማ ያለው ምን ይነገራል። እሾህና አሜከላ ይብቀልብህ የተባለው ስለ ተፈጸመበት መስክ መስሎት የረገጠው መሬት የዣርት ወስፌ ሜዳ መስሎት የሮጠበት ምድር ገደል እየሆነ

ወይ ጣጣ በዚህም አያስወጣ

ወይ መከራ በሁሉም ዳሞትራ

እስኪል ድረስ የገጠመው ጭንቀት ተነግሮም አያልቅ። ምድሪቱም ገራምነቷን ተወች። ሰላማዊነቷን ለወጠች። የነብር እመጫት ሆነች። ጋማዋን አስቆጣች። ጠላት ምንም በወራሪነት ቢገባ አልተመቸችውም። ምነው ወደ ኢትዮጵያ በመጣሁ ቀን እግሬን በሰበረኝ የማለት አሳብ አድርገዋል። ባብቷል።

ተምበድብዷል። ተንዘፍዝፏል። ድል መሆን አልቀረለትም። በዚያው ተውጦ ይቀራል። ከሦስት ዓመት ግፋም ቢል ከ፩ ዓመት በኋላ እጁን ይሰጣል። መሣሪያውን ያስረክባል የሚል ወሬ ደረሰኝ።

አሥራ አንደኛ ክፍል።

እኔው ሙቼ እኔው አልቃሽ አለ መሆኔ።

ይህንም የደረሰኝን ቃል ሰምቼ ምርር ብዬ ሳለቅስ ለቅሶየን የሰማ ኤርምያስ መጥቶ ያላቅሰኝ የሚሙሸኝ ጀመር። ሁላችንም ጨርቃችንን ጣልን። ማን ያረጋጋን ማን እግዚአብሔር ያጥናችሁ ይበለን። ቢለንስ ምን ጥቅም አለው። አገሬ ጠፍታ በምን ላይ ነው የምጽናናው። ሀገሬ ትኩስ ሬሳ ሁና መጥታ በፊቴ ተዘረጋች። እኔም ተነሥቼ እዬ ልዘርጋ እያልሁ ለቅሶዬን አምባርቀው ጀመር። ወዲያው ምነው ክርስቶስ መጥቶ እንደ ኢያኢሮስ ልጅ ተነሽ ብሎ ባስነሣልኝ እል ጀመር። ከሚያውቀኝም አንዳንዶቹ እየመጡ ይብላኝ ለእርም እያሉ ልብሳቸውን እያራገቡ አላቀሱኝ። የእዝንም አገቡልኝ። መቼስ ምን ይደረጋል። አይዞህ እያሉ ያጽናኑኝ ጀመር። እኔ ግን ያልተነካ ግልግል ያውቃል በማለት ገመትኳቸው።

ጴጥሮስ በደብረ ታቦር ጫፍ መኖርን ስለ ወደደ አንድ ቤት ለሙሴ አንድ ቤት ለኤልያስ መሥራት ያስፈልጋል እያለ ለጌታችን ለኢየሱስ ክርስቶስ ቤተ ሠሪነቱን ሲያደላድል አሳቡ ሳይጨርስ ከወደላይ የነጐድጓድ ድምፅ ሰምቶ እንደ ወደቀና አሳቡም ተበትኖ እንደ ቀረ እኔም ተምሬ ወደ ዘመዶቼ ተመልሼ አገሬን ረድቼ ንጉሠ ነገሥቴንና ወገኔን አገልግዬ እኖራለሁ እያልሁ በአሳብ ሰሰናዳ እንደዚህ ያለ መደንግፅ የሆነ ቃል በመስማቴ የሚያብረከርክ ድንጋፄ ወደቀብኝ። እኔ ካሳቤ አሳቤ ከኔ ተለያየን። የኅዘኑ ስሜት የልብ ሥር ውጋትና የሆድ ቁርጠት ሁኖ እንደ ዲኦግኒስ በርሜል ያንከባልለኝ ጀመር።

እንደ ሎጥ ሚስት እንደ ደንጊያ ደርቄ ወይም እንደ ዮሳ ባለሁበት ፍግም ብዬ የምቀር መሰለኝ። ነፍሴም ከባሏ እንደ ተጣለች ሴት ልሒድ እያለች ታንገራብድ ጀመር። የሆነ ሆኖ ነፍሴ አንገራብዳ ከተመለሰች በኋላ ቁና ቁና ሙሉ ተነፈስሁ። ይሁን እንጂ አሁንም ነፍሴ መኖሯን እጠራጠር ነበር። ናባል በድንጋፄ ሞተ ሲባል ከታሪክ እየሰማሁ እንዴት ድንጋፄ ይገላል በማለት የነበረኝ ጥርጣሪ ለካስ እውነት ኑሯል አሰኝኝ። ነፍሴ ግን ጠንካራ ኑራ በመንፈስ ኃይል መኖሯን ካስታወቀች በኋላ አብረን እንጨነቅ ጀመር።

በዚህ መካከል ፲፱፻፴ ዓ.ም መስከረም ፳፭ ቀን በሕልሜ በአዲስ አበባ ደርበ ሰላም መድኃኔ ዓለም ቤተ ክርስቲያን ተገኝቼ በጸሎት ላይ ያለሁ ከቶውንም ቅዳሴ የማስቀድስ ይመስለኛል።

ዲያቆኑ በኅዘን ዜማ

እስመ በእንቲአሁ ይቀትሉን ኩሎ አሟረ

ወኮነ ከመ አባግዕ ዘይጠብሑ

ንቃሕ እግዚአ ለምንት ትነውም

ብሎ በሰበክ ጊዜ የምሥጢሩ አሳዛኝነትና የዜማው ስርቅ ርቅታ ሰውነቴን ሰበቀው። ቄሱ ወንጌሉ ብሎ ወጥቶ ከሉቃስ ወንጌል ከሁሉም አስቀድሞ ይዘው ይወስዷቸዋል። ብሎ ከዚህ አያይዞ በምዕመናን ላይ ከአሕዛብ የሚደረገውን የመከራ ብዛትና የስቃይ ጽናት ማህዘኒ በሆነ ቃል በሰማ ጊዜ ስሜቱ የጋለ ወስፌ ሆኖ ልቤን አንቸከቸከው። ምዕመናንም ሁሉ በዕንባ ሲዋኙ አየኋቸው።

እኔም ይህን ሁሉ አልሜ እንደ ገና ከሕልሜ ተመልሼ በእውኔ ሁኔ ስተክዝ፤ ወሬ ነጋሪው ገና ዜና መዓቱን ቀጠለ። ፋሽስቶች እንደ ሶምሶን ቀበሮዎች እሳታቸውን በጅራታቸው አስተሳስረው በያገሩ ገቡበት። እንደ ኤልሳዕ ጅቦች በየመንደሩ ተራጩበት። ከዚህም በቀር የዓመቱን አገራገሪ የመከራውን አቸገውዳገው፤ ምን ብዬ ላዋይህ። ዋ በየካቲት ፲፪ ቀን የሆነውማ ምን ተብሎ መርዶው ይቀርባል። ብሎ በነገረኝ ጊዜ በዚህ የተነሣ አገሬን ኢትዮጵያን እወቅስ ጀመር። በፊት ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ሲነግሡና ያን ያህል የደስታ ጎርፍ ሲጎርፍ በዚያው ተገኝቼ ሳልካፈልና ሳልሳተፍ ቀረሁ። ምንም ከዚህ ካለሁበት ድረስ ደስታው ቢመጣልኝ በአካለ ሕሊና እንጂ በአካለ ሥጋ ከዚያ ባለመገኘቴ ዕድሌን አምቼው ነበር።

አሁን ደግሞ ከሀገሬ መከራ ሳልሳተፍ ልቀር ነውን እያልሁ ስትከነከንና ስግመነሙን፤ ከዚህ በታች ያለው ወሬ እግር በእግር መጣ። ተሰርቆ ከሕግ አፈትልኮ በተነሣው በፋሽስት ላይ ሰይጣን ነጋሪቱን ጫነ። ፋሽስታዊዊቱ ኢጣሊያ አስረሽ ምቸው አለች። የኢትዮጵያ ወንዝ ሁሉ ደም ይሆን ዘንድ በሊጋባዎቹ በነግራዚያኒ ቃል አዋጅ አናገረ።

በዚህ ምክንያት የሰው ደም በከንቱ እንዳይፈስ ወደፊተና አታግባን ተብሎ ምንም ቢጸለይ ወደ ፊተና መግባት ስላልቀረ፤ ጀግናው የኢትዮጵያ ሕዝብ የፈተናውን አወጣጥና አገባብ ደኅና አድርጎ ተማረ።

ወቦ ነጂ ጓዝ ሸካፊ ሆኖ የመጣውን የፋሽስትን ከተቲ ካቲ ካቲውን ቢሰብረውና ማጅራቱን ቢለው የበላውን ተፋው የጨበጠውን ጣለው።

ፋሽስት የኢትዮጵያን የልምላሜ ማማር አይቶ ቢዳብሳት የአንኮበር ቅጠል ሆነችበት። ለበለበችው። አንገበገበችው አንሰፈሰፈችው። አቃጠለችው። ዋይ ዋይ አሰኘችው። እያደርም መርዝ ሆኖ የማይሸር ቍስል ጣለችበት ሲል ወሬ ነጋሪው አጫወተኝ።

መቼም በባዕድ አገር ሁኖ ዋና ትምህርት የሚገኘው ከክፍል ወደ ክፍል በመዞርና የሚታየውን ነገር በማየት ነው።

ከዕለታት አንድ ቀን ወደ አንድ ትምህርት ቤት ሔጄ በየክፍሎቹ እየተመላለስሁ የትምህርቱን አያያዝ ስመለከት የጂኦግራፊ ትምህርት ከሚሰጥበት ክፍል ደረስሁ። በዚህም ጊዜ እንደ አጋጣሚ አንዱ አስተማሪ የኢትዮጵያ ሥዕል ያለበትን ካርታ ዘርግቶ «ይህኛ ኢትዮጵያ ናት። ዱሮ ነፃ መንግሥት ነበረች ዛሬ ግን የፋሽስት ይዘታ ሁናለ» ብሎ ሲተርክ በሰማሁት ጊዜ አእምሮዬ ሰከረ ናላዬ ዞረ። ዘልዬ ጉሮሮውን ላንቀው ወደድሁ። ሁሉንም ትቼው ስካሩ አዙሮ ጣለኝ። ከዚያም ተነሥቼ እንደ አሞራ በርሬ ወደ መኖሪያዬ ሥፍራ ሔጄ ሳብድ ስጠኸኝ ከምን ወይም ከማን አፍ እንደ ወጣ የማይታወቅ የሙዚቃ ድምፅ የሚከተለውን መዝሙር ይቃኝልኝ ጀመር።

አወይ አደፋፈር ይሉኝታ ማጣት

የጠቅልን አገር የፋሽስት አሏት።

ይህን ታሪክ ብሎ ደፍሮ የሚያስተምር

ተማሪ ነው እንጂ አይባልም መምህር።

የሚል በቀጭን ፋጮች በተስረቀረቀ ድምፅ የሚዘምር ረቂቅ የሆነ ልብ የሚመስጥ ቃል ካለሁበት ቤት ከጣራው ላይ ተሰማኝና ቀና ብዬ ሳዳምጥ።

ክንዴ የወንዜ ልጅ የሀገሬ ሽታ

ካንተ ጋራ እንዳንተ እኔም ልንገላታ።

አይዘህ ያገሬ ልጅ አትዘን ወንድሜ

በደጎና ከቆየህ ከዘገየህ በድሜ

አሁን ታየዋለህ የዚህን ፍጻሜ።

ጥንቱን ከፈጣሪ ሲፈጠር ይህ ዓለም

ግዛቱ በወሰን ሰው በደም ቀለም።

ደግሞ ነፃነቱ በሰንደቅ ዓላማ መንግሥት ሲቋቋም

ተለይቶ ነበር ገደብ ሆኖ ሰላም።

ሰላም ገደብ ሆኖ ሁሉን ባያቆም

ይጻጻፍ ጀመረ ባለደም በደም

እግዜር የተጣለው ግፈኛው ፋሽስት

የመጣ ቢመጣ ቢሆን ጦርነት

የሚጋፋኝ የለም ደረት ለደረት

እያለ ተመካ ደነፋ ፈከረ

ዓለም በጄ ብሎ አዋጅ አናገረ

ይህን ባደረገ ከጥቂት ቀን በኋላ

የኰራበት ጊዜው ያልፋል እንደ ጥላ

አለና የሙዚቃውን ቅኝት ዝግ ባለ በዜማ ድርስ አቆመው።

አሥራ ሁለተኛ ክፍል።

ስለ አበርካች ብርታት።

ምንም ዋናው ከተማ በኢጣልያን ቢወረር ከኢትዮጵያ አብዛኛው አገር በአርበኞች እጅ በደሽ ተይዞ ነበር። ስለዚህ በኃይል ቢያቅተው በዕርቅ አባባለ። ነገር ግን ተንኮሉ ታወቀበት። ከወጥመድ ለመግባት የፈቀደ የለም።

የኢትዮጵያን ነፃነት ገፉት አልወደቀም። ገደሉት አልሞተም የሚል ጥርዥ ብርዥ ያለ ኅዘን ከፍሥሐ ያለበት ነገር ሰማሁ።

ከቶውንም

ያም ወርዶ ያም ወርዶ ዲቡን ነቀነቀው

ጌብዝን ደስ አለው ፈረን ግን ጨነቀው

ሰማይ ቢንቀጠቀጥ ምድር ብትሆን ቁና

አገር እንደ ዋዛ መች ይለቀቅና

ጠላት በብረት ኃይል ቢመጣ አሰፍስፎ

ዳዊትን ሆነና የጠቅል ለፎ

ጌልያድን ጣለው ድንጋይ አወንጭፎ

ይገርማል ይደንቃል እጅግ ወገቡን ጠግኗል

ገበሬው መለሰው በድግር በምቡን

ነጭ ለባሹ ጣለው ብረት ለበሱን

ጀግና የጨበጠው ዕርፍም ሆነ ዱላ

ሰባብሮ ይጥላል የአገኘውን ሁላ

አልተገኘም እንጂ ያሸናፊነት ክብር

በጣም በዝቶ ነበር የፋሽስቶች በትር

ሠራዊት ቢበዛ መሣሪያ ቢጎጋጋ

ከፈጣሪ ጋራ የለም የሚዋጋ

የሚል የአርበኞቻችን ቀረርቶ ሲአስተጋባ በኤውሮፓ ሰማይ ይሰማ ጀመር። ዋ አገሬ ካንቺ ብሆን ነበር እንጂ አሳቤን ብቻ ብልክልሽና የጀግንነትሽን ድምፅ ብቻ ብሰማው ምን እርዳታ ይሆንልሻል ዋጽ። አለኝታዬ ዙሮ መግቢያዬ አንቺማ ከጠላት እጅ ወድቀሽ ለኢትዮጵያውያን ምን ሕይወት አላቸው። እህህ ያንቺ ነገር ብርድ ብርድ አለኝ። አንሰፈሰፈኝ አተኮሰኝ። በሽታ ሆነብኝ። እስከመቼውም ድረስ ጸጸቴ አይወጣልኝም እያልሁ ይህን በመሰለ ጭንቅ ተያዝሁ።

ከዚህ ላይ ደግሞ ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ስለ ሕዝባቸውና ስለ ሀገራቸው ወደ ውጭ አገር ሔዱ ማለትን በሰማሁ ጊዜ በገና ምት ዐውቅ ነበርና ከዚህ በታች ያሉትን መዝሙሮች በበገና አንጐራጐር ጀመር።

ተዘክሮ እግዚአ ለዳዊት (ለኃይለ ሥላሴ) ወለኩሉ የውሃቱ።

ዘከመ መሐለ ለእግዚአብሔር ወበፅዓ ለአምላክ ያዕቆብ።

ከመ ኢይበውእ ውስተ ጻላሎተ ቤትየ፤

ወከመ ኢየዓርግ ውስተ አራተ ምስካብየ፤

ወከመ ኢይሁቦን ንዋመ ለአዕይንትየ፤

ወኢድቃሰ ለቀራንብትየ፤

ወኢዕረፍተ ለመላትሕየ፤

እስከ እረክብ መካኖ ለእግዚአብሔር፤

ወማኅደሮ ለአምላክ ያዕቆብ፤

እስከ ማዕዘኑ ትረስአኒ ለግሙራ፤

እስከ ማዕዘኑ ይትዔበዩ ጸላዕትዎ ላዕሌዎ።

ንሣእ ወልታ ወኩናት ወተንሥእ ውስተ ረዲኦትዎ እያልሁ ንጉሡ ዳዊት መጥቶ ፒያኖውን በኃዘን ቃና እየመታልኝ ሳንጌራጉር ጴጥሮስ መጣና ይህን የምትለውን አላውቀውም በል እያለ ሲፈታተነኝ ዶሮ ጮኸ። ወዲያው ጳውሎስ ከተፍ አለና የኃይለ ሥላሴን ፍቅሩን ማን ያስተወናል። ሞትም ገደልም ቢሆን ሊያስተወን አይችልም እያለ የኢትዮጵያን ሕዝብ መዝሙር።

ብርቱ ናቸውና ተራሮችሽ፤

አትፈሪም ከጠላቶችሽ።

ድል አድራጊው ንጉሣችን፤

ይኑርልን ለክብራችን።

ሲል ለቆ ቢተወው አእምሮዎ ተመሰጠና ከጳውሎስ ጋር ተያይዜ «እንሰደዳለን። ነገር ግን አንጣልም። እንወድቃለን ነገር ግን አንጠፋም።» እያልሁ ሙሾ ሳሟሽ ዳዊት ቀረብ አለና ምን ያስጨንቅሃል። «ኢትዮጵያ እጆቿን ወደ እግዚአብሔር ትዘረጋለች» ብዬ የተናገርሁት ትንቢት እንዲያው በከንቱ ነውን በእነዚህ በተዘረጉት እጆቿ የድል ዘውድ ተቀብላ ጠላቷን ከመሬት ስተመታው ለማየት እንደምትችል እርግጠኛ ነኝ።

ከዚህም በቀር ወጸላዕቱሂ ሐመደ ይቀምሱ ያልሁት በከንቱ መሰለህ። በአፌ የተናገረበት እግዚአብሔር ነው እንጂ እኔ አይደለሁም። የእግዚአብሔርን ቃል የሚጠራጠረው ማነው።

የቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴና የኢትዮጵያ ጠላቶች አመድ ይቅማሉ። አፈር ይሆናሉ። ይህም እንዲሆን ቃል ለምድር ለሰማይ ብሎ ቃል ገብቶልኝ ሔደ።

ጴጥሮስም፤ የዶሮውን ጮኸት ሰማሁና አላውቀውም በል ስለ አለኝ ቃል፤ አዘነ ተጸጸተ። ከዚህ በኋላ ኤርምያስ መጣና አገጩን ከጉልበቱ ላይ ጣል አድርጎ ቁጭ አለ። ምን ወሬ ይዘልኝ መጥቶ ይሆን እያልሁ

ዓይን ዓይኑን ስመለከት እዩዬዬ ዋዬ ዋይ ዋዬ እያለ ለቅሶውን ያንባርቀው ዕንባውን ይዘረግፈው ጀመር።
እኔም ነገሩ ገባኝና ተነሥቼ ጩኸቴን አቀለጥሁት።

ከዚህም በኋላ የሆነው የሁለታችን ለቅሶ ምን ተነግሮ። ዓይናችን እስኪፈርጥ፤ ስንላቀስ የቀሩት
እንደ ጉድ ይመለከቱን ጀመር። ወዲያው ሁሉም ተለይተውኝ ስለ ሔዱ እህና እኔ ቀረን። ከዚህ በኋላ
ራሳችን፤ ከአንድ ሆቴል ገብቼ፤ ምግብ ቀርቦልኝ ስጋበዝ አሳቤ እንቅልፍ ሆነና ያንጎላጀኝ ጀመር።

አሥራ ሦስተኛ ክፍል

ጸሎተ ንዋም

በተኛሁበት እንደ ዶሮ ቅንቅልፍ ብንን ሸለብ ሲያደገርገኝ በዚህ ጊዜ ምን አልባት እንቅልፌ ቢለቀኝ
አልሁና።

ማርያም ድንግል እመ ረከብኩኪ፤

ኅዘነ ልብዩ እነግረኪ፤

በገዳምኑ ወበዓታት ኅበ ኅሠሥኩኪ፤

እግዝእትዩ ማርያም እዴውዕ ስመኪ።

ቀዊምዩ ኅበ ሀሎኩ አስተርእይኒ ገጸኪ

ወኅበ ስእለትዩ ካዕበ ጽልዊ እዝነኪ።

ብዬ አንጎራጎርሁና ከዚህ አያይዜ ደግሞ፤

በእንተ ፍቅረ አብ ወወልድ ወመንፈስ ቅዱስ ኬንያ፤

እስእለኪ ማርያም በሃሌ ሉያ፤

ኅዘና ስምዒ ውብካያ

ለሀገሪትነ ኢትዮጵያ።

እያልሁ በጎዛን ዜና፤ ጸሎተ ንዋም ካደረስሁና፤ ካስታኩትሁ በኋላ ባልጋዬ ላይ ግድም አልሁ። ለካስ ሰምታኝ ኖሮ አንዲት የጠጠር ወሀ የመሰለች ቊንጅናዋ ከሁሉ በላይ የሆነች መልክ መልካም ወይዘሮ አክናፏን ዘርግታ መጥፋጃቸውን አወራርዳ አጥፍታ ዓይነ ርግቧን ገልጣ፤ ወገቧን በቀሽመሪ ታጥቃ መጥታ በመኝታዬ አጠገብ ቁጭ ብላ የአልማዝ አለንጋ የመሳሰሉትን ሁሉቴን የቀኝ እጅዋን ጥቶች በቀኝ ጉንጫ ላይ ደገፍ አድርጋ ትመለከተኝ ጀመር። እኔም በእንቅልፍ ልቤ ባያት የዓይኗ ጨረር ገረፈኝ። የውበቷም ጽርየት አጥበረበረኝ። ቢቸግረኝ ዓይኔን አሸው ጀመር። እሱዋ ግን አተኩራ እኔኑ እኔኑ በመመልከቷ ሆዴን ባር ባር አለው ስፈራ ስቸር በጌንደርኛው ንግግሬ እረገና። ምን የሆነች ሴት ናት። እንዲህ አድርጋ የምትመለከተኝ። ሰውም አይታ አታውቅምን እያልሁ ሳሰለስል ምን ሰው ነህ። ምን የሆነህ ፍጥረት ነህ። ከዚህ ከሰው አገር ሆቴል ገብተህ (የምታንጉላጅ ብላ ወዲያው ዋ አንተው የኔ ከናካቴው ነህን እኔን ያከናውተኝ። እናት እንደ ሌለውና ሰብሳቢ እንዳጣ ሁሉ የሚያነጋግር አጥተህ ብቻህን ክልትው ብለሃል እያለች በሕልሜ ስትነጋገረኝ አንድ ጥቁር ኪታ (ሸሚዝ) ያጠለቀ ጠርብ የሚያህል እንቶ ፈንቶ ውዲላ መጥቶ በብረት መንዶ በተዋደደ መጥረቢያ አንገቷን ብሎ ለመጣል ሲሰነዝር የለበሰችውን መጥፋጃቸውን ጥቅልል አድርጋ አጅምልሙላ ተቀብላ ማጅራቴን ጠምዝዛ ስትጣጣርና በትር ያሚያቀብላት ስትፈልግ አፈትልኮም በመጥረቢያው እንዳይመታት የሰው ያለህ እያለች ስትጮህ ለጊዜው የሚደርስላት አጥታ ስትጨነቅ ከልጆቿ አንዱ ቁርጠኛው ልጅዋ በጀግንነትና በቆራጥነት ሰይፉን መዝዞ ደርሶ ከመጥረቢያው ስለት ፊት ተደቅኖ በሰይፍ ያወራርደው ጀመር።

በዚህ መካከል ፋሽስታዊ ኢጣሊያ ትመስለኛለች ምጣዷ ተሰብሮ የምትጋግርበት አጥታ የአበካችውን አቀጣጥና ጠጥታ ተቅማጥ ይዞ ሲነዳት በመጨረሻው እንደ ሲሣራ ጌባቸው ክፍቸር ብላ ያለ ክብር ሙታ ስትቀበር ያች ከላይ ታነጋግረኝ የነበረችው ወይዘሮ አይታ ራሷን ተሠርታ ሎቲዋን በጀሮዋ አድርጋ ሴሪቴዋን በጌፈሬዋ ዙሪያ አክሊል ሠርታ

ዕልል በይ ጉሜ

ዕልል በይ ጉሜ

ጉሮ ወሸባዬ ጉሮ ወሸባዬ

እንዲያ እንዲያ ሲል ነው ጉዳዩ።

ከገደሉም አይቀር ይገድሏል ፋሽስት

ጨካኝ አረመኔ የሌለው ምሕረት።

ገዳይ ገዳይ ገዳይ ገዳይ

ሰው ላገሩ አይሞትም ወይ።

ገዳይ ገዳይ፤ ላገሩ የሞተ፤ ገዳይ ገዳይ፤ ላገሩ የሠራ

ገዳይ ገዳይ፤ ዘላለም ይኖራል ገዳይ ገዳይ ስሙ እንደ ተጠራ።

እያለች እየተንጐራደደች የግዳይ ዘፈን ስትዘፍን እኔም ለመፎከር ሲዳዳኝ ብንን ብዬ ተነሥቼ እገረም ጀመር።

ከዚህ ራዕይ የተነሣ ሰውነቴን ላብ ላብ አለው። አለቀስሁ። ዕንባዬ ፈሰሰ መሐረሜ ራሱ። በመላው ሕሊናዬ ጤሰ። ምን ታመጣብኝ ይሆን በማለት ከንፈሬ ተላወሰ። ዋ ተምሬ ወደ ሀገሬ ሳልመለስ እሞት ይሆን እያልሁ ስለራሴ እጨነቅ ጀመር። አገሬንማ ምን አስቤ። ከቶውንም ዋ እያልሁ ከዚህ በታች ያለው እንጉርጉሮ አንጐራጐር ጀመር።

ተማሪ በሞተ ባ፲፭ ዓመቱ

ተምሮ ይመጣል ትላለች እናቱ።

የተባለው ሊደርስብኝ ይሆን ወይስ ጐጃሜይቱ ልጅዋ ወደ ቤገምድር ሔዶ በእሳት ተቃጥሎ ስለ ሞተባት

ይማርልኝ ብዬ ቤገምድር ሰድጄ

ቀለም ገባው አሉ እሳት ሆነ ልጄ።

እንዳለችው ሁሉ ከዚህ ከባድ ሀገር እማራለሁ ብዬ መጥቼ ምናልባት አገር ቢሸበር የጦርነት ቃጠሎ ቢነሣ ተቃጥዬ መቅረቴ አይደለምን እያልሁ እትከነከን ጀመር።

ይልቁንም በአገሬ አንድ መከራ አይምጣ እንጂ እኔስ እንደ ሆንሁ ልሁን እያልሁ ከራሴም ይልቅ ለሀገሬ እጩነት ጀመር።

ሀገሬ፤ ዙሮ፤ መግቢያዬ አለኝታዬ ባፈርሽ ተቀብሬ ሰርዶ በበቀለብኝ ምነው። ከፈኔ በአንቺ አፈር ላይ በበቀለው ሰሌን በሆነልኝ በማን ዕድል። ዋ ምን ፈቀረኝ። ስለ ሀገሩ በሀገሩ የሞተ እያልሁ ስትከነከን ያው የኀዘን ተካፋዬ ዳዊት መጣና

በእግዚአብሔር አምኛለሁ

ሰውነቴን ምን ትሏታለችሁ።

እንደ ፆፍ በየተራራው እዘራለሁ

አምላኬ አምላኬ እየኝ ለምን ትተወኛለህ

ወደ ሞት ጥላ መካከል ብሔድ አልፈራም

አንተ ከኔ ጋር ነህና።

በትርህና መንዶህ እነሱ ገሠፁኝ

በዘመኔ ሁሉ ምሕረትህ ይከተለኝ።

ክበር ተመስገን አምላኬ

ላንተ እሰግዳለሁ ተንበርክኬ

ፈጥነህ ስማኝ አምላኬ።

ሁለቱም እጄ ለጸሎት

ተዘርግቱአል ወዳንተ።

እያለና ይህን የመሰለውን እየዘመረ እኔም

አገሬን አድን ከወራሪ

አንተ ነህና መሐሪ።

እያልሁ እየዘመርሁና እጽናና ዘንድ ዳዊት መክሮኝ ዘወር አለ። በዚሁም ስጽናና ጎዘኔም ሳይለቀኝ ደስታውም ሳይርቀኝ እንደ አዳም በዕንቅልፍና በንቃት መካከል ሳለሁ አንድ፤ ስሙን የማለውቀው መደንግፅ የሆነ ሰው በአምባላይ ፈረስ ተቀምጦ መጥቶ፤ የጌኔን አጥንት ነቀለው። መዝናኛው። ቀና ብል ጊዮርጊስ ነው መሰለኝ። ምን አመጣህ ብለው፤ የወገኖችህ አጥንት በዚያ ሲከሰከስ ያንተም በዚህ ይድረስ ብዬ ነዋ።

ጎዘንን የሚያውቀው ጎዘንን የቀመሰ ስለሆነ፤ መከራን ከቀመሱ አንዱ እኔ ላዋይህ መጥቻለሁ። ዛሬ በወገንህ የደረሰውን መከራ፤ እኔ ሰባት ዓመት እንደ ተቀበልሁት መከራ አይተህ ማየት ነው። የወገንህ ገድል ከገድሌ ጋር አንድ ሆኖ ሲነበብ ይኖራል። እንዴት ሰው ሆኖ በሰው ላይ ይህን ያህል ግፍ ይውላል።

ቢሆንም ተስፋ አትቁረጥ። እኔ ከብዙ መከራየ በኋላ ያገኘሁትን ብዙ ክብር መመርመር አስተማሪ ይሁንህ። አገርህ ሙታም አትሞትም።

ወድቃም አትቀር እያለ ሲያጽናናኝ፤ የጊዮርጊስ አፍ አፍ ስመለከት አቤል ቃለ ደሙን በሙዚቃ ቀርጾ የሙዚቃን ንፍ በተስረቀረቀ በጎዘን ቅኝት እየገረፈ መጥቶ፤ በፊቴ፤ ቀጥ ብሎ ቁሞ ረቂቅ የሆነ የጎዘን ምት በመዝሙር ባሰማኝ ጊዜ ዕንባዬ ካይኔ ይዝረከረክ ጀመር። ልቤ ተመሰጠና ሳይታወቀኝ ሔጄ ከሙዚቃው አፍ ላይ ተለግቼ ሳለቅስ በግድ አለቀቀኝና፤ አይዘህ ይህን ጥልቅ የሆነ የጎዘን ምት በሰማህበት ጆሮህ በጣም ደስ የሚያሰኝ መዝሙር ፍጥረት ትሰማበታለህ አለና ቃየል ሳይመጣብኝ ቶሎ ልሒድ ብሎ ሔደ።

እኔም ወየው ጉድ። ወደዚህ አገር የመጣሁት እማራለሁ ብዬ ነበር እንጂ፤ እንደዚህ ያለ ነገር መቼ አምሮኝ መጣሁ፤ እያልሁ ስተከካዝ፤ የዘካርያስ ልጅ ዮሐንስ ከትከሻው በላይ ባዶ ሁኖ ራሱን በፃሕል አድርጎ መጥቶ በፊቴ ይለገታል። እኔም እሱን በማየት ቅጡ ጠፋኝ። እሱም የመጣበትን እንዳይነግረኝ፤ አፍ የለውም። ለካስ አፉ ያለው ከራሱ ጋር ኑሯል። ራሱ በፃህሉ ላይ እንዳለ ይኸውልህ፤ በሀገርህ፤ የወንድሞችህ ራስ እንደዚህ እንደኔ ከአካሉ በግፍ እየተቆረጠ ወድቋል እያለ ሲነግረኝ እኔም ከድንጋዬ የተነሣ የወንድሞችህ ራስ ሲል ስለ ሰማሁት ቃል ይወንድምኑህ? ያለ መሰለኝና ራሴን ይዜ እጮህ ጀመር።

ወዲያው እሱው ነገሩን ቀጠል አድርጎ፤

አንገትም ቢቆረጥ ዓይንም ቢፈርጥ

ትንሣኤ አለና ተስፋ አትቁረጥ።

ብሎኝ ከፊቴ ተሰወረ። ይህን ሳሰላስል ያዕቆብ የልጁን የዮሴፍን የደም ሽማ እንደ ፎጣ ባንገቱ ላይ አስሮ ሲመጣ አይቼ ይህም የሚመጣው የኔው ጉድ ነው እያልኩ ስጩነቅ ከ፲፬ሺህ በላይ የሚሆኑ የገሊላ ሕፃናት ትኩስ ደማቸውን እያንጠባጠቡና በደም ጫማ እየዳሁ መጥተው ከበቡኝ። ራሄልም መጥታ ትጮህ ታገር፤ ጀመር። ከዚህ በኋላ እኔም ድምፄ እስኪዘጋ ዓይኔ እስኪፈርጥ፤ ስናለቅስና ስንጫጫህ አንድ ነጭ ረግብ የመሰለ ከወደፊቱ የመልአክ ቅርጽ ያለው ባለ ክንፍ መላክተኛ መጥቶ ጫኸታችሁ በዕዝነ ፈጣሪ ደርሷል አንድ ቃል ብቻ አሰምቶ እልም አለ። ከኀዘኔ ብንን ብል ሁሉም ጥለውኝ ሒደዋል። ወደ አእምሮዬ ተመልሼ ብመለከት ያው እህህ የተባለው አነጋጋሪዬ በጐኔ ተሸጧል።

ወደሱ ዘወር ብዬ እህህን እስኪ በል አነጋግረኝ እያልሁ እሱን ሥራዬ ብዬ ያዝሁ። በሀገሬ ብሆን ከቶውንም ከመከራው መካከል ብገኝ ከዚህ የበለጠ ምን ይመጣብኝ ኑሯል። በኀዘን ጦር መወጋትና በጥይት መመታት ምን ልዩነት አለው ደሜ ባይፈስ ይኸው እንባዬ ይንዝቀዝቃል። ደምና ዕንባ ያለ አንዳች ምክንያት እንዲያው በከንቱ አይፈስም። ሰውነቴ በእሳት ኀዘን ተቃጠለ። በኀዘን ንፍር ውሀ ተቀቀለ፤ አንጀቴ ተበጣጠሰ። ልቤ ነበዘ። አእምሮዬ ናወዘ ዓይኔ ቦዘ።

የቆለ ወፍ ባሏ ሞቶባት በኀዘን ተጨብጦ ክንፎቿን ማራገብ አቅቷት፤ በጽኑ ድካም ላይ ሳለች ሌሎቹ ኀዘን ያልነካቸው ተነሺና ወዲያ ወዲህ ብረረ ቢሏት።

ኀዘን ክንፌን ሰበረው

በምን ክንፌ ልብረረው።

አለች ይባላል። ይህም የወደፊቱ የኀዘን ቅኔ ልዩ የኀዘን ዜማ ስላለው፤ የዜማ መምህራን የድጓ ምልክት አድርገውታል። ስለዚህ እኔም ሰውነቴ በኀዘን ስለተቃጠለ መንቀሳቀስ እስኪያቅተኝ ድረስ፤ ሬሳም የምሆንበት ጊዜ ነበር። እንደዚህ ያለ ከሕይወት በማይቆጠር ኑሮ ላይ ሳለሁ፤ ኢዮብ በመከራ ተቆራምዶ፤ ፊቱን አጫማዶ፤ ውንክር ውንክር እያለ ሲመጣ፤ ገና በሩቅ አይቼ፤ ደግሞ አንተ ከየት ነው የመጣኸው። ደግሞስ ይህን ያህል አጥንትህ የወጣው ምን ሁኔታ። ብለው እኔስ ሁኔ ወጥቶልኛል፤ ገና ኋላ አንተ ነህ።

ዳሩ ግን አንተ ምን ሁነሃል። ሸረረ ብለሃል። ውዲቱ ለምለሟ አገርህ ግን ከመከራ ወድቃለች ብሎ የኔኑ መከራ ከኔ የራቀ አስመስሎ አጋድሞ ቢነግረኝ፤ ከፋኝ። እንደ ገላው ገላዬ ፈረሰ አካሌ ተቆራረሰ። ወዲያው ሰማህ ኢዮብ፤ አንተ እንኳ ያንድ ያንተ አካል ብቻ ቢፈርስ ታላቅ ጎዘን ደረሰብህ። የሀያ ሚሊዮን ኢትዮጵያውያን ገላ ሲቆስልና ንብረቱን ሲፈርስ፤ ለምን እንዲህ ያለ ነገር ካፍህ ይወጣል። እኔ ምንም አይደለሁ። ሕይወቴም ጤናዬም ዓለሜም ክብሬም ባጭሩ ነፍሴ፤ ነፍሴ፤ ነፍሴ አገሬ ስለሆነች፤ ያለርሷ ነፍሴ የሌለው በድን ነኝ መሪረ ቃል ተናገርሁት።

እሱ ግን አስትዋይ ኑሮ ትንቢታዊ ቃል እየጠቀሰ

እስከዚያው ድረስ አንተ ንህና ሁን

እንደ ነበረ ይሆናል አሁን።

ተብሎ እንደ ተነገረው፤ ሁሉም ነገር እንደ ቀድሞ መሆኑ አይቀርም።

እናትህ ኢትዮጵያ፤ እስከዚያው ድረስ ትፈተናለች እንጂ መሞት የለባትም። ይህ እስኪሆን መጥኔውን ይስጥህ።

እናትህ ከዚያው ከቁርጠኛ ልጅዋ በቀር ለጊዜው ከትከሻዋ ጠጋ ብሎ መስቀሏን ያሸካክማትና ያገዛት አንድም እንኳን ስምዖን አልተገኘም። ጥንቱንም ሲፈጠር ሰው የጠላው ፋሽስት እያነጠነጠና እያዘጠዘጠ፤ ሀገሪቱን በብረትና በመርዝ ኃይል እያወደመ ወረራ ጀመረ።

በሁለት ወገን ስለት ካለው ከስለታም ሰይፍ ይልቅ የተሳለ በሆነ ፖለቲካ እያታለለና እየወሸከተ ልቅሶና የጥርስ ማፋጨት ወዳለበት ወስዶ ለማሳቃየት የሚያደርገው ስብከት «ጦር ከፈታው ወሬ የፈታው ይበልጣል» እንደ ተባለው ለማድረግ ተስፋፍቷል።

እንግዲህ ስንቱ ይነገር። ስንቱ ይወራጽ። እያለ ወሬ ከወሬ ሲንጎደጎድ፤ አእምሮዬ ተሠወረ። ልቡናየ ታወረ። በሀገሬ ሳለሁ የዚህኑ የግፈኛ ታሪክ እያነሣን ካንድ ባልንጀራዋ ጋር እንደ ናትናኤል፤ ከበለስ ሥር ቁጭ ብለን የተጨዋወትነው ታወሰኝና፤ እሱን እሱን ሳሰላስል መንፈስ ገና ውጭ አገር ሳይጠራህ ከበለስ በታስ ተቀምጦህ አይቼህ ነበር የምትል ወሬ ነገሪት (ኢትዮጵያን (ቱመስለኛለች) መጣችና ከፊቱ ድቅን አለች ዋ የኔ እናት ነሽን ብዬ ከናፍቆቴ የተነሣ ከእግሯ በታች ወድቄ እግሮቿን ስላለም፤ ከበለስ በታች አየሁህ ስላልሁህ

አመንህን ገና ከዚህ የበለጠ ደስታ ታያለህ ብላ ትንቢት ስትጀምርልኝ ወሬ የተጫነ የነፋስ ፈረሰኛ መጣና ጫነቱን ያራግፈው ጀመር።

ከሞት የተረፈና ከአሳዳጅ ያመለጠ ተስፋዩ አንተን ስጦኝ የሚባለው ባልንጀራዬ ከዘመዶቼ ደብዳቤ ይዞ በየብስና በባሕር የደረሰበትን ልዩ መንገድ አቋርጦ ፈተናውን ድል ነሥቶ፤ ካለሁበት ከተፍ አለ ደረሰ። ከሰማይ የወረደ መሰለኝ። ደነገጥሁ ደንገጠ። መሳሳማችን ቀርቶ አንገት ላንገት ተያይዘን ተላቀስን። ካንድ ሰዓት በኋላ ሳምሁት ሳመኝ። ጠየቅሁት ጠየቀኝ።

ደብዳቤውን ከኪሱ አውጥቶ ያውልህ አለኝና ገልጬ ባየው በውስጡ ያለበት የመርዶ ቃል አንጀት ይበላል። ልቦና ይከፋፍላል። እንደ ፍላጻ ውስጥ አንጀት ይወጋል። ለማንበብም ስሞክረው የስሜቱ ሹል ጦር ትክል ብሎ ሰውነቴን ሽነቆረው። እምሽክ አድርጎ እንደ ሰይፍ አረደኝ። ሽነተፈኝ።

ኢትዮጵያ እንደ ኢዮብ በትር ተመታች ለማለት ገና ኢዮ ብሎ ብን ሳይጨርሰው ሰውነቴ በድንጋጤ ፈርሶ ያንቀጠቅጠኝ፤ ያንጠረጥረኝ ጀመር። ከእንቅጥቃጤያም የተነሣ ጥርስና ጥርሴ እየተፋጨና እየተከሳከሰ በሽታ ሆነብኝ። ምንአልባት ይህ ነገር ወባ ሳይሆን አይቀርም በማለት እንደ አገራ ልማድ፤ ማን ደጋን በጫነብኝ እያልሁ እመኝ ጀመር። ወሀም ቢሰጡኝ ብርጭቆው በእጄ ላይ እየዘፈነ ወሀው በላየ ፈሰሰ።

እህልም ቆርሼ ወጥ አጥቅሼ እጐርሳለሁ ስል እጄ አፌን ትቶ ጉንጩን እየለቀለቀው ተቸገርሁ። ንግግርም ስሞክር አፌ ይተሣሠር ጀመር።

ደብዳቤው ግን ማን ፈርቶ። ለማን አዝኖ ለማን አስቦ። መርዶውን ቀጠለ። ኢትዮጵያ እንደ ሠለስቱ ደቂቅ በእሳት ጉድጓድ ተጣለች። ባጭሩም እንደ ፈጣሪ እንደ ኢየሱስ ክርስቶስ ተወገረች። ተሰቀለች። ታሠረች። ተቸነከረች። ተጸፋች። ተገረፈች። መስቀሏን አሸከመው ጐተቷት። አሁንም ያለችው በቀራንዮ ሜዳ ነው።

ፋሽስቶች ብቻቱ ለ፳ ዓመት ማገዶ የሚበቃ ጨፈቃ የሚያህል የጦር መሣሪያ ይዘው መጥተው መከራ አመጡባት።

ሕዝባችን ታረደ። ከተማችን ነደደ። ከሞት የተረፈው ወገናችን ተሰደደ። ኢጣሊያ እንደ አረሆይቱ እንደ ሄሮድያዳ ልጅ ሆና በሄሮድሶቿ ፊት ዘፍና እንደ ዮሐንስ የኢትዮጵያውያንን አንገት በሰይፍ

አስቀረጠች። እልዛቤልን ሆኖ እንደናቡቴ ባለርስቱን በገዛ ርስቱ በግፍ አስገደገለች «የአሕዛብ ዘመን እስኪጠፋ ድረስ ኢየሩሳሌም ትረገጣለች» የተባለው በኢትዮጵያዊት ኢየሩሳሌም ደረሰ።

ከሥቃዩ ነዲድነት የተነሣ ጣቱን ወይም መሐረሙን በወሀ ነክሮ ምላሱን እንዲያበርድለት ተስፋ ያደረገው የነበረው የእግዚአብሔር ጠለ ምሕረት ገና እንደራቀ ነው። በሰላም ደጂን ዘግቶ ተኝቷል። ርኅራኄ ዓይኑን ጨፍኖ ፊቱን ሸፍኖ ተቀምጧል።

ሰማዩ በአኤሮፕላን አክናፍ፤ ምድሩ በታንክና በመድፍ ተሸፈነ። በምድሩም፤ በአየሩም በባሕሩም የሚሸተው የመርዝ ክርፋትና የባሩድ ቅርናት ነው። የተቀደሰውን ነገር እያረከሱ፤ በእሳት እየለኮሱ የረከሰውንና የተነወረውን ተግባር ይሠሩበት ጀመር።

ጥቁር ተነቅሎ፤ ዘሩ ጠፍቶ፤ ፋሽስት ብቻ እንዲበቅልና ዘሩ እንዲለማ የግፍ መሠረት ተጣለ የሚልና ይህን የመሰለውን የመርዶ ቃል ከተመለከትሁ በኋላ ዝቅ ብሎ ቢሆንም ተስፋ አንቆርጥም።

ይህም የኢትዮጵያ ብቻ የግሏ አይምስልህ። የመላው ዓለም ድርሻ ነውና፤ ሁሉም እንደ ጠበል ሳይራጩ አይቀርም። አሁን ሁሉም የመቃብር ቤቱን ይምሳል። ሁሉም የመቃብር አፈሩን በራሱ ላይ ነስንሶ ተቀምጧል።

ከጥቂት ዓመት በኋላ የተነሡት ግፈኞች ሁሉ ይወድቃሉ። ከወደቁበትም አይነሡም። አይንቀሳቀሱም። አፋቸው ኩበት፤ መላሳቸው እንጨት ይሆናል። ክንዳቸው ይዝላል። ጉልበታቸው ይደክማል፤ ኢትዮጵያን የበደሏት በደል፤ በእግዚአብሔር ፊት ይታሰባቸዋል።

ወገኖችህ ሊማርኳቸውና ሊዘርፏቸው ሊያጠፏቸውና ሊደመስሷቸው የመጡባቸውን ይማርኳቸዋል። ይህም ነገር የጊዜው ጊዜ የሚፈጸም መሆኑን እመን። አትጠራጠር።

የወገንህ የደሙ ድምፅ ወደ እግዚአብሔር ይጮሃል። ዘር እንዲተርፍና የጠላት ኃይል እንዲቀነስ አርበኞች በበረሃ ሁነው ይከላከላሉ። ስደተኞችም በውጭ አገር ሁነው ይታገላሉ። በጠላትም ጥፍር የተያዙት ሁሉ በጸሎተ ሕሊና ይዋጋሉ። አንድም ጋሻውን የሰቀለ የለም። ሁሉም አንግቦታል። በዚህም በዚያም ብሎ የኢትዮጵያ ሕዝብ ተስፋ አልቆረጠም። ይታገላል። ይጋደላል። ዕንባዎችም በእግዚአብሔር ፊት ይንፋዋፋዋሉ።

በፋሽስት የፈርዖን ስጥመት እንዲታዘዝበትና የስናክሬም ጥፋት እንዲደርስበት ያለጥርጥር ያመናል። ያለውልውል ተስፋ ያደርጋል።

ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ካሉበት ብዙ ተላላኪዎች እንደ ርግበ ኖኅ የጥፋት ውሀ የሚጤድበትን ምክንያት የሚያስረዳ ምልክት ያመጡልናል። እንደ ቅዱስ ገብርኤል የደስታ ድምፅ ያሰሙናል።

አንተም ባለህበት እኛም ባለንበት፤ እንበርታ፤ ልባችን አይላላ ፈተና የሚበዛበት አገርና ሕዝብ የታሪክ አገርና የታሪክ ሕዝብ ነው።

ወርቅነታችን ሊታወቅ ነው። እኛን ለመፈተን መከራ ያመጣብን ፋሽስት ውዳቂና ስብርባሪ ሸህላ ሆኖ የሚቀረው። ተፈታኝ እንደ ወርቅ ጠርቶ ሲወጣ ፈታኝ አተላ ሆኖ ከድብደባ ይጣላላ።

አገራችን ነፃ ትወጣለች። እኛም የተጨነብንን ቀንበር እንሰብራለን። ኢትዮጵያ በጦር ተቀዳሚ እንደሆነች በመሪዋ ዕድልና ታላቅ ትግል የድል ተቀዳሚ ለመሆን ዕድሏ ሳያግዛት ይቀራል ተብሎ አይታሰብም።

ከዕድልም በኋላ ሌላ ዕድል አላት። ከጦርነቱ በኋላ የሚቀጥለው ታሪክ አዲስ ነው። ያዲሱም ታሪክ ዘመን ሕዝብ አዲስ ሆኖ ኢትዮጵያ ከመቸውም ይልቅ ትስፋፋለች። ትሰለጥናለች። ከፍ ከፍ ትላለች።

ከቶውንም የዱሮው የባሕር በሯ ሳይቀር የመለሳል ወሰንዋም የጥንቱን መሥመር ለመያዝ የሚችልበት ጊዜ ይደርሳል። ይህን ተስፋ ጠብቀው። አትልቀቀው። በልብህ ቋጥረው። ባንገትህ እሠረው ጊዜ አለው። ለሁሉም ጊዜ አለው ከተባለው አንዱ ይህ ነው።

አንዱ ጦርነት ያን ጊዜ ስለ ሆነ መበርታት ያን ጊዜ ነው። አሁን እንዲህ ሆነ ብለህ ትምህርትህን ከመቀጠል አትባዝን። ባዶህን እንዳትመጣ ተጠንቀቅ። ከጥበባት ሁሉ አንዱን ጥበብ ነጥቃችሁ ወደ አገራችሁ የተመለሳችሁ እንደ ሆነ፤ ለሀገራችሁ የሚበጅ ሥራ ለመሥራት ትችላላችሁ።

ከዚህ ቀደም የተማሩት ወጣቶቻችን በፋሽስት አልቀዋል። በነሱ ምትክ መተካት ያስፈልጋል። እንዲያውም በብዙ ሚልዮን የሚቆጠሩ ሊቆች ለኢትዮጵያ እንደሚያስፈልጓት እያሳሰበ መጪው ዘመን አደራውን ይጥልብናል።

እኛም ቢሆን ግብዝ አይደለንም። አማርኛ ግዕዝ በተናገርንበት አፋችን የፈረንጅ ቋንቋ አንናገርበት የምንል አይምሰልህ። እኛ የምለው ንግግሩን እንደ ፈረንጅ ተናገራችሁ ሥራውንም እንደ ፈረንጅ መሥራት አለባችሁ ነው።

ዓለም ከትግል ዐርፎ፤ ትግልም ከዓለም ተለይቶ አያውቅም። ሰው የተፈጠረው ለልፋት ዓለም የተከናወነው ለአልፊነት ስለሆነ፤ እምታገልህናና ታግለህ የምትጥልበትን ዘዴ በርትተህ ይዘህ የመጣህ እንደሆነ ተጠቅመህ ታስጠቅማለህ። ተመስግነህ ታስመሰግናለህ ከብረህ ታስከብራለህ።

አገራችን ለምለም፤ ፍሬያማ፤ በቀላል ድካም ብዙ ጥቅም ለመስጠት የምትችል፤ ገነታዊ አቀማመጥ ያላት ሥፍራ ነች። ውበትም እንደ ዕድል ነው። ሌላው ሁሉ በብድርም በትምህርትም ሲገኝ፤ ውበት ብቻ አይገኝም።

አንዲት ልጅ አገረድ፤ ጓደኞችዋ በጨዋታ አነሣሥተው መልክ መልካም ብትሆኗ ትወጃለሽ ወይስ ባለሞያ ቢሏት «መልኬ ይመር እንጂ ሙያውንስ ከጎረቤት እበደረዋለሁ» አለች ይባላል።

እውነት ነው። አገራችን ለምለም መሆንዋን ትያዝ እንጂ ሥልጣኔውንስ ወጣቶቿ ከውጭ አገር ሒደው ተምረው መጥተው፤ ያጎርፋታል። ስለዚህ የነብርን ጅራት አይዙም ከያዙም አይለቁም ነው። የአሁኑ ወጣት ሥልጣኔን አጥብቆ መጨበጥ አለበት።

ከዚህ ቀደም እኛ ዘመዶችህ ወደ ኤውሮፓ መሔድ ይቅርብህ ብለን አከላክለንህ ነበር። ነገር ግን አንተው ራስህ እብድኅን፤ መንፈስ ተቃኝተህ በጥንካሬህ ካሰብኸው ደረስህ። እንግዲህ ምን ይዞ መጣ መባል እንዳለብህ ዕውቀው። እኛ ዘመዶችህ ሳንማር አንተን ተማር ብለን ማፅናናታችን አይግረምህ። በፊተኛው ጊዜ አለመማራችን ለአሁኑ ጊዜ አስተማሪ ሆኖናል። ጸጸትን ጥሎብናል።

ኤውሮፖች ብትላቸው እንዲሁ ተምረው ተቀዳድተው ተበድረው ተዋውሰው ነው እንጂ ሥልጣኔ እንዲያው ከሰማይ እንደ ኳስ ዱብ ብሎ ወይም ከገደል ተቀርፎ አልወረደላቸውም። ተማርም ስንልህ ቋንቋ ብቻ አይደለም። የማዕድናትን አወጣጥና የፋብሪካን አሠራር የቴክኒክን አገልግሎትና ልዩ ልዩ የሆኑትን የብረታ ብረት ብልሃቶችም ነው። ይህ የተባለው ካልተጨመረበት የቋንቋ ብዛት የሚሰጠው አገልግሎት ጥቂት ነው።

ስለዚህ ትምህርት ተለይ ተለዩ ኩረፊውን ማንሣትና ካናት ካናቱ ገፈታውን መጨለፍ ብቻ ሳይሆን ከሥር ገብተህ ጥለቀው። ደንብቀው። አንቅረው። አሟጡው። ምጠጡው። ጨልጡው።

ወደ ሩቅ አገር ሔደህ አንድ የተጨበጠ ዕውቀት ይዞህ ካልመጣህ ዘምቶ ተወረስ መሆንህን መዘንጋት የለብህም። ያለዚያ ግን አንደኛው ወደ ሩቅ አገር ሳትሔድ ቀርተህ እዚሁ የዘመቻ ፈሪ እምክፈል በተሻለህ ነበር።

ዛሬ እንጫወት ነገ ትማራለህ እያለ የሚያታልልህን ሴታ ሴት ውበት ከምንም አትቀጥረው።

አሁንም ደግመን ደግመን ትይዘው ዘንድ የምናስጠነቅቅህ ትምህርት ቢሉህ ከኮሌጅና ከዩኒቨርሲቲ የተቀዳና የተደነበቀ ነው እንጂ፤ ከየሚሲዮኑ የተለቃቀመና በጆሮ ጠገብነት የተጠራቀመ አይደለም።

እንግዲህ እግዚአብሔር ቅጣውን በትዕግሥቱ መዓቱን በምሕረቱ መልሶ ኢትዮጵያን እንደ ገና አድሶ ንጉሠ ነገሥታችንን በደኅና አምጥቶ በዓይነ ሥጋ ለመታየት ያብቃን።

ፊርማ ዘመዶችህ

አደገኛና ነውጠኛ

ያዳንቁሽና ጣዲቄ

አሥራ አራተኛ ክፍል

በትግሉ መጨረሻ የተገኘው ድል።

እንደ ኢትዮጵያ አቁጣጠር በ፲፱፻፳፰ ዓ.ም በኢትዮጵያ የተነሣው ቃጠሎ፤ ወደ ተጨረበት ምድጃ ተመልሶ የእግዚአብሔር ፍርድ ያስገደደውን ለመፈጸም እንደ ኤውሮፓ አቆጣጠር በ፲፱፻፴፱ ዓ.ም ደረቅና እርጥብ ብው ብሎ ነደደ።

ለዚህም መጀመሪያው እሳት ቈስቋሽ በፊት ጃፓን፤ ቀጥሎ ፋሽስት፤ በኋላም ናዚስት፤ አንድ ላይም ተደምሮ አክሲስ ሲሆን፤ ለእሳቱ ማቀጣጠያ ከኢትዮጵያ በኋላ፤ እንፖሎኝና፤ እስከ ግንዶቹ እስከ ፈረንሣይና

እንደ ፈረንሳይ እስከ መሰሉት ድረስ፤ ተራ በተራ የእሳት እራት ለመሆን ዕድላቸው በመከራ ወድቆባቸው የነበሩት የባልክንና የኤውሮፓ ምዕራብ አገሮች ነበሩ።

ያ ከላይ የተጠቀሰው አክሲሳዊ እሳት የማንንም ጌፈሬ አልመረጠም። የሁሉንም ቸብቸቦ ላስ አደረገው። የዚህም ታሪክ በዝምታ ካልታለፈ በቀር፤ ዝርዝሩ ይበዛል። ዓለም ትችለው ዘንድ አቅቷት የነበረው የመከራ ማዕበል የወረቀት ገጽ ይወስነዋል ማለት ዘበት ይሆናል።

በዚህ ምክንያት እግዚአብሔር ለኢትዮጵያ የጦር ጓደኛ አዘዘላት። የዓለም መንግሥታት መሪዎች በጄኔቭ ሸንጎ ተቀምጠው የሰቀሉትን ጦርና ጋሻ ቁመው ለማውረድ ግድ ሆነባቸው።

ፍርድ ሳይመለከቱ፤ ከመንጋዎች መካከል ቁጥር አጉድለው አበሳ የሌለባትን አንዲቱን ጠበት የጣሉለት አውሬ እንደ ገና እነሱኑ ሊውጣቸው አፉን ስለ ከፈተ ነፍሳቸውን ለማዳን የመድፋቸው አፍ ተከፈተ።

እነሱ በሌላው ሳይሆን በገዛ ራሳቸው እንደዚህ ያለ ኃይለኛ የሆነ አደጋ በደረሰ ጊዜ፤ ካደረጉት አመካከት ጋር የእኛም ጋሻ አብሮ ስለ ተመለከተ፤ ከጋራ ጉልበት የጋራ ድል አድራጊነት ይገኝ ዘንድ የተረጋገጠ ተስፋ ተጣለ።

በዚህ መሠረት ኅያሉና ገምናናው የይሁዳ አንበሳ ጠጉሩን አስቆጣ፤ ጋማዎቹ ግርማቸውን ለበሱ። መዳፎቹ ጠላትን ለማዳሸቅ ከጠንካራዎች የበለጠ ጥንካሬ ተሰጣቸው። ጩራውን ወደ ኢትዮጵያ አቅጣጫ ቢያወራጩው ዱሮቹን ሁሉ ቀሰቀሳቸው። ደኖች ሁሉ አንበሳ አንበሳ ሸተታቸው።

ሕዝቅኤል አንበሳዊት» ሲል በትንቢቱ ውስጥ ያነሣሣት ሀገር ኢትዮጵያ ሁና ተገኘች።

በዚህ ጊዜ የስደተኞች ነፍስ «ተመየጢ ሀገረኪ እስመ ሞቱ እለ የኃሥሡ ይቅትልዎ ለወልድኪ» የሚል ቃል በዕዝነ ሕሊና ስለሰማ አሳቤ ተነሣ። ፈረሱን ጫነ።

ወሬው መቀጠሉን ሳያቋርጥ ያ በያዕቆብ ቃል አንበሳ ዕዳለ አንበሳ» ተብሎ ከተሰየመ በኋላ እዴክ ዲበ ዘባኖሙ ለፀርከ» ተብሎ የተመረቀና አሸናፊነቱ የተመሰከረለት የይሁዳ አንበሳ ፲፱፻፴፪ ዓ.ም በሰኔ ወር ወደ ካርቱም ሒዶ ጣሕሩን ባሰማ ጊዜ ኢትዮጵያ ምታ ነጋሪት ከተት ሠራዊት፤ ስትል አዋጅ ነገረች።

ጀግናዬቱ ኢትዮጵያ በዚህ ጊዜ ከአራት ዓመት በሚበልጥ ዘመን መካከሉ ሳያቋርጥ የቆየው የኢትዮጵያ ሕዝብ እንደገና በጠላት ላይ አራስ ነብር ሆነበት።

ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት መትረየሳቸውን ደግነው፤ ተኳሽና አስተኳሽ፤ ተዋጊና አዋጊ ሁነው፤ ከጦሩ ግንባር ተገኝተው የጦር ሥራ ይሠሩ ጀመር የሚል የጦር ማስታወቂያ በሰማሁ ጊዜ ቸር ወሬ ያሰማህ» እምአይቴ ረከብከ ዘከመዝ ብሥረተ ብዩ» ማስታወቂያ የተነገረበትን የራዲዮ ጣቢያ እስመው ዘንድ ወደድሁ። ከቶውንም ተሳለምሁት። እንደዚህ ያለ ወሬ ጆሮ ሰምቶ አያውቅም። ከወዴት ተገኘ። ቅዱስ ሚካኤል ነው የነገረኝ። ወይስ ቅዱስ ገብርኤል አወራልኝ። መልካም ባለምሥራች እንደዚህ ነው። እስከ አሁን ድረስ የሚመጡት ወሬ ነጋሪዎች የሚያወሩልኝ ሁሉ መዓት ነበር። አሁን ግን ይህን የምሕረት ቃል በመስማቴ ደስ አለኝ። በጎዘን ተኰራቶ የሚኖር ሰው መጨረሻው ደስታ ሲሆንለት። ከዚህ የበለጠ ዕድል ሌላ ምንም የለውም።

ትናንትና ማታ በልቅሶ ይጮበሰብስ የነበረው ዓይኔ ዛሬ ጧት የደስታ ኩል ኩል ተኩሎ፤ ይቁለጫለጫ ጀመር። ልቤ በደስታ ስለ ተዋጠ። ፊቴ በደስታ ተቅለጠለጠ።

እንደ እርሳስ ተጭኖኝ እንደ ብረት ቀንበር ጭቁኖኝ የነበረው ጭንቀቴ ሁሉ ከላይ ሲወድቅ ተሰማኝ። በዚያ ፋንታ የእግዚአብሔር ጸጋ ሲያድርብኝ ታወቀኝ። በሽታይ ሁሉ ለቀቀኝ። ሳቅ ተከልክሎ የነበረው ጥርሴ ፍልቅቅ ፍልቅቅ ይል ጀመር። ያረረው ከንፈሬ ወዛ። ሞጌው የወጣው ወዘናይ ተመለሰ። የተቃጠለው አንጀቴ ራሰ። የደረቀው ደሜ ተላወሰ። ከሞት አፋፍ የደረሰው ሕይወቴ ተመለሰ። የደረቁት አጥንቶቼ ለመለሙ። ያለቀው ሥጋይ ባጥንቶቼ ሞላ። የተነቃቀሉት ጠጉሮቼ እንደ ገና በቀሉ። ዕንባው ከማለቁ የተነሣ እንደ ዋሻ ጉድጉዶ የነበረው ዓይኔ፤ ቡጢ አካከለ። ተሸራምጦ የነበረው አፍንጫይ የስንድድነቱን አቀማመጥ ያዘ። ፋጫ የመሰለው መልኬ መልክክ እግዚአብሔር መሰለ። ዕንባ የገመሰውና በይ ያበጀው ፊቴና ጉንጫጉንጭ ድንቡሎነቱን አገኘ። ከእንግዲህ ወዲህ እንኳንስ ሞትና ሌላም ከሞት የባሰ የለም እንጂ ቢኖር ሕይወቴን ለሀገሬ እንዳልቆጥብ ሙሉ ቆራጥነት አደረብኝ።

ይህን ከዚህ በላይ የተጠቀሰውን ደስታ እንደ ሰማሁ ሻምፓኝ ገዛሁና፤ የደስታይ ተካፋይ ለመሆን የተሰበሰቡት እንግዶች ሻምፓኝ የያዘውን ብርጭቆ ከጨበጠው በኋላ፤ ሁሉም «መልካም ጤና እያሉ ብርጭቆ ለብርጭቆ ያጋጩ ጀመር።

እኔ ግን ዓለም ጠቡንና ግጭቱን እንደ ዋዛ የሚጀምረው በደስታ ጊዜ መሆኑን ተገንዝቤ ይህ የብርጭቆ ግጭት፤ የመድፎችን ትግል አስከታይ እንደ ሆነ ማንም አላወቀው ይሆን። እያልሁ በአሳቤ እገረም ጀመር። ከቶውንም የጨበጥነው የሻምታኝ ብርጭቆ የአዳም ልጅ በጦር አውድማ በሚያደርገው ግጭት የሚራጭው የደም ጽዋ መስሎ ታየኝ።

በዚህም ጊዜ የሻምታኝ ጽዋ ከተጨበጥነው አንዱ ስለ ዓለም ሰላም ጽዋየን አነሣለሁ ሲል ላደረገው ንግግር መልስ፤

እኔ ቃሌን ከፍ አድርጌ «እርግጥ ነው። ዛሬ ሁሉም ጽዋው ስለ ደረሰው፤ በተራው ተነሥቶ እስኪወድቅ ድረስ መራራም ሆነ፤ ጣፋጭ በጽዋው የተቀዳለትን መጨበጥ አለበት። የዛሬ አራት ዓመት ከዓለማት ጋራ ማጎበረተኛ የነበረችው ኢትዮጵያ መጥፎ ዕድል ገጥሟት የመጀመሪያው ጽዋ ለሱዋ ስለ ደረሰ፤ ወደ ድግስዋ መጥቶ ከጽዋዋ የተሳተፈ ባለመኖሩ ሁሉም ባለሰምንት መሆኑን ዘንግቶት ነበር። ዛሬ ግን ራሱ የጽዋው እግር በሁሉም ደጅ እየሔደ መጡብሹን ስላረጋገጠ፤ ሁሉም ስለ ጤናው ሲል ጽዋውን መቀበል ግድ ሆኖበታል፤» ብዬ ይህን የመሳሰለውን በተነጋገርሁ ጊዜ፤ ሁሉም እውነት ነው። እውነት ነው በማለት ድምፃቸውን አሰሙ።

ከዚህ በኋላ ሁሉም ወደየ ስፍራቸው ሲመለሱ እኔና ደስታዬ ብቻችንን ቀረን።

ከዚህም በኋላ ካለሁበት አገር ወደ እንግሊዝ አገር መጥቼ የእንግሊዝን ባለሥልጣኖች ጠይቄ ጠበንጃ ተቀብዬ የጦር ልብስ ለብሼ ተሰልፌ ደሜን አፈስ ዘንድ ወደ ኢትዮጵያ ከተዘረጉት ከጦር መሥመሮች በአንደኛው የጦር ግንባር ገብቼ እወጋ ጀመር።

በዚህም «ማርያም ግን የማይቀሟትን ያማረ ዕድል መረጠች የተባለው ቃል ለእኔ እንደሆነ ተሰማኝ። ወገን ተገኘ። የሀገር ጭምጭምታ፤ የነፃነትም ሽታ ተሰማ። ጎዘን እየቀለለ፤ ደስታ እየቀጠለ ሔደ።

የተረገዘው ጭንቀት ሁሉ ይወለድ ዘንድ በጭንቁ አፈ ማጎፀን ላይ ቀረበ። የፋሽስት ጉራ ሚሽሽ። የሙሶሊኒ ወንድነት ተከላሸ።

የኢትዮጵያ ሕዝብ ከዚህ አስቀድሞ የነበረው ያምስት ዓመት ኑሮው ምንም እንኳን በጭንቅና በብርቱ አደጋ ላይ ቢሆን ተስፋ አልቆረጠም ነበርና፤ ተስፋው ሰለደረሰለትና ንጉሠ ነገሥቱ በድል አድራጊነት ስለተመለሱት ጮቤ መታ። እንደ ፌቆ ዘለለ። ዕልል አለ።

ከዚህ በኋላ ጠላት ፈጽሞ ወደቀ። የነጠቀውን ተነጠቀ። በቆፈረው ፈፋ ወደቀ። ተማረከ። በጉልበቱ ተንበረከከ። እጁን ሰጠ። ባንዲራው ተረገጠ። አርማው ሁሉ ተቀጠቀጠ። ድለኛ ሆነ።

የአዲሲቱ ኢትዮጵያ መሥራች ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ በመንበረ መንግሥታቸው ተቀመጡ። ኢትዮጵያ ከሞት የተነሣችበትን ዘመን አዲስ ዘመን ብለው ሰየሙት። የሀገራቸውንና የሕዝባቸውንም አስተዳደር ባዲስ መንገድ መሩት።

ከኢትዮጵያ ጦርነት በኋላ ኢጣሊያ ፋሽስት በሊቢያ ጥቂት ጊዜ የኢትላሊን ጅራት ጨብጦ ስትከላከል ቆየች። የቃል ኪዳን ዳደሾቹ ሲሲልን ሲወሩ፤ በጦርነቱ አኳኋን የኢጣሊያ ደካማነት በፍጹም ከተገለጠ በኋላ፤ ፋሽስት ሊሞት ሲጠራሞት፤ ናዚስት ልትሞት ነውን ትንፈራገጣለህና ቢለው፤ ዋ እንግዲያ ሽልቻ አለፋለሁ ብሎ የሞቱን ጉዞ ቀጠለ።

አሥራ አምስተኛ ክፍል።

አዲሱ ዘመን ኑሮአችን።

ከመከራ በኋላ የደስታ ዕረፍት ከባርነት በኋላ የተሞላ ነፃነት ሊገኝ፤ ምን የማይገኝ ክብር ይሆናል። ይህም ማለት አገር ከተገኘ ክብር ክብርም ከተገኘ የኑሮ መሻሻል አይገድም ማለት እንደሆነ ማንም አይስተውም።

ዕድሜ ለኃይለ ሥላሴ እንኳን አገራችን በእጃችን ገባች እንጂ፤ ከእግዲህስ ወዲህ ለኑሮዎችን እናውቅበታለን። ከመቼውም ይልቅ «ተከተል አለቃህን፤ ተመልከት ዓላማህን ተፋቀር ከወንድምህ ተደጋገፍ ከዘመድህ፤ ተምረህ ሠልጥን ሠልጥነህ ተመስገን» የተባለውን መፈጸሙን እናምናለን።

የባዕድማ አገዛዝ ምነው ታይቶ። የጠላትን ገዥነት ተወው አታንሣው። እንደ ወደቀ ይቅር። ከቶ ክብራችን በእጃችን መሆኑን ማወቅ ከማን ተደብቆ ይቀር ይሆን።

ወሰን ሰገድ መልካም ተናግረዋል። እበላ ያለ ናዝራዊ «የአባቶችህን አልጋ ታገኛለህ። ነገር ግን ዕድሜህ አጭር ነው ቢላቸው» «አልጋው ይገኝ እንጂ ዕድሜዬ ያለው በእጄ ስለሆነ እኔ አውቅበታለሁ» ብለው መልካም ሥራቸውን በመቀጠላቸው እሳቸው የተናገሩት እንጂ መነኩሴው ያወራው ሳይሆን ቀረ ይባላል።

እነሆ በእግዚአብሔር ቸርነትና በግርማዊ ንጉሠ ነገሥት ብርታት አገሩ ተገኝቷል። ነፃነት ተመልሷል። የተበተነ ተሰብስቧል። የተሰደደ ወደ አገሩ ተመልሷል። የወጣ ገብቷል። ዓይኖችን ያፈነው የዕንባ ጉም ተገፏል ከመከራ ስጥመት ወጥተን በሙሉ ደስታ ላይ እንገኛለን።

ይህ ሲሆን የተላለፍንበት ከምን ወደ ምን ነው። ከየትስ ወዴት ነው። በኋላችን ወደ ቀረው ኑሮ እንመለሳለን። ወይስ ወደ ፊት የሚቀጥል ሌላ አዲስ ኑሮ እንጀምራለን። እውነት ነው። ወደ ፊት እንጂ ወደ ኋላ መመለስ የለብንም። እግዚአብሔር ከመከራ ከወጣንና ላዲሱ ኑሮ ካበቃን አዲስ ኑሮ መቀጠል እንደሚያስፈልገን እናውቃለን። ወደ ኋላም የቀረውን አንዘነጋውም። ገልመጥ እያልን ስናየው ታላቅ ትምህርት እናገኝበታለን።

እግዚአብሔር ሰው ሁል ጊዜ ወደ ፊቱ ያለውን እየተመለከተ በስተኋላ ከቀረውም ይልቅ ወደ ፊት ያለውን ኑሮውን እንዲያስተውል፤ ዓይኖቹን በስተፊቱ ፈጥሮለታል። ለኛም ይህ አዲሱ ጊዜ አዲስ ዓይን ስለ ፈጠረልን ወደ ፊት አርቆና አዝልቆ ማየት አለብን። ማየት ብቻ አይደለም። በማየት በተገኘው የአእምሮ መሣሪያ ላዲሱ ኑሮ አዲስ ሠራተኛ ሁኖ ለመገኘት ጊዜ በመከራ ኩልቶ ያደሰው አዲሱ ሕዝብ አዲስ ጊዜ መፍጠር ያስፈልገዋል።

ማውራት እንጅ፤ መሥራት አይሆላቸውም። መጀመር እንጂ መፈጸም፤ አይቻላቸውም እንዳንባልና የተጨጨነው አዲስ ዕድል ከመንገድ እንዳይመለስ የቀድሞውን ትርኪ ምርኪና አርቲ ቡርቲ ግዛ ምዛና፤ አንጃ ግራንጃ እርግፍ አድርገን ትተን በታላቅ ትጋት መነሣት አለብን።

የሮጡ አምልጠውናል። የሠሩ በልጠውናል። እኛም ሠርተን ሥራችንን ብናሻሽል በተራችን መብለጣችን የማይጠረጠር ነው።

ከዛሬ ሺህ ዓመት በፊት የሥልጣኔው ተራ የሄማውያን እንጂ የያፌታውያን አልነበረም። ከሁለቱም አስቀድሞ ኢትዮጵያ የሥልጣኔ ቅድሚያ እንደነበራት ብዙ ምስክር አላት።

ወድቃ ተነስታ፤ እንደገና በመታደስ ላይ ያለችው ኢትዮጵያ፤ ጠላትን ለመውጋት የጨበጠቻቸውን ጦሮቿን ካስቀመጠች በኋላ፤ የምትጨብጣቸው የሥራ መሣሪያዎችን የቀለም ብርዖዎ ብቻ አይደሉም። ዕርፎትንና የፋብሪካዎችን እጆታዎች መጨበጥ አለበት። ያለፈው ጊዜ የቀረበለት የድል አገልግሎት በቂ አይደለም። ድል ያደረገ ሕዝብ እንደገና የንብረት ትግል ስላለበት፤ በንብረቱ የማይደክም ጀግና መሆኑን ሊዘነጋው አይችልም።

በኰሳ ማግሥት ባገኘሁ ሁሉት እናት እንደሚባለው በዚሁ በመከራችን ማግሥት፤ ንብረትን ከነውዝዋዜው ድል ለማድረግ የምንችልበት ጠንካራ መሣሪያነት ያለው የልብ መንፈስ ሊኖረን ያስፈልጋል።

ጊዜ እንደ ሸክላ ዕቃ ካገለገለ በኋላ እንደ ገና የሚታደስ መሣሪያ ስለሆነ ጊዜውን ለማደስ የሚጠራጠር ሕዝብ ዘወትር ታዳሽ መሆኑን ማስተባበል የታሪክ ሥራ አይደለም። እርግጥ ነው። ይህ ጊዜ የምንለው የትውልድ መተላለፊያ ዓለምን አስቸግሮታል። የሚይዘውንም አሳጥቶታል። ቅጠሉም አስጠፍቶታል።

የዓለም እርምጃ ያለው በሁለት ጠገግ ላይ ነው። ይህንም ለማወቅ ሩቅ ሳንሄድ ጠገጎቹ ሰላምና ጦርነት መሆናቸውን ልንረዳ እንችላለን። የሆነ ሆኖ ሰላም በጥቅም ረገድ የሚያገልገለውን ያህል ጦርነትም ሳያገልገለግል አይቀርም። እንዲሁም ጦርነትም የሚጐዳውን ያህል ሰላም ሳይጐዳ አለመቅረቱ አይጠረጠርም።

ይህም ማለት በዘመነ ሰላም ዝም ብሎ እጅን አጣምሮ መሣሪያ ሳይሠሩ መከላከያን ሳያደራጁ እንዲያው ሰላም ሰላም ቢሉት ሰላምነቱን አለመጥቀሙን በሰነፎች አቀማመጥ የሚረዳው የለም።

እንጨት እንኳ ከአንድ ወር ውስጥ የሚነቅዝበትና የማይነቅዝበት ወቅት ስላለው የወራትን አመል ያወቁ አባቶች እንጨት ሲቆርጡ ወሩን ከወሩም ቀኑን ቆጥረው ነው። ለምሳሌ እንደሰማነው እስከ መስከረም ቀኑን ፲፮ ፅንዕት ሲሆን ከዚያ በኋላ ፅንዕት ነው ይባላል።

የሌሎችም ወሮች ቀኖች ነቀዝ፤ የሚሆኑበትና የማይሆኑበት፤ ኢየሳርግና ኢይወርድ አላቸው። ግንቦት ጋብቻ የማይደረግበት ምክንያት ይህ ሳይሆን አይቀርም በማለት ይገመታል።

ዘመናትም እንደዚሁ ናቸው። መንፈቃቸው ሰላም፤ መንፈቃቸው ጦርነት ስለሆነ ዓለምን ነቀዘም እንጨት፤ ጊዜውንም ምስጢም ፍጥረት አድርገውት ይኖራሉ። ስለዚህ በሰላምና በጦርነት መካከል ላለው ጉዳትና ጥቅም ዘዴኛ መሆን ላዲሱ ኑሮ ያስፈልገዋል። ዘዴኛነትም ማለት ትርጓሜው ብዙ ነው። ጥቅም ከዚህ አለሁ ሥልጣኔ ከዚያ እገኛለሁ ከሚልበት ይልቁንም ዋናው መዲናው የገንዘብ ሥር ካለበት፤ አብሮ መገኘት ስለሆነ፤ የቁጠባን አያያዝ በማወቅ የሚደረገው ብልህነት። በኑሮ ረገድ ይጠቅማል። ቁጠባን ማወቅ ይጠቅማል ሲባልም ንፋግ ሁኑ ማለት አይደለም።

የኢኮኖሚው ሕግ የሚለው ቆጥብ ነው። ቆጥብ ሲል ግን ንፈግ ያለ ይመስላል። ነገር ግን ቆጣቢ ለጋስ ነው እንጂ ንፋግ አይደለም። አንድ ኢኮኖሚ ዐዋቂ የሆነ ሰው ገንዘብ ካጠራቀመ በኋላ ተጠራቅሞ የኖረውን የወገኑን ችግር በገንዘቡ ሳያስወግድለት አለመቅረቱ የታወቀ ነው። ባሥር ደሆኑ መካከል አንድ ሀብታም ከተገኘ አሥሩም ደሆኑ ሀብታሞች ናቸው ለማለት ይቻላል።

አንድ ደሀ፤ ለንግድም ሆነ ለእርሻ ግብርና ማስፋፊያ ወርቅና ብር የሚያበድረው ካገኘ፤ ሆኖ ሊቀር አይችልም። ይህም ሊስፋፋ የሚችለው አበዳሪና ተበዳሪ ሲተማመኑና ኪዳናቸውን ሲጠብቁ ነው።

ጊዜ ይህን የመሰለውን ዘዴ የተከተለ ስለሆነ በፊት ትምህርት ቀጥሎ ገንዘብ ከዚህም በኋላ መተማመን ይኖረን ዘንድ ከአዲሱ ዘመን አደራ ተብለናል። መተማመን ከሌለ አንድም የሚኖር ነገር የለም።

ካላመነኝ ገንዘብ አያበድረኝም። እኔም ካላመንሁት አላበድረውም። ወይም የመረዳዳት ሥራ ሊኖረን አይችልም። በዚሁ መሠረት መተማመን ከሌለ፤ ደሀ በሀብታም ቤት ተቀጥሮ፤ ሀብታምም በደሀ ጉልበት ተረድቶ ከፍጹም ሀብት ሊደርስ አለመቻሉ የታወቀ ነው።

ያ አምስት ዓመት ምንም ሆኖ ለኖድ የሚያሸካክርና በእምነት መካከል ጥርጥር የሚያሳድር ምክንያት ቢፈጥርም ያንን ወደ አገሩ ከተሰናበተው ጠላት ጋር አብሮ ማሰናበት ለማጎበራዊ ጥቅማችን አስፈላጊያችን ነው።

ታላቁ አሳቢያችንና ብርሃናዊው መሪያችን ላገለገለ ቸርነት ሲያደርጉ፤ ለበደለም ምሕረት ማድረጋቸው ኢትዮጵያ የሆነ ሁሉ ባዲሲቱ ኢትዮጵያ ዙሪያ አዲስ ሕዝብ ሁኖ በጎብኢነት አገልግሎት ተጠቃሚ እንዲሆን መልካም ፈቃዳቸው ስለሆነ ነው።

በዚህም ረገድ ዓለም የኢኮኖሚና የአስተያየትን ዘዴ ያውቅ ዘንድ ግዴታ ስለ አለበት ዛሬ ወጣቱ የኢትዮጵያ አስተዳደርና ተዳዳሪ ከመቸውም ይልቅ ትዳር ዐዋቂና ኑሮ አሻሻይ ለመሆን ጊዜው እንደሚያስገድደው ያውቅ ዘንድ ያስፈልገዋል፤ ሳያውቀውም አይቀርም።

ከላይ እንደ አልነው ይህን የመሰለ የጀግንነት ሙያና ምግባር ያለው ኢትዮጵያዊ የአስተዳደርና የአንዋንዋር የቈጣቢነትና የቻይነት፤ ይህን በመሰለው ነገር፤ ይህን የመሰለውን ዘዴኛ መሆን አስፈላጊ ነው። ዱሮ ሰው እንደ ቤቱ እንጂ እንደ ጎረቤቱ አያድርም ይባል ነበር።

ዛሬ ግን እንደ ጎረቤትም እንጂ እንደ ቤት ማደር ቀርቷል። ጎረቤት የተራመደውን ካልተራመዱና የሠራውን ካልሠሩ ጥቃት መከተሉ አይቀርም። ይህ ሲሆን ግን በጥበብና በዘዴ በፈላጊና በልዩ አደራረግ ነው።

ይህ ዓለም የተፈጠረው የምኞት መፈጸሚያና ያሣር መጨረሻ ለመሆን ስለ ሆነ ሆነ እውነት ነው። ሁሉም ያምራል። ነገር ግን ወንዝን እንደ መልካው ይሻገራል ነገር ግን እንደ ጊዜው ይናገራል፤ እንደሚባለው፤ ሁሉ አማረኝ ብሎ ይገኝ ዘንድ ወደማይቻለው፤ ማንጋጠጥና መሮጥ፤ ትርፉ ዘጥ ዘጥ ነው። ያ እንደ ቤቱ እንጂ እንደ ጎረቤቱ የሚባለው ተረት፤ ለዚህ ብቻ ይጠቅማል።

የውጭ አገር ጌጥና ዕቃ፤ ልብስና ይህን የመሳሰለው ሁሉ ከመጥፋቱ የተነሣ፤ በጣም ውድ ሆኗል። አንድም የረከሰ ነገር የለም። በተሠራበትና በሚሠራበት አገር ይህን ያህል

ውድ ሲሆን ባልተሠራበትና በማይሠራበት አገርም ውድነቱ ምን ያህል ይሆን።

እንግዲህ በሚቻል ዋጋ የማይገኘውን በማይቻል ዋጋ አገኛለሁ ማለት መጠንን አለማወቅ ነው። ይህም ያዲሱን ዘመን ጉልማሳነት ያለ ዕድሜው ያስረጀዋል።

ከፍ ያለ ክብርና ውድነት ባላቸው በሌሎች ዕቃዎችና ልብሳልብሶች እንዲሁም ከፍ ያለ ወጭ ባላቸው በብዙ ጉዳዮች ሁሉ መስሎ ለመታየት መግደርደርና መሸቆንጠር ለሥልጣኔ ምኑም አይደል።

ለሥልጣኔስ የሚስማማው የጊዜን ሁኔታ በመመልከት የሚደረገው ቁጠባና በዚያው ጊዜው በፈቀደለት መጠን ያሉበትን ደረጃ ማሳመር ነው። ሁሉን ነገር አሳማሪና መልክ ሰጭ ወሃና ሳሙና ምላጭና መቀስ ልዩ ተግባረ ዕድ የሥራ መስፋት ስለሆነ ልብስንም ገላንም፤ ቤትንም፤ ፊትንም፤ ጠጉንም፤

ጥርስንም፤ መንገድንም፤ ከተማንም፤ ሁሉ ማጥዳት አለባቸውና አካሄድን፤ አሠራርና አስተዳደርን፤ አነጋገርንና አጻጻፍን፤ ሌሎችንም የንጽሕና ተግባሮችና የእጅ ሥራዎች መንገዶችንም ሁሉ ለሕዝብ እንደሚጠቅሙ አድርጎ በሰፊው መዘርጋት፤ ያዲሱ ዘመን ሥራ ነው።

በዚህ መጽሐፍ ውስጥ በኤውሮፓ ይታያሉ። በመታየታቸውም ያስደንቃሉ በሥራቸውም ይጠቅማሉ ተብለው የተጠሩት ሥነ ጥበባትና ፍልስፍናዎች የተሠሩት በሰላማዊ ዘመን ነው። ለሞኝ ሰኔ በጋው የሚባለው ምሳሌ የሚያስተምረው ሰላም የጦርነት መደራጃ መሆኑን ነው።

እነሱስ በሰላምና በጦርነት ጊዜም ቢሆን ለመሥራት ችለዋል። ባጭሩ ለማስረዳት አሁን በቅርቡ ጃፓን ፈጽሞ የተሸነፈበትና እጁን የሰጠበት ምክንያት በጦርነት ሰዓት ተሠርቶ በወጣው በአቶሚክ ቦምብ ደምሳሽነት መሆኑን ማንም አይስተውም።

ስለዚህ ለእኛ የሚጠቅመን ያየነውን መሥራት ነው እንጂ ማውራት ብቻ አይደለም። ወሬ ያለፍሬ ያስቀራል። አፍ ቢሰፋ እጅ ሥራ ካልሠራ ቁም ነገር የለውም። ኤውሮፖች አያሌ ገሥግሠዋል። ይገሠግሣሉም። ሞቅ ብሎ የሚሰማው ወሬና የሚታየው ታምር እኛንም ገፍቶ ከደረጃው በላይ አውጥቶ ቁብ ያደረገን ዘንድ አሁን በያዝነው መንቀሳቀስ ላይ ፈጣን እርምጃና የቀለጠፈ ግሥጋሴ የቀጠልን እንደሆነ ታሪካችንም፤ ሀብታችንም የገነነ ይሆናል።